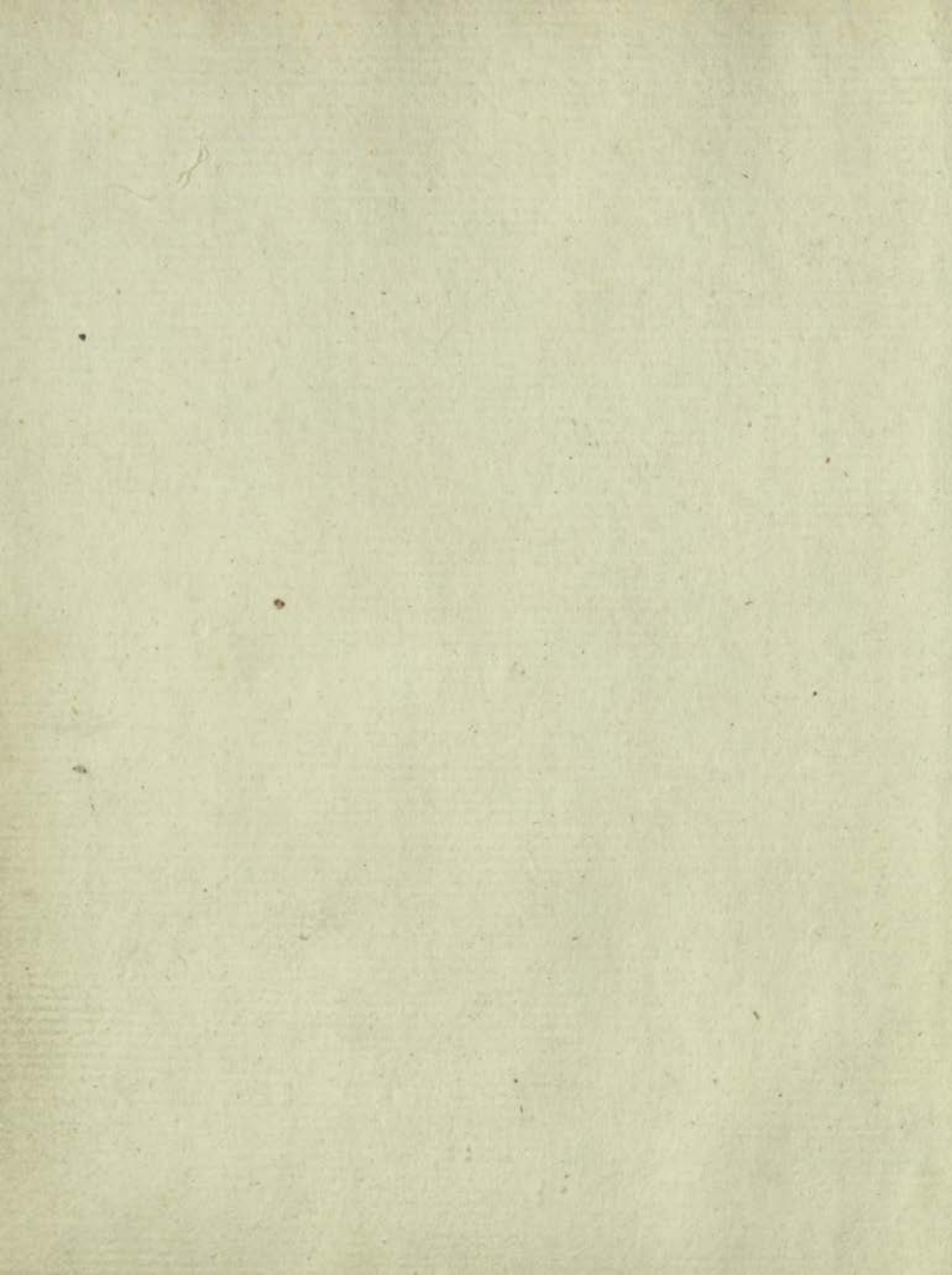

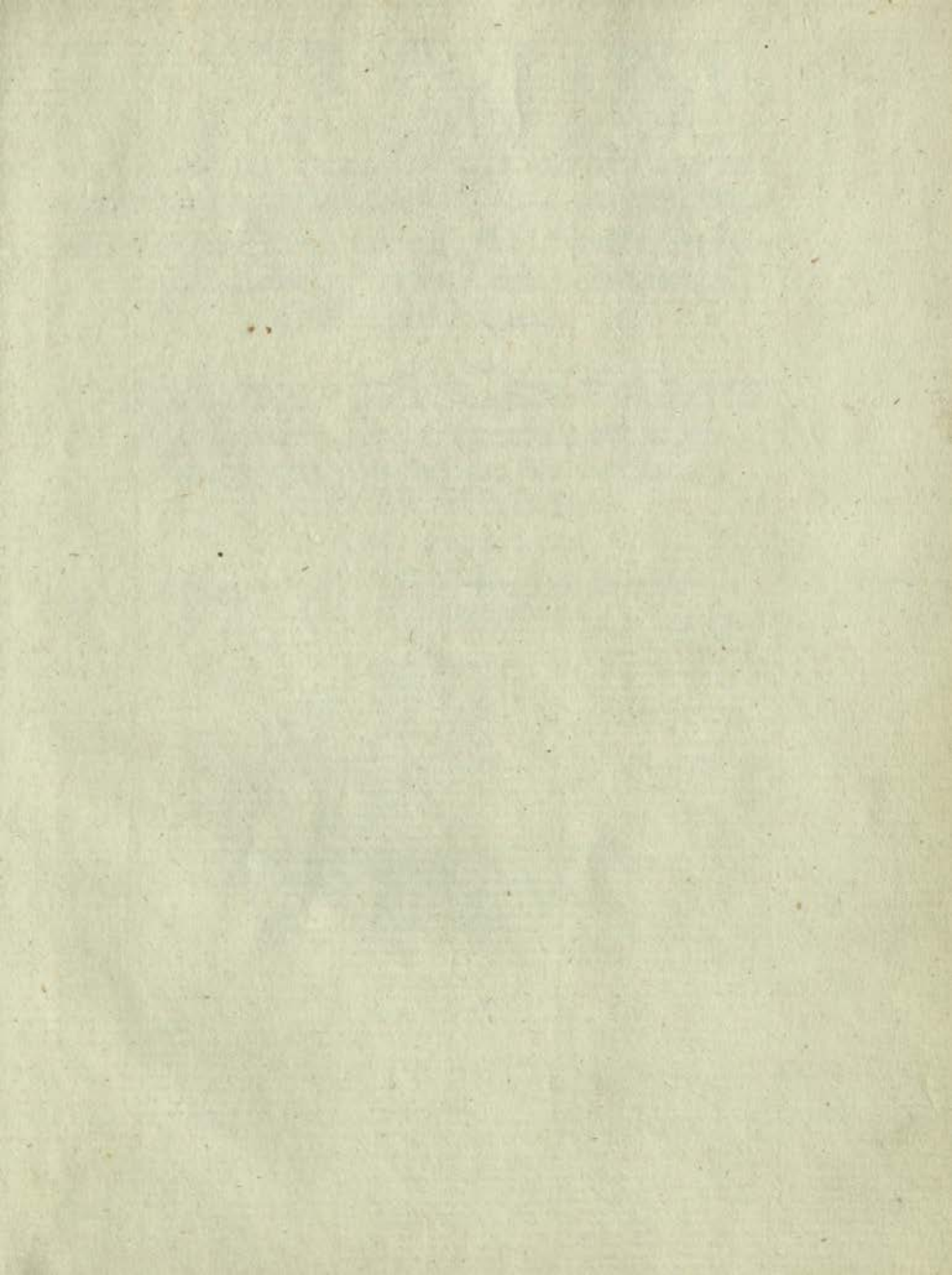
✓ 10064. H. C. S. v. U.

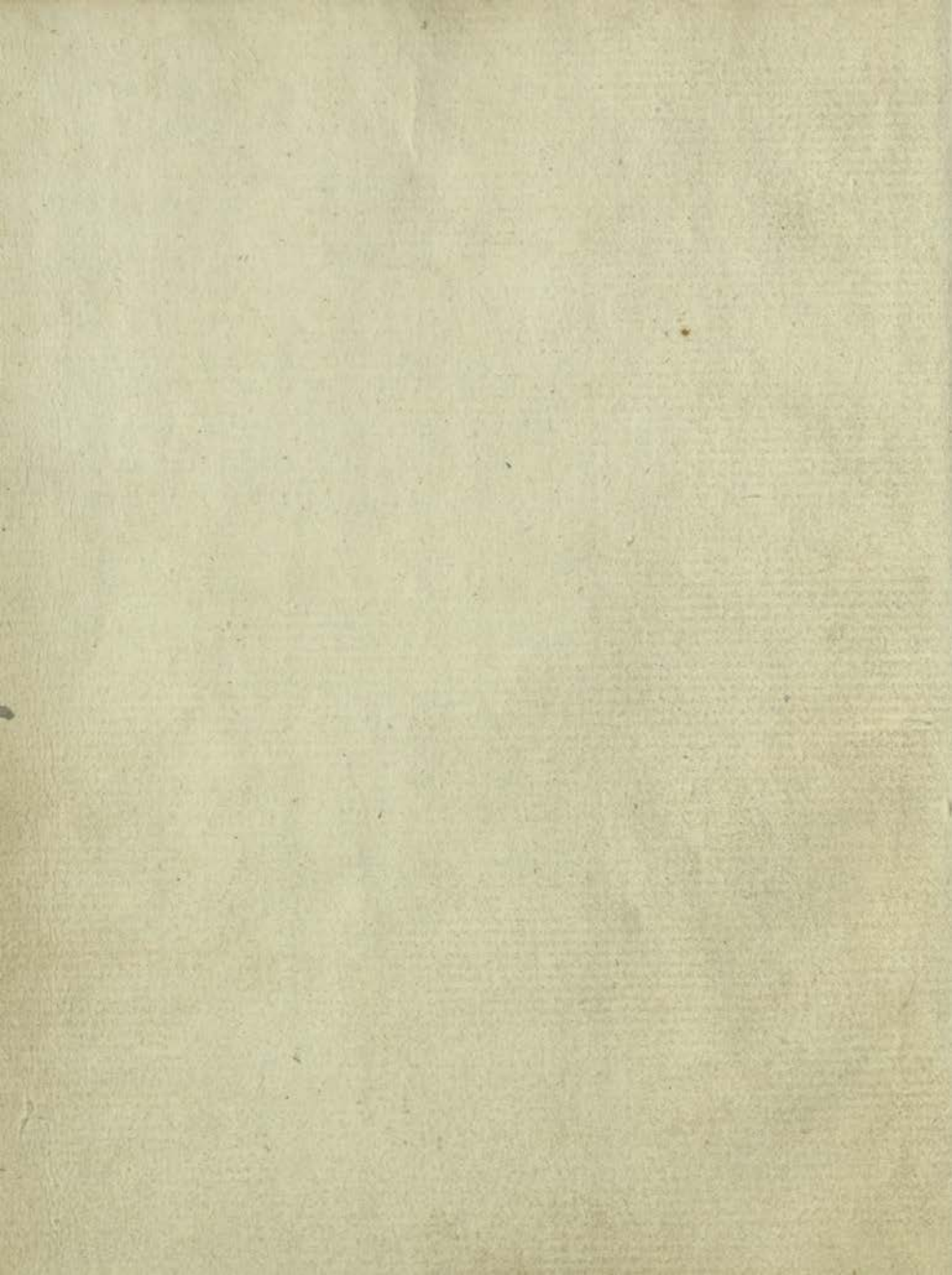

T A D R V G I D E I L
T I G A N O V I G A T E S T A M E N T A,
V T I M B O S H I M E L V S E L I S T Y I N V P I S -
m a t i h l o g r o u , S k r a t k i m i i n u S a s t o p n i m i I s l a g a -
m i , S d a i P e r u i z h i s m n o g e t e r i h I e s i k o u , v t a S l o -
u e n s k i , s k u s i P r i m o s h a T r u b e r i a C r a i n z a ,
s u e i s t u p r e o b e r n e n .

Der ander halb Theil des newen
Windischen Testaments / darinn werden sein alle
Episteln vnd Geschriefften der H. Aposteln / mit Summa-
rien vnd kurzen Auslegungen.

R O . 10 . P S A L . 19 .

*Atqui in omnem terram exiit sonus eorum, & in fines
orbis terrarum uerba illorum.*

V T I B I N G I .
V t i m L e i t u p o C r i s t u s o u i m R o y s t u u .

M . D . L X .

VLETIH BVQVAH BOTE
leta Pisna poredu imeili

S. Paula eden Lyst htim Rymlanom.

Dua htim Corintariem.

Eden htim Galateriem.

Eden htim Efeseriem.

Eden htim Filipetiem.

Eden htim Colosoriem.

Dua htim Tefsaloniheriem.

Dua htimu Timoteiu.

Eden htimu Titu.

Eden htimu Filemonu.

Eden htim Iudom.

S. Iacopa eden Lyst.

S. Petra dua Lystu.

S. Iansha try Lystuui.

S. Iudasha eden Lyst.

S. Iansha Resodiue ne inu tu Skriunu Pre-
rokouane.

Vi tukai sda le ta Lyst htim Rymlanom drukan imas
te, ta vi ta zhas dotle ty drugi vsi drukani bo-
do, preoberite inu lipu hranite, Inu
molyte sa me.

Dem Durchleuchtigi-
sten Fürsten vnd Herren / Herren
Maximiliano König zu Böheim / Erzhertzogen
zu Osterreich / Hertzogen zu Burgundi / in Obe-
ren vnd Nideren Slesien / Marggrauen zu Mär-
hern / Grauen zu Thirol / &c. Gnad / frid vnd alles
güts / von Gott dem Vatter durch Jesum
Christum vnseren Herren
vnd Heiland.

S Mächtigster Herr König was
mich verursacht vnd bewegt hat / das
ich vor wenig Jaren hab angefangen
auch die Windische Sprach mit den
lateinischen vnd teütschen Büchstaben
zuschreiben / vnd ettlich Christlich Büchlin in ge-
melter Sprach trucken zulassen / vnd was der sel-
bigen innhalt / mag E. K. W. auß beiligerender ge-
truckter teütscher Vored über das new Windisch
Testament / vnd auß der Copey meines schreibens
an den Durchleuchtigen / Hochgebornen Christli-
chen Fürsten von Württemberg / &c. ein lauterem vñ
warhafftigen Bericht empfaben. Vnd dieweil sol-
che angefangene arbeit dem Windischen Vold /
lenger je mehr gefällig vnd angeneh / darumb / das
fre liebe Jugent / vnd die einfältigen / wölche kein
a u andere

Teütsche

andere Spraach dann die Windische Können / dar-
auf grundelich erlernen / die nörtigsten vnd selig-
machenden Stuck des alten / waren / Chrißlichen
Glaubens / vnd wie sich / wann sie von Türcken
gefangen vnd weg gefürt / das nicht auß verzwei-
felung Namalucken werden / erhalten vnd trösten
sollē. Deshalben auß jnen jr vil / vnd ettlich auß den
Teütschen / gottselige vnd gelerte Menner / haben
mich hochemant / ich soll mit dem dolmetschen des
anderen Theils des newen Testaments fortfaren /
Vnd dieweil auch ein Gottsförchtiger Priester mit
namen Herr Stephan Consul / ein geborner Hi-
sterreicher / sich newlich vnderstanden / die vier E-
uangelisten / der Apostel Geschicht / vnd andere
Büchlin / auß der Windischer Spraach / in die ge-
meine verstendige Crobatische Spraach vnd Ge-
schriefften zübringen vñ zütrucken. Wölche spraach
vnd Geschriefften / gebrauchten alle Crobaten / Dal-
matiner / Bosner / Syrffen vñ Türcken / bis gehn
Constantinopel. Sises / auch mein Ampt vnd Be-
tuff / vnd seitemaß / einer / der solches thun wolt /
dismal vorhanden / haben mich von newen be-
wegt vnd gezwungen / das ich den andern halben
theil des newen Testaments züerdolmetschen /
im namen des Herron / hab angefangen.

Nachdem ... der Aposteln Episteln / fürnäm-
lich dise zün Römern / an ettlichen orten / in Wör-
tern

Vorred.

tern vñnd Sententz / von wegen der Hyperbales
vñnd Hebraismos / dunckel vñnd schwer seind zñuer-
stehn / Darumb hab ich alle Capitel in Paragra-
phos abgeteilt / vñ was in einem jeglichen am für-
nemsten würdt gehandelt vñnd gelernet / in kurze
Argumenta vñnd Scholia verfaßt / vñnd dieselbigen
vor den Capitulis vñnd an der seitten gesetzt. Sises
würdt den Windischen vñnd Crobaten / der Apo-
stel Geschüfften recht zñuerstehn / ein groß liecht/
vñnd eingütte anleitung geben.

Vom Autore / Inhalt / vñnd vom vnaussprech-
lichen Nutz diser Epistel zñnd Römern / wie sie von
allen Gottseligen vñnd Gelerten in hohem werd / für
das recht Hauptstück des newen Testaments /
vñnd das aller leüterste Euangelium geschätzt vñnd
gehalten würdt. Item / wie die wörter / Gesetz /
Sünde / Gnad / Glaube / Gerechtigkeit / Fleisch
vñnd Geist / zñuerstehn sein / hab ich in der nechst
folgenden Windischen langen Vorred / über dise
Epistel / vñnd zñvor in der Vorred über das new
Testament / gnügsam angezeit vñnd aufgelegt /
das also nun hinfür vnser lieber Herr Jesus Chri-
stus vñnd seine Apostel / in der Windischen vñnd Cro-
atischen Sprach / so klar / lauter vñnd verstendig /
als in der Lateinischen / Teütschen / Wältschen / vñnd
Böheimischen / werden reden vñnd präogen / Gott
dem Herren sey lob vñnd danck in ewigkeit / Amen.

Zeitsche

Vnd ich zweifel gar nicht / Christus der Herr
werde mit seinem Geist vnd Wort / durch diese vn-
sere Arbeit / sein Reich gegen Orient widerumb er-
weiteren vnd befestigen / vnd des Machomets vñ
Antichrists schwächen vnd minderen. Dann das
Euangelium / sagt Paulus im anfang diser Epi-
stel / sey ein krafft vnd macht Gottes / Der David
Psal. 45. nennt / scharpffe Pfeil / wölchen die Völ-
cker / die mitten vnder Christi feinden wonen / sich
ergeben müssen. Vnd Psal. 110. sagt er: Des Herrn
Christi Scepter / das ist sein Euangelium / werde
herrschen mitten vnder seinen feinden. Der Apo-
stel schreibt Heb. 4. Das wort Gottes ist lebendig
vnd kräftig / vnd scharpffer / dan kein zweischnei-
dig Schwert / vnd durchdingt / bis das scheidet
Seele vnd Geist / auch Marck vnd Bein / Esaias
sagt / 55. Das wort Gottes soll aufrichten / was
Gott gefalle / vnd war zu ers außgeschickt habe /
So weissagte Christus / Math. 24. Paul. 2. Thes.
2. vnd Ezechiel 39. Das das Euangelium muß
vor dem Jüngsten tag / wie vor der zerstörung Ihe-
rusalem geschehen / in aller Welt gepredigt / vnd
der Boshaftige / der Gog vnd Magog / der zuge-
deckt vñ auffgedeckt Antichrist / muß geoffenbart /
vnd mit dem Geist des Herrn Christi Munds
umbgebracht werden. Vnd wir sehen vnd erfaren
bey diesen vnseren letzten zeitten / was das geschrib-
ne vnd

Vorred.

ne vnd gepredigte wort Gottes / für ein krafft vnd
wirckunge habe / das in der ganzen Europa dem
zügedeckten Antichrist je lenger je mehr vnd weiter
offenbare vnd zerstöre sein Reich. Vnd ich hab von
ettlichen Türcken selbst gehört / das sie ein Weiffsa-
gung haben (on zweimel von Chusten) jr Glaub
vnd Reich werde bald vndergehen / vnd ein End
nemen / aber der Chusten würdt bleiben.

Vnd nachdem ein alter gebrauch bey allen
Scribenten / das sie ire Geschüften vnd Bücher /
grossen Herren vnd Potentaten / oder sonst anse-
henlichen / verstendigen priuat Personen / dedicie-
ren vnd öffentlich zuschicken (wölches ich bisher
nicht gethon) Deswegen / vnd auß anderen vilen
Vrsachen / fürnämlich aber darumb / dieweil
E. K. W. auß sonderlichen Verordnungen
Gottes der Böheim König / vnd der Windisch-
en vnd Crobatischen Königreichen / Fürsten-
thumb vñ Länder / ein rechter geborner Erbherr /
Erzherzog vnd Fürst ist / Wölcher Länder Völ-
cker alle / sich der Windischen sprach gebrauchen /
vñ je eins das ander nach notturfft verstecken mag.
Vnd dieweil E. K. W. auch mit vilen hohen vnd
reichen Tugenten vnd Gaben / mit mancherley
Sprachen / vnd mit dem rechten Eiffer vñ
Verstand des Göttlichen worts / für andere Kö-
nig vnd Fürsten von Gott dem Herrn erleucht vñ
begabt /

Teütsche

begabt / derhalben hab ich disen andern theil des
newen Windischen Testaments / (wiewol jezund
nur dise Epistel in der eil / auß wichtigen Vrsach-
en / die allda züerzeelen vnfüglich / getruckt wor-
den / es soll aber das überig bald / wils Gott her-
nacher volgen) E. K. W. dedicieren / züeignen/
vnd in dero Namen außgehn lassen wöllen / mit
vnderthenigstem vnd demütigstem bitten / E. K.
W. wölle sampt den Gottseligen vnd verstendigen
Creineren / Vndersteyreren / Kärneren / Karsch-
neren / Systerreicheren vnd Windischen Märck-
eren (Dann diser Länder Völcker verstehn grundt-
lich meine Sprach vnd Schrifften) diser vnd al-
ler meiner außgegangenen Schrifften / vnd die ich
hinsfür werde lassen außgehn / gnädigster Patron/
Befürderer / vnd vnparteylicher Arbitrer vñ Richter
sein. Vnd wo ich etwann in der Orthography / oder
dolmetschen / oder in der Auflegung / geirrt / oder
gefält (wölches mag leicht geschehen / dieweil ich
kein Præeuntem vñ gehülffen hab) mich mit Christ-
lichem Gemüt / der selbigen sährl vnd mängel hal-
ben / erinnern / vnderrichten vnd straffen lassen.
Da entgegen gelobe vnd versprich ich / souer vnlei-
denliche / ergerliche vnd verfürische Opinionen o-
der irthummen / oder falsitet in meinen Geschiff-
ten warhafftig befunden werden / das ich dieselbi-
gen alle in offentlichem Truck / in der Teütschen
vnd

Vortred.

vnd Windischen Sprach/ vor männiglich will be-
kennen vnd widerruffen.

Der allmächtig ewig Gott / ein Vatter vnfers
Herren Jesu Christi / der wölle vmb seines gelieb-
ten Sons / vnfers Hailands willen / dem Aller-
durchleüchtigsten / Großmächtigsten Römischen
Keiser/ *rc. E. K. W.* lieben Herrn vnd Vattern/
vnfern allergnädigsten Herrn vn Landsfürsten/
Dergleichen *E. K. W.* den Durchleüchtigsten/
Hochgebomen vnd tugentreichen Erzhertzogen
vnd Erzhertzogin zu Osterreich/ *rc. E. K. W.* lie-
ben Gebrüderen/ vnd Schwestern/ die ware vnd
seligmachende Erkenntnuß / des Göttlichen we-
sens vnd willens gegen vns / trewe vnnnd weise
Ráth/ Gottselige vnd verständige Kirchendiener/
gehorsame vnd Gottsförchtige Vnderthonen / ge-
ben vnd verleihen / vnd darneben bewaren vor al-
lem übel/ Amen/ der selbigen allen thü ich mich vn-
derthenigst hiemit beuelhen. Datum Türwinger
am ersten Tag Januarij. Anno M. D. LX.

E. K. W.

Vnderthenigster Caplan,

Primus Truber Creiner / der
Christlichen Kirchen zu Kem-
pten Pastor.

b Lubi

SUMMA S. PAULA PISMA

L Vbi Slouenci, Viimate vletim lystei, kateri ie
 S. Paul tim Kerszhenikom, Aydom inu Iudō,
 kirso tedai Vrymibili, pissal, ner te nuznishe, po=
 grebnishe inu vissokeshe rizhi, la vse tu, Kar en
 Kerszhenik ima veiditi. Sakai on tukai vnim vu=
 zhi, Kai ie Postaua, Kai ie Euangelium, Kai ie Greh,
 Kai ie Shtraifinga, Kai ie Gnada, Kai ie Vera, Kai
 ie Praviza, Kai ie Cristus, Kai ie Bug, Kai so dobra
 Della, Kai ie Lubefan, Kai ie Vupane, Kai ie Crysh.
 Inu on tudi tukaivuzhi, koku se prutivsakimu zhlo
 ueku, pruti Periatelom, pruti Souurashnikom, pru=
 ti Brumnim, pruti Greshnikom, pruti Mozhnim,
 pruti Shibkim vti Veri, vsak pruti sam sebi inu v=
 meisebo, imamo dershati. Inu on tu vse Suetim Pis=
 mom, steimi Exempli inu Perglihami, sam sebo inu
 steimi Preroki, cilu lipu inu dobru spryzha inu po=
 terdi, de subper tak nega Vuk niszhe po risnici
 nemore kai rezhi. Obtuse vidi inu merka, de S.
 Paul ie hotel en krat vleta lyst vus Kerszhanski
 inu ta pravi Euangeliski Nauuk kmalu vkupe po=
 stauiti, Inu ta pravi pot inu fastop tiga Stariga Te=
 stamenta pokasati inu dati nasnane vssem ludem.
 Sakai guishnu ietimu taku, de kateri leta lyst htim
 Rymlanom zhestu prebere inu prou fastopi, inu tu
 kar bere vnega sercei ohrani, Ta isti ima to prauo
 luzh inu ta praua vrata htimu Starimu Testamen=
 tu inu kuusimu Suetimu Pismu, Sa tigo volo Leta
 Lyst

Lyst se ima odvseh Kerszhenikou sa envelik Shaz,
inu sa lubu imeiti, inu veden brati.

Inu poreh maltu Pismu S. Paula, koker od tiga
tudi S. Peter sam ij. Pet. ij. Pryzhuie, v nakaterih
meistih seteshku fastopi, sa volo kir nakatere besse-
de inu vukuui, kir vkupe slishio, so zhafi delezh
narafen postauleni, inu kir zhafi po Iudouski she-
gite nega bessede pela, gouori inu pifshe. Sa tiga
volo sem iest te Capitule na kosse inu na Deila na-
rasē resdeilil, Inu vsakiga Deila oli kossa, kai inu od
zhes on ner vezh vnim gouori inu vuzhi, od spre-
da pred vsakim Capitulom inu na strani, skratki-
mi bessedami poueidal, inu sdobnim pismom sa-
pissal. Obtū vi mui lubi Bratie inu Slouenci, ka-
dar vi en koss oli Deil tiga Texta, tiga Pisma S.
Paula, kir ie steim debelim Pismom tukai sapissan,
hozhte brati, oli ste vshe prebrali, Taku vselei pre-
berite tudi od spreda inu na strani to kratko Islago
tiga istiga Deila, kir ie steim Pushtobom, timu glih
kir na strani stoy, snamonouan. Taku bote teim
bule inu lashei te Bessede, ta Nauuk inu to Mani-
go S. Paula fastopili, Koku pag te ene Bessede vtim
Pismu S. Paula se imai fastopiti, Tu bomo potle
sa leteim vti dolgi Slouenski Predguori prauili.
Hrimu dai nō Bug Ozha suiga S. Duha, suio Gna-
do, Pomuzh inu praui Sastop, sa volo suiga Synu
Iesusa Cristusa Gospudi inu Ohranenika nashiga.
Amen.

**Volgt hernacher die Wiidische
Vorred über alle Epistel des
S. Pauli.**

**Predguor zesh
vse lysti S. Paula.**

P R E D G V V O R

Z H E S V S E L Y S T V V E

S. Paula.

Potemal vtim Drugim deilu tiga Nouiga Te. Vmei vsemi
 stamenta, so ner vezh tiga S. Paula Pisma, Inu Zogriie S.
 ta ista odspreda postaulena, Satu se spodobi de Paul ner
 mi tukai nerpoprei poueimo, Du ie S. Paul bil. vezh p'ssal/
 Inu koku visfoku inu vrednu so ty nega Vu. Satu so nea
 kuui, inu Lystuui od vseh vuzhenih inu fastopnih kerszhe- galystuui
 nikou, shazani, inu ta nega Pisma deršana. odspreda pos-
 taulemi.

Natu ima vsaki dobri kerszhenik veiditi, de S. Paul ie S. Paul ie
 imel duye Ime, Ty eni so ga imenouali Saulus, eni pag Pau- duci Zmeni
 lus, koker od tiga S. Lucas vti buquah tiga Diane rih lo- imel.
 grou vdostih meistih pishe, ner fastopnishe vtim 13. Capi-
 tuli. Ampag on se vluieh Lysteh le Paulus imenuie inu pi-
 sshe.

On ie bil is te Iudouske Shlahte Benjamin, Royen vti S. Paulie
 Cilicishki Desheli vtim Meistu Tarshi. On ie imel to bilen fray/
 Rymsko Purgarszhino inu Frayngo, de ga niszhe pod to poehten vu-
 Rymsko oblastio nei smel pres Cessarieuue uole byti ne zhen Mosh/
 vmoriti. Inu on ie Vierusalemu Vshulo hodil, nega Shul- Ampag en
 moister ie bil Gamaliel en vuzhen brumen Iud, Vnega sylv Sou-
 mladosti se ie cilu brumsku dershal pred ludmi, ie bil vuzhe uraehnik rta
 vti Iudouski Veri inu vti Moisefueih postauah. Potle ie bil ga Euangea
 en Fariseus, tu ie, en Iudouski Menih postal. Ampag vtim ita.
 inu per tim ie en hud sylv oblasten Souurashnik bil Cris-
 tuseu, tiga Euangelia, inu vsehkerszhenikou, Te ie pregas
 nel, louil inu konzhaual, moshie inu shene, Vierusalemu ie
 nu po drugih Meistih. Od tiga vsiga vi imate risnizhnu pis-
 sanu, Act. 9. 9. 16. 21. 22. 26. Inu vnega lastnih lysteh, Rom.
 9. 11. 2. Cr. 11. Gal. 1. Phil. 3. 1. Thi. 1.

Koku pag, kadai, kei, od koka ie on od te kriue falsh Iu- Jesus sam to
 douske nebesa po sylv

ie S. Paula
na tu fere-
zhanstu pre
obernil/vtim
drugim leitu
po sui Mar-
tri.

douske Vere, na to prauo Vero kerszhansko preobernen,
poduuzhen inu kerszhen, Inu kanimu logru inu prauimu
Prydigaryu tiga S. Euangelia isuolen, poklizan, odlozhen,
postaulen inu poterien, Od tiga vsiga vi tudi naidete risni-
zhnu inu lipu fastopnu inu poredi sapissanu vtih buquah ti-
ga Iogerskiga Diane vtih 9.22.26. Capitulih, Inu vnega ly-
stei Gal.

S. Paula
Lysti so sueli-
fo Boshyo
furnashrio inu
modrushrio
pissani/Dnsh
ie vse tu / kar
zbloueku sli-
shi viditi, de
pride Vne-
bessa.

Ta nega Pisma inu Nauuki, ty stari inu sadashni Vu-
zheniki inu vsi fastopni kerszheniki, sa en velik nebeski
Shaz imajo inu lubio, od nih veliku dershe, prauo inu pi-
shteo, de potrebnishiga, bulshiga inu modreshiga Pisma ie
nu Nauuka nei vtim Nouim Testamentu, koker so S. Iani-
sha Evangelii inu S. Paula lystuui. On nerbule inu fastope-
nishe ta Pisma Moisesoua, Davidoua, vseh Prerokou inu te
Boshye vunane slushbe tiga stariga Testamenta Islaga, On
prou inu fastopnu poufod vnega lysteh prau inu vuzhi, sa-
kai ie Iesus Kristus Syn Boshy knom na ta suetit prishal, kai
ie nom shnega Martro dobriga sturil inu dobil, Inu de mi le-
sto Vero se nega fastushene inu dobrute sturimo dilshni,
inu ratamo pred Bugom sueti brumni inu prauizhni. On
rudi ner vezh inu obilneshe pishe od zhudnih skriunih ri-
zhi, od sodniga dne, Vkakou shtalti bomo od smerti vsta-
ieli, kai se bode pred sodnim dnem godilu, od Anticrista,
inu od vseh shlahr rizhi inu stukou, kir slishio htimu kers-
zhanstuu. Inu on letu dei prou inu spodobnu, Sakai nega
ie Kristus sam nalosbz inu fufeb kani sui lastni possodi isuo-
lil, vtu tretye nebu inu vta Paradish sameknil, Vndukai ie
on nemu zhudne inu skriune rizhi refodil, pustil viditi inu
slishati. Nega ie sueliko gnado, suelikimi darmi, sueliko mo-
drustio, suelikimi zaihni inu zhudesi obdelil, Inu ga ie odlo-
zhil inu postaulil, de ie moral koker ty drugi duanaisf Iogri,
pred Iudi, pred Aydi, pred Krali, pred vseh shlahr ludi, po-
velikih nesnanih dalnih Deshelah inu Meistih, pridigouati

ta Evangelium inu pryzhouati, kar ie on od Cristusa veidil vidil inu slisal. Inu on ie zhes te druge logre ner shirshe to kerszhansko Vere shnega pridigo inu spismom na tim fueitu resglasil inu restegnil, On ie ner vezh Aydou is te temne hti luzhi, is te Aydouske Vere, hti kerszhanski, is te Sludieue oblafi Hbugi inu vta Nebessa obernil inu perprauil. Od letiga vsiga, kar smo tukai od Nauuka inu Pisma S. Paula gourtirli, nom prauio inu pryzhuio te buque tiga diane tih logrou inu S. Paula lystuui poufod sadosti,

In summa, Tu Pismu S. Paula ie vrednu, de se veden od vsakiga zhloueka nuzh tar dan bere, inu koker ta Ozha nash vmei isuna. Ty eni stari Vuzheniki so nega vse Pismu vsag teiden en krat, skusi prebrali, Sakai vnim so taki obilni Troshri inu Nauuki, kir vsakiga zhloueka, aku po nim Veruie inu dei, sturi serzhniga inu vesseliga vsehvnad lugah, inu pernaredniga htimu vezhnimu lebnu, skusi Iesusa Cristusa, katerimu Iesusu Gospudi inu Iseuelizhariu nashimu sred nega Ozhom inu S. Duhum, bodi vsa zhalti nu huala sdai inu vekoma, Amen.

Ta Pisma S. Paula imaio vsi ludie vedn brati inu vmeiti isuna.

P R E D G V V O R

Z H E S T A L Y S T

Htim Rymlanom.

K Ateri leta Lyst htim Rymlanō pissan, inu ta druga nakatera S. Paula inu tih drugih logrou Pisma bozhe proufastopiti, Ta isti ima nerpoprei veiditi, De ta Evangelii, ta dober Glas inu Marinod Cristuseuiga Diane, Vuuka, Smer

Ta Evangelii po Cristuse nim Gorium stanenu seie

ſdaici pouſod
reſglaſſil.

ti, Goriſtanena, inu od vſiga nega opraviſa, ſdaici, koker ie Ieſus Vnebeſſa bil ſhal, inu poſlal S. Duba zheſ te logre, ſe ie po vſim ſueitu ſkuſi te logre inu druge ludi, reſodil inu reſglaſil Iſ Ieruſalema vta Rym, prauio eni, ſo perneſlita Euangelium, Nareifeus, Andronicus, Iunias, Rom. 16. Eni prauio, de ty Iudi, kir ſo na Vinkuſhni dan per perui S. Pe- tra pridigi bili, ſo nerpoprei ta Euangeli Vrym perneſli. Ty eni pag prauio, S. Peter ie nerpoprei Vrymi ta Euangeli pri- digal. Timu Euangeliu ſo ty eni Rymſki ludi inu Aydi prou inu terdnu Verouali, Katerih Vero S. Paul ſam vletim ly- ſti, vrim ſazhetku inu na konzhu, ſylnu huali, kir praui Rom. 1. 16. Od vaſhe Vere po vſim ſueitu ſe oſnanuie, Inu ta va- ſha Pokorzhiſna ie vmei vſemi reſglaſena.

Ta Hudizh
ie vſelci inu
pouſod timu
pravimo E-
uangeliſki-
mu Dufu ſo
vſo ſylo inu
hudo ſaneh-
riobil ſubper
raſſi ſouura
ſhil ſarova-
nal inu preu-
razhal. Od
tiga tudi nai
dete vrim 7.
Capituli vti
Predgnooi.

Per tim tudi ſledni, kir ta Piſma tih logrou bere, ima veis diti, De ta Sludi po tei ſui hudi ſhegi inu naturi, kir ie Cri- ſtuſu inu vſem prauim kerszhentkom ſylnu ſouurash, tudi tedai, kadar ſo ty logri pridigali inu piſſali, ie timu Euangeliu, tei praui kerszhanski Veri, ſkuſi to Deſhelsko inu Duhous ko Goſpofzhino mozhnu ſubper ſtal, On ie pouſod te Ioa- gre, uſe prauie Pridigarie inu kerszhenike preganel, louil, byl inu moril. Inu kadar on ſteimi Krali, Shcoſi, Viudi, Fa- ry, ne ſobeno ſylo ne mozhno, tiga Euangelia nei mogel pre mozhni ne ſatreti, Natu inu per tim ie on te falſh Criſtuſe, te falſh Preroke inu ludouske Hynauſke Vuzhenike, gori o- budil inu naredil, Ty ſo ta praui riſnizhni logerſki Nauuk, od te Vere Vieſuſa, tadlali, falſhali, preurazhouali, tu S. Piſ- mu kriuu iſlagali, Inu ſo diali inu vuzhili ozhitu, Ta Ma- tra inu Saſluſhene Criſtuſeuu, Inu ta ſama Vera Vieſuſa, obeniga zhloueka ne Iſuelizha, Temuzh vſaki, kir miſli inu hozhe priti vnebeſſa, Ta iſti mora vſe Moifeſeue Poſtaue popolnoma derſhati, ſe obrefati, offrouati, Sobote inu dru- ge Prasnike prasnouati, Suinſkiga meſſa ryb pres ſhub, raz- kou, keruauiz inu druge ſhpennie, ne ie iſti &c. Stakimi Hy- nauskimi

nauskimi falsh Vuzheniki, kir so te Ludi od Euangeliskiga Vuka, na te Moisefeue Postane napelouali, Inu pregouari ali, de ty ludie, sa volo tih Moisefeuih Slushbi, inu sa volo last ne brume, bodo pred Bugom brumni inu Isuelizhani, so ty Iogri, ner vezh S. Paul, dosti muie, della inukrega imeilt, Sakai dosti preprostih kerszhenikou so ty falsh Preroki shnih kriuum Vukum sepelali inu vti Verismotili, Te Galatarie so bili cilu od S. Paula Vuka preobernili na Iudousko Vero. Inu taki Sepelauci so bili tudi vta Rym prishli, Sattu on tim Rymlanō na konzuz letiga Lyftu taku pishe. Ro. 16. Mui Bratie, lest vas prosim, de vi gledaite na lete, kir te sdrashbe inu smote gori nareiaio subper ta Nauuk, kate. riga ste se vi nauuzhili, Inu dershite se od nih. Sakai kir so taki, ty isti timu Gospudi Iesusu Cristufu ne slushio, temuzh suimu trebuhu, inu skusi te slatke besede inu perlisouane, sepelauaio ta serza tih preprostih. lest pag hozho de vi bode modri na dobru, Ampag preprosti na hudu.

Inu takim Hudizheum falsh Prerokom inu Vuzhenikom ie S. Paul poufod subper bil, subper nee pridigal inu pissal. On ie poufod te Ayde inu lude shnega pridigami inu Pismom vuzhil, De vli shlah tidi, pres uliga nih dobriga diane, pres nih lastne brume inu pres Moisefeue Postane, le is same milosti Boshye, sa volo Iesusa Cristufa, aku Vnega Veruio, bodo prauizhni sturieni pred Bugom inu Isuelizhani. Kadar ie on vti Shuli vtim Meistu Antiochy tim Iudom inu Aydom od Iesusa dolgu pridigal, Na konzuz te iste Pridige letaku gouori Act. 13. Natu bodi vom Bratom vezdezhe, de se vom skusi letiga Iesusa tu Odpuzhane tih Grehou osnanuie, Inu od tiga, vsiga od kateriga vi skusi te Moisefeue Postane, ne ste mogli prauizhni postati, skusi letiga, V saketeri kir Veruie, prauizhin postane Inu on ner vezh inu fastopnishe, suseb vtima dueima Lyftma htim Rymlanom inu Galateriem, vuzhi inu spryzhuie steim S. Pismom,

PR EDGVVOR ZHES TA LYST

steimi Psalmi inu Boshymi Sapuuidi, steim Aydouskim inu
 ludouskim Dianem inu lebnom inu steim Abraamom,
 De vsi shlahit ludie, ludi inu Aydi, so Greshniki pred Bu-
 gom, Inu de niszhe, Abraam tudi nekar, shnega lastno
 brumo, oli shnega dobrimi deli, nei Vnebeffa prishal, Sa-
 muzh kateri ie Veroual tei Boshy Oblubi od Iesusa, ta isti
 ie skusi to Vera ratal brumen pred Bugom, inu ie Isuelis
 zhan vekoma.

Ta Lyst htim
 Rymlanom
 ie ta pravi
 fluzh knust-
 inu S. Pisu-
 mu.

Obtu leta dua sdai imenouana lysta, sta od vseh fastop-
 nih Kerszhenikou sa net potrebnisha timu Kerszhanstuu
 shazana inu deršana. Ty eni Vuzheniki prauio inu pi-
 sheio, kateri ta lyst htim Rymlanom bere inu fastopi, Ta
 isti ie ta prava Vrata kuusimu S. Pismu neshil inu odperl.
 Sakai pres fastopa letiga Lystu oben zhlouik ne bode obe-
 niga S. Pisma prou fastopil, ne snal isloshiti, Ampag kateri
 leta Lyst fastopi, sna kai vsebi dershi inu vsferci ima, Ta isti
 vei, fastopi inu ima ta celi Stari inu Noui Testament, &c.

Kateri hozhe
 S. Paula
 Pisma brati/
 Ta mora te
 ene nega
 Bessede prou
 fastopiti.

Kai se pag vletim Lystu htim Rymlanom poredu ves-
 nim vsakim Capituli suseb gouori inu vuzhi, Tu istu hozhi-
 mo porle, pred vsakim Capitulum inu na strani, skratkimi
 bessedami, pokazati. Sdai hozhmo tukai nakatere Bessede,
 katere S. Paul vletim Lyste inu drugdi zhestu nuza isloshi-
 ti, inu poueidati kai ena vsaketera pomeni, kai vsebi dershi,
 inu koku se fastopiti imajo. Sakai kateri leih Bessed, Postas-
 ua, Greh, Gnada, Vera, Prauiza, Messu, prauiga fastopa ne
 ima, ne vei vkakouim fastopu ie te iste S. Paul gouuril inu
 pissal, Ta isti letiga Lystu nigdar ne bode prou fastopil. Inu
 koker lete ene Bessede, smo tudi vtim Tretyim Deilu vti
 nashii dolgi Predguvori zhes ta Noui Testament islushili,
 Oli kadar na letih Bessedah, de se prou fastopio, veliku
 leshi, Obtuo hozhmo te iste Bessede inu naketere
 druge, preden sazhnemo tu Pismu S. Pau-
 la Tolmazhiti, Isloshiti.

Koku

KOKV SE IMA TA BESEDA

Postava vtim Pismu S. Paula fastopi.

TO Latinsko besedo, Lex, Nembci imenuio, Beseda, Ty Crouati inu Peami, Sakon, Mi Grainci pag po rei Nembizhini ni prauimo, Postava. Inu ty Vuzheniki deille to Boshyo Postavo na Try Deile. Teieni prauio. Lex Cere monialis, tuie, Ta Postava od tih Iudouskih Moisevuih vunanih Boshyh Slushbi, koker so te Postave od Obresane, od Offrou, od Prasnika, od prepouedne shpendie &c. Tei drugi Postavi prauio, Lex Forensis vel Politica tuie, Postava od Purgarskih inu zhloueskikh Praud, Vti Bug skusti Moisefa sapoueda tim ludom koku imaiio nih Taty, Vboi nike, Preshushnike, Curbarie, zupernike inu te hude shkod liue ludi vmoriti inu shtraifati, koku se nih Kral, Gospos zhinana voiski inu spraudami, Inu ty ludi pruti nih hlapce, pruti prui inu bosim ludem inu steim spofodilom imaiio dershati. Tei Trety, prauio, Lex Moralis, tuie, Ta Postava, kir sapoueda diati vse tu kar ie prou dobru inu poshtenu, Inu prepoueda, kar ie kriuu, hudu inu gardu. Vuzhi inu sapoueda, koku se en vsaki zhlouik prui Bogu, pruti ludem, per sam sebi, shnega mislami, sbesedami inu so vsem nega dianem, stanum inu rounanem, ima dershati. Zhasi ta beseda, Postava, bode vseta sa vse S. Pismu, Rom 3.

Ta Postava/
ta Stari Sa
kon/se deili
na Truye/
Tima Sueie
ma sole ty
Judi bili/
Impag rei.
Trety so vsi
ludie vefoma
poduersheni,

aluz. 3
aluz. 3
aluz. 3
aluz. 3
aluz. 3
aluz. 3
aluz. 3
aluz. 3
aluz. 3
aluz. 3

Tei duei perui Postavi, od vunanih Moisevuih Boshyh Slushbi, Inu od tih Iudouskih Praud, so vtim Nouim Teita mentu, od Iesusa inu od tih Iogrou, gori vsdigneni inu res tualeni, Satu mi Kerszheniki se vezh, koker ty Iudi, ne Obresuiemo, shiuiue Vcerqui ne kolemo, ne offeruiemo, inu Sobot, Tih Iesenskih, Nouih mesceuprasnikou ne pras nuemo, mi leimo Sainsku messu, Keruouice, Alle inu Rake,

Rake, katerih ty ludi ne so smeli uesti. Mitudi te Tatye obes
shamo, Ty Iudouski Tatye so morali le samozhetertu, kar
so vkrali, pouerniti, Mitiga Sakona ne resdiramo inu pres
vrshaha ne lozhimo, koker ie tim ludom bilu per puszhenu,
Ampag ta Tretya Postaua, Lex Moralis, Katero ie Bug
nerpoprei vtuzhlouesku serce sapissal, Inu potle sa volo kir
ie ta Postaua skusi ta Greh vtim zhloueku temna inu nes
fastopna ratala, ie Bug te Postaua Summo, ru ie te Dessed
Sapuuidi na kaminat Table postauil, inu dal vsem ludem.
Leto Postauo ne Bug Ozha, ne Bug Syn, ne Bug S. Duh,
ne Preroki ne logri ne so gori vsdignili ne resualili, remuzh
to isto le zhedale bule inu fastopnishe islagali Math. 7. Luc.
6. Sakai vleti Postaui ie ta Vezhna, terdna stonouira, sueta,
zhista, modra, dobra, prauizhna vola inu shega Boshya po
staulena inu nom refodiuenta, Vti Bug vse tu, kar ie dobru
poshtrenu prou inu nuzhnu sapoueda, Inu kar ie kriuu, hudu
gardu inu shkodliuu, tu istu prepoueda, Gospud Bug vti Po
stauu bozhe kratku od vsakiga zhloueka imeiti, de on od
nega Pozhetua, Roystua, veden inu vselei na semli inu pot
le vnebesih vekoma, Lubi Boga scelo dusho, scelim sercem,
inu suiga blishniga koker sam sebe. Tu ie, de ta zhlouik nig
dar drugiga ne misli, ne shely, ne gouori inu ne dei, Te
muzh le tu samu kar Bogu dopade, Inu de s dobro sueselo
volo ie pernaredin vsag zhas, sa volo suiga blishniga, tu ie,
taku dobru sa volo souurashnika koker Periatela, od sebe
vse dati, sapustiti, vagati, inu ie li potreba tudi vmreti. Lete
inu tim glih rizhi, leta Tretya Postaua, koker to Cristus
Math. 5. Luc. 6. sam islaga, hozhe od vseh ludi mladih inu
starih, od mosh inu sheen, od bosih inu bogatih, imeiti. Sa
kai ta Postaua, prauis Paul Ro. 7. ie Duhouska, ona ne hos
zhe, le samuzh to vunano, videzho, zhlouesko, purgarsko,
inu to nevolno inu hynausko Brumo inu Prauizo od ti
ga zhloueka imeiti, Temuzh veliku vezh to noterno, zhis
sto,

sto, polno cilo, stonouito Suetust inu Prauizo tiga serza. Inu ta Postaua le samuzh te, kir no popolnoma dershe, shegnuie, Ampag tee, kir ner to mansho Sapuuid prelomio oli prestopio, preklei, isdaie timu Hudizhu inu timu Peklu.

Vletim fastopu to bessedo, Postauo, S. Paul ner vezh vletim lyftu inu drugdi (zhali tudi sa to drugo Ceremonisko Postauo, subper te Iudouske Pariseie, kadar od Obrese, od Prasnikor, oli od prepovedane te spishe gouori) iemle inu imenuie. Per tim pag ima vsaki zhlovik, kir hozhe S, Paula Vuk veiditi inu dobru samerkati, De taciga zhloueka na tim sueitu (mumu Cristusa) nigdar nei bilu inu ne bode, kir bi taku, koker smo tukai sdai gouurili to Postauo cslu inu popolnoma sadofti dershali inu dopernefsil. Ta nasha greshna iskafera natura ne premore vtim shiuotu tiga dopernefti, kar Bug vti Postauisapoueda, koker S. Paul pryzhuie, kir prau, Rom, 8. Ta messena shega inu missal nei pokorna inu poduershena tei Postau, ona tudi biti ne premore. Vsa ki zhlovik, od mladiu noter de vmerie, ima notri vsebi inu vnega sercei, hude kriue, nespodobne, tei Postau inu voli Boshy subper, misli inu shele, On se Boga prou ne boy, popolnoma ne lubi, vteshkih iskushnauah inu na smerti nega Oblubom terdnu ne Veruie, Vnadlugah so neuolni inu se ferde Sbugom. Inu akuglih naketeri se nakuliku dershe istu na pred ludmi po tei Postau Boshy, taku vsai tiga ne deio scelim suolnim sercem, Temuzh de od Gosposzhine shtrai fani ne bodo, oli de usromoto ne prido. Obtur prau S. Paul zhestu vletim lyftu inu drugdi, De skuli ta della te Postau oben nei Prauizhin pred Bugom, Sakai skuli to Postauo pride le tu sposnane tiga Greha, Inu ta Postaua della raferd, Ro. 3.4. Vtim drugim Capitul letiga lyftu, te lude, nai si so isuuna pred ludmi en poshten brumen leben pelali, ne so krali ne Curbali, so vmeili te Dessed Sapuuidi inu druge vuzhili, sylvu inn ostru suari, Nee imenuie Preshuhtnike,

Ta Postaua Boshya, Te Dessed Sapuuidi, nefar le samuzh te vnanic/te=lesne/sturie=ne grehe/Te=muzh tudi te noterne/ frue misli/ hude nespo= dobne shele/ fir se Sbosha yo volo ne glihzo/prespovedaio. Obtur ta Postaua zhes pryzha/ de vsi ludie so veliki Greshniki/ inu timu serzdamneni poduersheni.

Cerkoune Tarye, Slipe Vuzhenike inu Sepelauce, Sa volo kir so is notra polni hudih sheli, hudobe nida, souurashtua, offeriti inu hynaufzbine bili. Cristus sam Math. 5. gdi on naketere Sapuvidi islaga pravi, De nekar le samuzh ie ta en Vboynik, kir eniga zhloueka Sroko oli smezhom vbye, Temuzh tudi ta, kir se susein blishnim ferdi, nida, shpot is nega della, ie en ferdamnan Vboynik inu greshnik pred Bugom. Inu nekar le samuzh ie ta en Preshushtnik, kir se sano drugo sheno smesha inu osmradi, Temuzh leta ie tudi en sgublen Preshushtnik pred Bugom, kir le pogleda na eno drugo sheno, inu te iste pegeruie inu sheli vnega sercei.

En Undisgar/kir te Postave/te Sessid Sa = puvidi/ prou Foker Crisus/Math. v. Luc. vj. inu S. Paul Rom. vij. ij. Gal. iij. uij. ne islaga/ Ta isti re ludi na prauo Euangelisto Veromigdar ne perpravim inu ne preoberne.

S. Paul pag sleto prauo Islago te Postave, skatero ori spryzha, de vsi shlahi ludi, mali inu veliki so po naturi sgubleni Greshniki, Inu de oben zhlouik steim nega vunanem dershanem te Postave, inu shnega lastnimi dobrimi dell pred to ostro prauizhno prauo Boshyo, ne obstoy, inu ne bode prauizhin, Drugiga ne hozhe inu ne vuzhi, Temuzh vsem ludem dati prou nashane, nih iskasheno greshno naturo. de te nih velike grehe, nekar le samuzhte vunane vitezhe inu vsem ludem snane, temuzh tudi te noterne skriune Grehe vsebi sposnaio, pred nimi se prestrashio, shaluiso inu od nih puste, Inu de na tu iszheio Gnado inu milost Boshyo inu Odpuzhane vseh Grehou per samim Iesusu Cristusu skusi to Vero, kateriga Iesusa ie Gospud Bug od vezhnusti po nega modrim zhudnim skriunim sueitu odlozhi inu postavit kaninu Spraulauzhu inu Odvetniku vse zhloueske shlahte, Inu per prauim zhasu dal vto Smert sa nashih Grehou volo, inu ga ie spet na Trety dan obudil sa volo nashe Prauice, De od nega samiga skusi to Vero dobimo, ksebi inu na se perpravimo, to celo polno Brumo. Suetust inu Pravitizo, kir pred Bugom vela, inu skatero bomo mogli obrati na sodni dan pred nim, Inu Tu, S. Paul vuzhi, pishe inu dei, po Cristuseuim inu

famo Vero
 Viesufa / Se
 ta Postava/
 ne dobra
 Della ne se
 mezhvuo/
 Temuzh ta
 Synaufhi-
 na ta offert
 Tu Preusetic
 tih ludi se do-
 li elazhi inu
 semezhvuo/
 Inu tei Cri-
 stuseui Mar-
 tri fami ta
 prava spo-
 dozna zhasht
 inu huala
 daie.

shiueli po nih lushtih, inu koker nih messu inu ta iscashena
 natura pegeruie inu hozhe, Temuzh on te Fariseie inu vse
 Hynauce, kir hote pres Gnade, milosti Boshye, pres sasluz-
 shene inu Vere Viesufa, shnih dobrimi delli inu dershanem
 te Postave biti Isuelizhani. Tim istim ontukai pravi, de oni
 shnih dobrimi delli, ne sdershanem te Postave, pres te Vere
 V cristufa nigdar Vnebessa ne prido, temuzh ostano pod
 to Prekletuo te Postave, Sakai ta Postava nemogozhe rizhi
 timu zhloueku sapoueda. Inu ta zhloueska della inu bruma
 inu slushbe, ne so popolnoma dopernessena. Sice S. Paul
 poufod vely vsem kerszhenikom de dershe te Sapuuidi Bo-
 shye, de dobra della delaio, de vsuetusti inu vpravici veden
 slushjo Bogu, inu strego inu deio dobru suimu blishnimu.
 Inu letu ie tudi guishnu, Kateri kuli V cristufa prou Veruie,
 Ta isti tudi dobi tiga S, Duha, ta tiga Verniga serce preme-
 ni inu naklane na dobru, Vnim reshiga inu od dan do dne
 to Vero inu lubefan pruti Bogu vegsho della inu poterdu-
 ie, Inu sturi dera zhlouik nekar le samuzh se tih vmanishi
 smertnih Grehou varuie inu te hude messene shelec notri
 vsebi kole, moy inu stoy subper, de obeniga Greha kir ie
 subper to Veist ne dopernesse, Temuzh de on tudi fazhne
 scelun sercem, s dobro volo, suesseliem inu suelikim lushtom,
 kar ner vezh premore, tim Boshym Sapuuidom biti poko-
 ren, On rata serzhan inu volan v tih nadlugah. Sakai on ie
 vsui Veisti saguishan skusi ta Euangeli inu S. Duha, de so
 nemu sabstion is Gnade sa volo Ieluseue Martre vli nega
 Grehi odpuzheni, de ie lub Bogu, de ga ne sapusti vobeni
 nadlugi, inu vtismerti tudi nekar. Inu Gospud Bug sa volo
 suiga Synu, vkateriga ta zhlouik Veruie, tiga Verniga zhlo-
 ueka Grehe, katere on is shibkote tiga messa sneuolo sturi
 inu zhasht pade, odpusti, pregleda inu shenka. Inu Bug tudi
 ta nega slushbe inu ta dobra della, kir so po Boshy Postavi
 sturi ena, nai si ne so cilu popolnoma dopernesena, sa dobru
 inu

inu polnu gori v fame, inu sebi pusti dopasti. Tulikain sdati,
dosti dolgu, bodi od te Postave gouorienu. Od te tudi imaš
te vti perui Predguori vtim 54. Capituli.

KAI IE TA GREH, INV VKAKO— uo grossouito reuo ie tiga zhloueka perprauil.

TA Greh, ie vse tu, kar se ne sglaha sto Boshyo shego inu
volo, Vse tu mishlene inu Tihane pegerouane tiga
ferza, vse gouoriene inu vse diane, kateru ie subper to Po-
stauo Boshyo. Inu ta Greh, kir ima sui sazherig od Sludia i-
nu od te Fray suievolne misli tiga peruiga zhloueka, ie vse
ludi perprauil, de so to Nedolshnost, Suetust, Prauizo, Mo-
drost inu ta vezhni leben sgubili, kateru vse ie bil Bug od-
lozhil inu dal vsi zhloueski shlahi. Inu ta Greh ie Gospudi
Boga taku referdil, inu tiga zhloueka taku hudiga, kir tuga
dolshniga sturil, De Gospud Bug ga ie moral po nega sueti
pravi Prauici inu Risnici, vsei shlahi reui inu nesrezhi na
tim sueitu inu potle timu vezhnimu ferdamnenu podure-
zhi inu isdati. Inu leta strashna Definitio inu islaga, inu tu
oprauilu inu shkoda tiga Greha, le is Boshyh bešed inu istih
grossouitih mnogeterih telesnih inu vezhnih Shtraifing, kir
ie Bug na tiga zhloueka, sa volo tiga Greha, polushil, vseta.
Bug ie gouuril htimu Adamu, Debi on ne imel uesti od te
lablani tiga sposnane dobriga inu Hudiga, Sakai na kateri
dan bode on od te prepouedane lablane ieidel, Na ta isti dan
sto Smertio vmerie. Inu potle zhestu ie Bug skusi Moise (sa
gouuril taku, Preklet bode V saketeri, kir muh vseh Postau
inu Sapuuid, kir so vtih Buquah sapistane, ne derski popol-
noma, Gen. 2. Deut. 28. Tei Smerti poduershen inu Pre-
klet biti, Ie tulikain, Ob vse tu, kar ie zhlouik ner bulshiga

Ta hndi
Lusht/ Tu ie
ta Porodni
Greh/ kadar
on pozhe/
noshez va-
ta/ taku on
rodi ta Greh/
kadar ie ta
Greh dofo-
nan/ taku
rodi to
Smert prauil
S. Jacob j.

pryel od Buga, cilu obrupan, inu timu serdamnenu vekoma poduershen biti.

Zofer skusi
tiga eniga
zhloueka ie ta
Greh prishal
na ta Suet/
inu ta Smet
skusi ta
Greh / inu ie
tafu ta
Smert skusi
vse/rinila/ po
tebmal so vsi
Greshili
pauu S.
Paul. Ro. v.

Vtak Greh, vtakoreuo inu shalost ie nasti Hudizh sku
li te nashe perue Starishe Adama inu Eua perprauil. Sakai Adam inu Eua sta bila na meistu vse zhloueske Shlah
te od Gospudi Boga to celo obilno Brumo, Suetust, Pra
uizo, Nedolshnost, Modrost inu de bi nigdar ne vmerla,
kratku, vse tu kar slishi htimu vezhnimu lebnu, pryela sa
dosti. Inu raku nebesku blagu Bug nei le Adamu inu Eui,
temuzh tudi nih Otrokom, tu ie vsem ludem bil dal inu
odlozhil. Oli sa volo kadar sta onadua sdobro volo bila
Greshila inu Bogu nepokorna, Steim sta onadua, te vse do
bre Boshye daruue, nekar le samuzh sebi temuzh tudi nih
vsem otrokom, tu ie, vsem ludem sgubila, Inu grossowite
Grehe na se inu na nas vse perprauila inu nalushila. Ka
koui Grehu so pag ty isti bili, karere sta Adam inu Eua do
pernesla inu na nas perprauila hozhimo tukai naketere po
redu shteti inu poueidati. Nerpopei sta zbiulala na Bugi
inu na nega besedi. Potle, Ona sta sgubila to Vero inu od,
nee pala, Sakai ona ne sta Verouala Bogu, kir ie nima pri
til inu prauil, aku bota leila od te prepouedane lablane, de
vmerieta, Ne sta sa Buga rodila, ne bala nega Shtraifinge,
Sta se pustila tim Hudizhevim Slatkim oblubom sepelati.
Hretimu, Ona sta shelela po vegshim Gospostuum, ka
teru ie nima to Hudizh obluboual dati, kir ie dial, Aku bo
ta leila od tiga prepouedaniga Sadu, bota koker Boguui,
ne sta sadosti imeila, kir ie Bug nima bil poduergal vse Stra
ri na semli, vuodi inu vtim Luffti, Hzhertimu, Ona sta
preuezh sker bela, Boshyo besedo nasai postauila inu sapu
stila, drugdi inu drugo Modrost inu Vuk iskala inu isupra
shouala. Hpetimu, Ona sta offertna prosherna bila sta ho
tela veliga inu mahrig biti inu se sturiti Bogu glih. Kshesti
mu.

inu. Ona sta s dobro volo inu subper nyu veist Gospudi Boga sashmaala inu to nega Sapuuid prelomila. Ksetmimu. Ona sta vezh timu Sludiu Verouala, koker Bogu, vezh od Sludia sta dershala, inu bulega Slushala, koker Gospudi Boga. Kosmimu. Ona sta bila pruti Bogu slynu ne hua teshna sa tih velikih dobrut, kir sta bila od is Gnade, sabston pryela, Inu sta tiga S. Duha, kateri ie vnyu prebival s dobro volo is sebe issegnala. Hdeuetimu, Ona sta sama se be inu vfo zhlouesko Shlahto suio lastno dobro volo vue like teshke reue inu nadluge inu vto Smeri inu vtu vezh nu pogublene perprauila inu pehnila &c. Pole take inu tu like Grehe so ty nashi perui Starishi dopernesli, katere mi vse smo od nih Erbali inu imamo do smerti na sebi. Mi po rei nashi perui naturi, pres S. Duha, Ne snamo Boga Vnes ga Stanu vti S. Troyci, Ne veimo nishter od nega Synu, koker od tiga Cristus sam pryzhue, kir pravi Math. 11. Nisfzhe ne sna tiga Ozheta samuzh ta Syn, inu niszhe ne sna tiga Synu samuzh ta Ozha inu Iohan. 16. Kadar S. Duh pride, bode shraiffal ta Sreit sa volo tiga Greha, kir Vme ne Veruto. Mizbiulamo na Bugi inu na nega bessedi, Mi se nega Praude prytesho inu Shraiffing veliku oli skorai nishter ne boymo, Nega risnizhnim Euangeliskim Oblubom v nadlugh inu na smerti terdnu ne Veruiemo, Mi ga sadoosti ne lubimo, Nom se ne sdy de bi on vselei per nas bil, na nas gledal, nas varoual inu branil, Nom se ne sdy, de bi on vse rizhi sam rounal, inu de se vse rizhi sture shnega volo. Per tim vti nashi iskasheni voli inu vtim fercei lo hude garde nespodobne misli shele inu lushiti, nemamo prave zhiste lubesni pruti blishnimu, smo polna nida souurashtua, velikut od sami sebe dershimo. Lete rizhi vse, dershi S. Paul sa velike Grehe inu te iste imenuie Messeno shego inu missal, Inu sa enu Souurashtuu subper Boga Ro. 8. Sa katerih rizhi inu Grehou volo bodo vfi shlahr sudie, katerim

katerim taki Grehi fa volo Boshyga Synu Saslushene ne bodo Odpuzheni, po pravi Praudi inu Prauici Boshy ferdamnani. Od tiga Porodniga Greha, inu od tih drugih Sturienih Smertnih velikih inu malih Grehou, smo mi poprei vti perui dolgi Predguvori vtim Drugim Deilu dosti inu obilnu pissali, vndukai vi vezh kai ie Greh, inu kakouo vezliko shkodo ie nom sturil, naidete.

KOKV SE TA BESEDA GNADA
per S. Paulu inu vtim S. Pismu ima
prou Sastopiti.

Berezheni/
dotele so na
tim sueitu/
(nai si gori
iemlo vti
Veri inu
vrih Saru=
nih tiga S.
Duha) ne so
cilu pres
Greha inu
Nadesha/ se
veden shri=
tato Sgrehi/
Ro. vij. Gal.
v. Oli ra ve=
lika Gnada
Boshya nim
Grehe sana=
cha/ pregte=
duic/ sa friua
inu odpu=
szba/ sa volo
Jesusa.

TOLatinsko besedo Gracia, Mi Crainci, koker Nembci, Tolmazhimo, Gnada, Crouati y Peami, Milost. Ta ista bode zhali fa en Dar fastoplena inu iemana, Koker kaddar mi raku gouorimo, S. Paul ie imel veliko Gnado hpridiganu inu hpissanu, tu ie. S. Paul ie imel en velik Dar od Bugaga, de ie vnel dobru pridigati inu pissati. Ampag vtihlysteh, S. Paula inu drugdi zhestu vtim S. Pismu, ta beseda Gnada, bode ner vezh vseta inu fastoplena. Sa to dobro volo, milost, lubesno inu periasno Boshyo, katero Bugpruti tim Vernim fa volo susga Synu ima, kir ie volan inu is serza pernaredin nim odpustiti vse Grehe, inu nim dati Cristusa susga Synu so vsem nega Saslushenem inu dobruto, inu tiga S. Duha so vsemi shnega daruui, inu ta vezhni leben. V takim Sastopi to Gnado S. Iansh inu S. Paul iemleta. S. Iansh kir pravi loh. 1. Ta Postava ie skusi Moisesa dana, Ampag ta Gnada inu Rishniza ie skusi Iesusa Cristusa bila sturiena, Inu S. Paul pravi. Ro. 5. Ie li fa volo Greha tiga eniga, nih veliku vmerlu, Veliku vezh ta Gnada inu Dar se ie obilnu nim dostim pergodila, skusi to Gnado tiga eniga zhloueka Iesusa Cristusa. Inu na konzu tiga 5. Capitula pravi, Gdite ta Greh obiln bil inu premogel, Vudukai ie ta Gnada

Gnada she obilneshe premogla. De koker ie ta Greh Gos-
 spodoualhti Smerti, Taku ie ta Gnada skufi to Prauizo
 Gospodouala hrimu vezhnimu lebnu skufi Iefusa Cristufa.
 Inu Ro. 6. prauí, Vi ne ste pod to Postauo, temuzh pod to
 Gnado. Pod to Gnado Boshyo biti, oli to Boshyo Gnado
 imeiti, le tulikain, koker bi S. Paul rekai, Vi kerszheniki is-
 mate Odpuszhane vseh Grehou inu tiga S. Duha, Vi ste
 lubi inu perietni Bogu, sabston, sa volo Iefusa nashiga Od-
 reshenika, Oduetnika inu Bessednika, Nai si she oftranki
 tih Grehou notri vnas tyzhe inu prebiuajo, inu nai si smo
 shibki vti Veri, inu dosti nezhistiga inu gnusniga na inu
 notri vsebi imamo. Obtu S. Paul sam vletim lystei Rom.7.
 se sa eniga velikiga Greshnika ozhitu vunkai daie. Inu pota
 le sdaici. Ro. 8. prauí, De na tih, kir so V cristufa sasaeni, nei
 obeniga ferdamnena. Dotle tu nashe iskalenu Messu nei ci-
 lu vmorienu inu pocopanu, smo mi Greshniki, Olikadar mi
 V cristufa Veruiemo inu ta Sazhetig tiga S. Duha imamo,
 taku ie nom Gospud Bug taku dober, periatel, miloftiu inu
 Gnadiu, de te nashe Grehe, kir is te shibkufi inu nekar radi
 sturimo, ne hozhe na nas viditi ne soditi, Temuzh po
 teti Veri V cristufa snami hoditi okuli, Dotle
 ta Greh cilu notri vnas bode
 vmorien.

KOKV TA BESSEDA VERA SE
 ima fastopiri inu kai vsebi dershi.

TA besseda Vera, per Suetim Paulu inu drugdi vtim S. Vsañi zblo-
 Pismu vdostih meistih, vsebi dershi inu se per ni fasto- uif / kir hozhe
 pi. Tu prauu veidene, snane fastopene inu Verouane Vsieh pram fers-
 Articuluu inu Stukou, kir hti Kerszhanski Veri slishio, Inu zhenik inu
 tu cilu terdnu, stonouitu inu shiuu Seupane inu Senessene Zsuelzhan
 e na biti, Ta mo

ra v t i g a p r a -
u i g a d i n g a
B o g a / O z h e
t a / S y n u /
S. D u b a /
i n u t e d r u g e
A r t i c u l e f o -
k e r t u S. P i s -
t i n u v u z h i /
V e r o u a t i i n u
d e r o b a t i .

o r t i t i p e
u n d B u g o
u o d e t i e s t
i n t e r n u t i
a n d e t a t u
i n t e r n u t i

B i t i m u J s -
u e l i z h a n u
n e i s a d o s t i
V e r o u a t i V -
b u g a / I n u
d e C r i s t u s i e
B u g i n u
z h l o u i k /
v m e r l / G o -
r i u s t a l , d e s i -
d i V n e b e s i b /
p r i d e f n o m
t a s o d n i d a /
T e m u z h i e
p o r r e b a / d e
v s a k i s u s e b
V e r u i e / D e
v s e t u k a r i e

na to Obluleno Gnado inu. Milost Boshyo sa volo Iesusa
Cristusa, Vskaki zhlouik, kir hozhe to staro pravo Kerszhās
ko Vero, katero ie sam Bug postauil, inu od vseh imeiti ho-
zhe, inu kir tīga zhloueka Isuelizha, hozhe dobiti inu imeiti
ti, Ta isti mora Nerpoprei veiditi inu snati ta pravi Boshy
Sean vti S. Troyci, Inu taku Vbuga Verouati, koker nas ta
logerska Vera, katera vtim Catehismu stoy, inu ty Otroci
molio. Inu ta Vera S. Atanafia inu ta Nicenishki Concili, is
S. Pisma, vuzhe, De sna inu Veruie vfo Istorio od Boshya
ga Synu, tu ie, vse diane inu oprauisu Cristuseuu, koker so tu
istu ty Preroki inu Euangelisti sapissali, Koku ie tu zhloue-
stuu na se vsei, vuzhil, zaihne delal, Martran, vmorien, od
Smerti vstal, Vnebesa shal, S. Duba poslal, Inu de pride so-
diti shiue inu te mertue. Per tim de on tudi sna, fastopi inu
terdnu Veruie te druge vse Shuke, kir so vtim S. Pismu vti
celi Bibly sapissani, kir shishio hti Veri kerszhanski, koker so
ty Sacramenti, Sodni dan, Goriustanene od te smerti, ta
Vezhni leben, Tu serdammene tih hudih inu Neuernih &c.

Inu rauen tīga ie tudi potreba, de on terdnu vsem Bo-
shym besedom, katere ie Bug skuli Ozhake, Preroke, sku-
si nega Synu inu logre gouril inu sapissal, taku dobru tim
nega Oblubom od nega Synu, koker nega pryteshom, cilu
terdnu is serza Veruie, knim peruoluie, saguishne inu sa risi
nizhne ima inu dershi, De kar ie kuli vti Bibly od sturienih
Boshyh rizhi pissanu, Veruie, de so guishnu sturienne, Inu
kar ie pissanu de se ima naprei she sturiti, de bode tu istu vse
guishnu sturientu inu doperneffenu. S. Paul vnega lysteh to
besedo, Vero, iemle, sa tu terdnu, guishnu inu stonouitu
Seurpane inu Seneffene na to Oblubleno Gnado inu mi-
lost Boshyo Veristusu. De ta zhlouik timu Euangeliu Ver-
uie, De Gospud Bug vsem ludem, kir Veruio vnega Synu
hozhe is Gnade, sablton odpustiti vse grehe, reshiti od Hu-
dizha, od vezhne Smerti inu od Pekla, inu nemu dati ta vez-
zhni

z hni leben, Od take vere S. Pauli gouori inu viffoku zhes
 vse rizhi vsdiguie. Sakai leta Vera sama, tiga zhloueka
 shalofno inu prestrasheno Veist potroshta inu obesseli, Stro
 bodo tuditimu Vernimu dan ta S. Duh, Ta isti vnim sturi
 enu vesselu pokoinu serce, de se pruti Gospudi Bogu, vseh
 shlahť nadlugah, tudi na smerti, vsiga dobriga seuupa, klizhe
 na nega, inu se troshta per prauim zhasť guishne pomuzhi,
 le per naredin inu volan vse tu diati terpeti, kar Bogu dopa
 de, Slushtō is celiga serza slushi Bogu inu suimu blishnimu.
 Sposna ozhitu to Vero Viesufa, inu od te Vere se ne pusti
 ne mezhu ne ognu odulezhi. Veden hvali Boga, kir ie ne
 mu tako Vero dal, inu resodil suo zbudno skriano volo od
 suiga Synu. Inu leta Vera nei pres dobrih del, pres lubefni
 pruti Bogu inu pruti suimu blishnimu, pres poshteniga leb
 na, Taku malu, koker tu Sonce pres Suislobe, inu koker ta
 ogen pres toplute oli vrozhusti, Obtuty Ludie, kir se Suero
 hualio, velikū od tiga Euangeliā inu od S. Pisma gouore, Inu
 obēne lubefni pruti Bogu ne pruti blishnimu nemato, vue
 likih Smiertnih Grehih subper to Veist prebituato, te Vere
 ozhitu ne sposnaio, hrim Malikouim Slushbō is straha ho
 dio, Ty isti te prave shiue Vere, kir zhloueka Isuelizha, ne
 maio, Temuzhto mertuo, Hudizheuo, kir nishter dobriga
 ne sturi, koker S. Iacob 2. gouori. Sakai ta prava Vera kers
 zhanska, kir tiga zhloueka serce vseh slahť nadlugah troshta
 inu gori dershi, nei enu zhlouesku smishlane, naidene oli del
 lu, Temuzhi ta Vera ie en Dar Boshy, koker Cristus inu Pau
 lus prauita. To Gospud Bug suiē S. Duhū skusi tu serzhnu is
 nu sucistu poslushane inu brane te Boshye besede vtim
 zhloueskim sercei vushke, naredi inu od dā do dne vegsho is
 nu terdnesho della &c. Obtuy gledai en vsketeri inu sã sebe
 iskusi, imali to prauo Vero, aku Cristus vnim pbituā, 2. Cor.
 13. Je li sa guishā skusi ta Euangeli de te Vboshy Gnadi, Ima
 li lusht inu volnu serce hť Boshy besedi inu slushiti Bogu,
 diati dobru suimu blishnimu, de nemu ta kerszhanska Vera

Cristus ter
 pil inu opia
 nil/de tu istu
 ie nemu hdo
 binu sturil/
 desa nega
 volo ima od
 puszhane
 vseh grehou
 koker vti Ve
 ri prauimo
 Zest Verio
 odpushane
 vseh Grehou
 Vstanene ti
 ga shiuota
 inu ta vezhni
 leben Amen.

PR EDGVVOR ZHES T A LYST

zhes vse te druge dopade, inu terdnu napreiu letie ima ofsta
 ti per taki Veri, tar si nemu perni hudu oli dobru godi. Aku
 pag take Vere inu misli nema, Ta isti profsi Boga sueistu fa
 no, veden beri inu poslushai to bessedo Boshyo, zhestu ho
 di hti Boshy misi, Skusi letu on bode dobil inu sprosil od
 Gospudi Boga vrim Imeni Iesusa, to prauo shiuo Vere, od
 katere S Paul pishe inu gouori, Inu tuga S. Duha, inu vse kar
 nemu slishi hrimu vezhuima lebnu, Amen, Eno isla
 go te Vere, vi tudi imate vti perui Predgva
 uori vrim 37. Capituli.

V KAKOVIM SASTOPV S.
 Paullete Try bessede, Prauiza, Prauizhin, inu
 Prauizhnu sturienne, iemle.

Ta Postava/
 ghloneska
 Prauiza nei
 sadosi hrimu
 Inelishas
 nu/ Ta Ne
 beska Cristu
 seua mora
 per ni biti.

L Erei duei bessedi iusticia Dei, Prauiza Boshya, katero
 Nembci Tolmazhuio, Gerechtigheit die vor Gott
 gite, inu iustus, Prauizhin, S. Paul vletim lystei inu drugdi,
 venim drugim sastopu, koker tu S. Pismu vnaketerih meis
 st h, inu koker se vrim gmain zhloveskim gouorienu, iemle.
 Sakai ta besseda Prauiza vrim gmain gouorienu inu vrim
 S. Pismu se prau inu sastopi, Dati inu sturiti pruti vsakimu
 zhloueku, kar ie prou, spodobnu inu kar nemu slishi, Pra
 uizhin pag ie leta, kir se brumsku poshrenu dershi, nikomer
 kriutne ne lyle ne dei, Vskimu taku sturi, koker Kristus, ve
 ly, Math. 7. koker bi on hotel de bi se nemu sturilu. Inu leta
 Prauiza se imenuie ena Postava, Sapuuidna inu zhloves
 ka Prauiza, Sa volo kir se taka Prauiza od ludi dopernasha
 po tih Boshyh Postavah inu Sapuuidah.

Ty pravi
 ferazheni/
 le sletu bru
 mo inu Pra
 uizo/nis
 Veist myr

Ampag vletim lystei inu drugdi vrim S. Pismu ta besse
 da Prauiza inu Prauizhin bode venim drugim sastopu v
 seta inu nuzana. Vrim sastopu vkaterimie ta Abacuc Pre
 rok 2. gouoril, kir ie taku dial, Ta Prauizhin bode te suie
 Vere shiu. Lete bessede S. Paul, Gal. 3. Ro. 1. letaku islaga,
 kir

kir pravi. Onu ie ozhitu inu veidezhe, De Nifzhe skusi to
 Postauo Prauizhin ne rata pred Bugom, Sakai ta Prauiz-
 zhin bode te suie Vere shiu, Inu odspreda vletim Lyfsei,
 pred Abacucanini besfedami, Ro. 1. taku pishe, Mene nei
 fram tiga Euangelia, Sakai on ie ena krafft inu muzh Bo-
 shya htimu Isuelizhanu, vskakimu kir Veruie, nerpoprei ti-
 mu ludu potle timu Aydu, Sakai skusi ta Euangeli se reso-
 deua ta Prauiza Boshya, Is te Vere vto Vero. Inu potle
 Ro. 3. taku gouori, Sda! ie pag ta Prauiza Boshya, pres te
 Postauerefodiuenta, katera ie spryzhana inu poteriena skusi
 to Postauo inu Preroke, Leta Prauiza pag, kir ie skusi to
 Vero Viesufa Cristufa, zhes vse inu na vse kir Veruio, O-
 niso vfi Greshniki, Iudi inu Aydi, inu potrubuio te zhesti,
 kir Bug na nih hozhe imeiti, Ampag oni bodo, Sabston
 skusi nega Gnado, Skusi tu Odreshituu, kir ie V cristufu,
 prauizhni sturienti. Inu 2. Cor. 5. pravi, Bug ie tiga (fastopi
 Cristufa) kir obeniga Greha nei snal, kanimu Grehu (tu ie
 kanimu Offru) sturil, de mi skusi nega ta Prauiza Boshya
 ratamo. Is letih besfed vseh Vlaki, kir prou na nee merka,
 lahku fastopi, De S. Paul tukai vseh letih besfedah, ne gouori
 inu ne pishe, od te Postauere, Sapuuidne oli zhloueske Pra-
 uice, katero mi deimo oli dopernashamo, kadar smo tim Bo-
 shym inu zhloueskim Postauom pokorni (Sakai en vlaki
 zhlouik is te suie lastne pameti inu fastopnosti vei inu sna-
 tako Prauizo, de kateri se po tih Boshyh inu zhloueskih pra-
 uih, poshtenih Postauah inu Sapuuidah dershi, de ta isti ie en
 brumen inu Prauizhin zhlouik) Temuzh on tukai gouori
 inu pishe, od ene druge, zhudne skriune, tim ludem nesna-
 ne, Boshye Prauice, Katera ie skusi ta Euangeli, skusi te
 Preroke, Cristufa inu skusi tu S. Pismu, refodiuenta, inu da-
 na nasnaue tim ludem Katera Prauiza bode imenourana, e-
 na Prauizha Boshya (nekar Sapuuidna oli zhloueska) Pra-
 uiza te Vere, Ena Euangeliska kerszhanska, od Buga, fa-
 volo nega Synu, dana inu shenkana Prauiza. Katera Pra-

no/pofoino
 inu vesselo/
 sture/pred
 Bugom ob-
 stoye inu Is-
 uelizhani
 bodo/kir stoy
 vrim Odpu-
 shanu inu
 Sakriuentu
 tih Grehou/
 Prauiza
 David/Psa.
 xxx. inu
 Paul. Rom.
 iij.

uiza sama vela inu obstoy pred Bugom, Leta Prauiza sama sturi tuga zhloueka cilu inu popolnoma Prauizhniga inu Suetiga pred Bugom. Inu leta Prauiza drugiga nei, Samuzh tu vezhnu skriunu Naprejusetie inu Odlozhene Boshye, kir hozhe timu zhloueku, kir Veruie Vboshyga Synu, is Gnade, is milosti, Sabston, odpuštiti vse Grehe, sa lubiga, sa Prauizhniga, sa Suetiga, pred sebo, pred vsemi Angelt, pred vsemi zhloueki, inu pred vsemi Sludieui, vekoma soditi, shazati inu dershati. Sakai ty Kerszheniki vtim Kerstu so to Cristuseuo Prauizo oblekli inu na se perpravili, inu sto prauo Vero no ohrane inu obdershe vekoma. Koker S. Paul gouori. Gal. 3. Vsi ty kir so kerszheni, so Cristusa Oblekli, Inu so Otroci Boshy shusi to Vero Viesusa Cristusa postali. Bug Ozha, is velike Milosti sa volo Cristuseue Martre, vse ludi kir deio Pokuro, Viesusa Veruio, ima inu dershi sa Prauizhne inu sa Brumne, koker bi oni nigdar obeniga Greha ne bili sturili, inu vse Sapuudi bili dershalipopolnoma. Od lete Prauice, od katere ta zhloueska Sastopnost inu Modrost nishter ne vei, S. Paul vletim lyfstei ne vezh inu drugdi, Glsh tahu ty Psalmi, Preroki inu ty Euangelisti pisheio inu gouore. Obtuy Nembshki Tolmazhary inu lest sa nimitudi, sa volo bulshiga sastopa, smo mi to bessedo S. Paula, Iustitia Dei, Prauiza Boshya Tolmazhili, Ta Prauiza, kir vela pred Bugom. Sakai S. Paul ne gouori od te Prauice, kir Bug ima sam vsebi, po kateri v faktimubo dal na sodni da po nega dellu inu saslushenu, Temuzh od te Prauice skatero nas Bug obdili inu shegna so volo Cristusa. Inu kateri prou Veruie Viesusa, ta isti ima leto prauo obilno Prauizo, Inu bode od Buga sa Prauizhniga na sodni dan dershan inu obsoien. Od lete Prauice kir pride inu dobimo skusi to Vero Viesusa, smo mi sadosti pissali vtim Tretym Deilu te nashe Perue Predguori, Vndu vi od tuga vezh berite.

To beffedo, Iustificatio, Mi Slouenci drigazhi ne moremo tolmazhiti, temuzh Prauizhnu dellane, oli, Prauizhnu sturienne. Inu S. Paul leto beffedo, vrim gmain Purgarskim Sastopu, jemle inu nuza. Vtih Deshelskih Praudah se tudi raku gouori, Ta Satosheni, ie od Rihtarie inu od Vien kir so per Praudi sideli, Prauizhin sturien, Tu ie, Rihtar inu vsa Prauda ie sposnala, de ie po kriuim obrosnen, Sa tu ie ta Satosheni, ledig, Fray, prust, nedolshen naiden, rezhen inu obsoien. Glih raku, inu vletim Sastopu S. Paul gouori, kadar pravi oli pishe, Takir Veruie Viefusa ie sturien Prauizhin pred Bugom, Tu ie tulikain, koker bi rekai, Gospod Bug ie tiga Greshnika, kir Veruie Viefusa, od vse fatoshene sturienne inu dopernejene kriuiice, hudobe, Pregrishena, Fray ledig, prostiga, sturil, shazal, sodil inu htim Suetnikom Odlozhil, de ga niszhe naprei vekoma ne premore, ne sinei uezh kai kriuiiga, oli hudiga, oli Greshnika, oli fromotniga, oli neposhteniga dolshiti. Inu de ie letu ta pravi Sastop, inu ta prava Islaga lete beffede, I V S T I F I C A T I O, more vsaki Isletib beffed S. Paula lahku inu risnizhnu fastopiti, kir pravi, Ro. 3. I V S T I F I C A N T V R Gratis &c. Inu Ro. 4. Nam si Abraham ex operibus I V S T I F I C A T V S fuit, habet quod gloriatur, at non apud Deum. Inu Ro. 5. I V S T I F I C A T lex fide, Pacem habemus erga Deum. Lete beffede S. Paula se raku inu drigazhi nekar mogo isloshiti. Oni bodo Sabstion, skusi to Gnado &c. Prauizhni sturieni. Ie li Abraam Prauizhin sturien skusi ta Della, raku on te ma de se huali, oli nekar per Bugi. Mi smo Prauizhni sturieni is te Vere, obtu imamo Myr Sbugom. Od letiga shtuka inu beffede, smo mi vrim Tretym Deslu te nashe perue Predgouori tudi fadosti gouurili, Vndukai vi vezh berite.

KOK V SE IMA IO TE DVBI BES-
ledi, Duh inu Messu per S. Paulu
prou fastopiti.

Bateri ima
to prano Voc
ro Viefusa/
Ta isti ie od
samiga Bo-
ga rezhen
inu obsoien/
fray prust/
ledig od vseh
Grehou/od
vse Postau-
ne inu Su-
dizheue Tosh
be/ Inu ie
sturien / bno
men / nedola
shan inu
Suet.

Messeni /
 Sebelesi i =
 nu Posemlis
 fi ludie / so vsi
 ty / kir ne Ver
 nio / Bogu ne
 slushio / sui =
 ga stanu ne
 pelaio po Vu
 fi S. Duha
 inu tiga pis =
 ma. Subouf
 fi pag so vsi /
 fir se dershe
 so vsem po
 Boshy voli.

TA besfeda Messu, ne le samuzh tiga teleffa, tih Vud
 vunane diane, inu ty hudi lushti inu nezhistost tiga
 Messa, Temuzh S. Paul tu Messu imenuie, koker Cristus
 Ioh. 3. Vse tu, kar ie od Messa, od tiga Peruiga zhloueskiga
 Roystua, Royenu, Tiga vsiga celiga zhloueka, steim Tes
 lessom inu sto Dusho, lo vso fastopnostio, shego inu missa
 lio, Sa tiga volo, kir vse tu, kar zhlouik po peruim Roistu
 na inu vsebi ima, Tu istu vse le po messenih, po zhloueskikh
 inu po semliskih rizheh gleda misli dei inu trahta. Kratku
 sledni zhlouik, kir pres S. Duha, pres prauiga fastopa tiga
 Euangelia inu S. Pisma, inu pres Gnade, pres Vere Viesu
 sa, gouori Tihta inu prau od Buga, od villsokih rizhi, inu od
 te zhloueske Modrusti Ie sgul Messu. Satu S. Paul Gal. 5.
 Shtreie tudi tu Malikouane, tu ie, vse Falsh Boshye slushbe,
 Inu ta serd, ta nid tu souurashtuu, to zupernyo, V mei ta
 Della tiga Messa. Ta Duh pag inu ta Della tiga Duha ime
 nuie S. Paul, vse tu Mishlene, Tihtane, Della inu oprauila,
 kir se deio po voli tiga S. Duha, po prauim fastopi tiga S.
 Pisma, Nai li se suunanimi vudi, steim teleffom dopernas
 shaio, Koker tu dellu ie bilu Duhousku, kir ie Cristus suim
 Iogrom noge vmiual, Inu S. Peter sui zholn pelal inu rou
 nal, &c. Letaku imate vilete besfede, koker smo vom tukai
 poredi islushili, fastopiti. Sice S. Paula Pisma, ne bote nigdar
 prou fastopili, Inu od te se ne pustite nikomer odpelati. Per
 takim prauim fastopu vsiga S. Pisma nas ohrani inu
 obdershi, Ozha nebeski, fa volo suiga
 Synu, skuli S. Duha, Amen.

KONEZ TE PREDGVVORI
 zhes talyft htim Rymlanom.

SVETIGA PAVLA
 EPISTOLA

SVETIGA PAVLA EPISTOLA OLI LYST HTIM

Rymlanom.

TA I. CAPITVL.

A. S. Paul uletim peruim Capituli prau, Nerpoprei, od suiga Pokli-
zane htimu Pridigarstuu, de se teim bule inu sifershe Veruie nega Vuku.
Per tim tudi prau, de ta Euangelium, kir on pridiguie nei nou, temuzh po-
prei isdauna skusi te Preroke utu S. Pismu postaulen. Potle prau, od Cri-
stuseuiga staniu inu od nega obeyu Natur, De ie ta prau naturski uezhni
Syn Boshy, Tu pryzhuie, kir ie is suie lastne mozhi ustal od smerti. Inu kir
te Verne S. Duhum obdili inu Posuezhuie, Inu de ie tudi prau zhlouik, Sa-
kai on ie royen od Dauidoue Shlahte, Od letiga Boshyga Synu ie Paulus
hpridiganu poklizan. B. Pravi, komu leta lyst pishet, Tim Suetnikom,
tu ie, tim kerszhemkom, kir so Vrymi. C. Sazhne ta lyst, huali Bo-
ga, de tu kerszhanstuu skusi to Pridigo tiga Euangelia zhedale le uegshe
perbaie. D. Se isgonarie, kir poprei nei Vrym prishal, De ta Euan-
geliusem ludem slishi, inu ie ena shlahna mozha rezh, tiga se nema ni-
szhe framouati, Sakai ta Euangeli resodeua to Praviu kir pride is te Ve-
re, katera sama uela inu obstoy pred Bugom. E. Ta Euangeli resode-
ua tudi uso hudubo inu kriivino useh ludi. Pryzhuie de ty Aydi, kir ne so
Boga prou zhestili, molili ne bali, temuzh lizkake garde Stuaru, so tudi
subper to zhlouesko sastopnost inu natursko Postauo greshili. F. Shte-
ie inu prau napreitim Rymlanom inu tim drugim Aydom, nih uelike gar-
de Grehe, de te iste sposnaio, od nih stopio, deio pokuro inu se na kerszhans-
ko. Vero preoberno.

PAul en hlapez Iesusou Cristusou, pokli-
zan htimu Togerstuu, odlozhen htimu
Pridiganu ta Euangelij Boshij, kateri ie
on bil poprei oblubil, skusi te nega Pre-
roke, uim suetim Pismu, od nega Synu Iesusa Cri-
stusa Gospudi nashiga, kir ie royen od tiga semena

A

Daui-

2.
Drim sazhet
fu prau, de
ie on od tiga
prauiga Cri-
stusa Boshy-
ga Synu hti-
mu Pridi-
garstuu po-
staulen.

Act. ij. xij.
Sicut. xvij.
Luc. j.

Davidouiga po tim messei, kir iebil iskafan de ie on
ta Syn Boshy skusi to Muzh, po tim Duhum tiga
Posuizhena, Is tiga kir ie Goriustal od tih mertuih.
Skusi kateriga smo mi pryeli to Gnado inu Ioger=
stuu, sa uolo dese ima slushari tei Veri skusi tu nega
Ime umei useni Aydi, Vmei katerimi ste ui tudi ty
poklizhani od Iesusa Cristusa.

B.
Rymlanom
dobru vsdaić.

Vom usem Isuolenim Boshym inu pokliza=
nim Suetnikom, kir ste Vrymu, Gnado uom, inu
Myr od Buga nashiga Ozhera, inu od tiga Go=
spudi Iesusa Cristusa.

C.
Ze vessel de
ta Vera kers=
shanska pou
sod gori iem=
le/Prossi inu
Shely Nry=
mu tudi pri=
digati inu
terditi to Ve=
ro kerszhans
to.

Nerpoprei, Iest fahualim muiga Boga skusi Ie=
susa Cristusa sa uas useh uolo, de ta uasha Vera se po
usim sueitu resglassuie. Inu Bug (katerimu iest
umuim duhu, utim Euangeliju, od nega Synu, slu=
shim) ie muia pryzha, de iest ueden inu usag zhas=
umuuih molituah uas umisli imam, inu prossim, aku
bi se moglu koku pergoditi, de bi iest skusi to uolo
Boshyo kadai en srezhen pot imel quom priti. Sa=
kai iest shelim uas uiditi, de bi uom kakou duhous=
ki Dar podelil, uom hpoterienu, tu ie, de bi iest sua=
mi red bil potroshtan, skusi to uasho inu muio Ve=
ro, katero umei nami imamo.

D.
Paulus ie
pernaredin
vsem ludem
ta Euangeli
pridigati/
Sakai le ry/

Lubi Bratie, Iest hozho de imate ueiditi, de sem
zhestu bil napreisi usel quom priti (ampag do seh=
mal sem bil fadershan) De bi tudi kakou sad imel
umei uami, koker umei teimi drugimi Aydi, Iest
sem en dolshnik tih Gerkou inu tih kir ne so Gerki.

tih uuzhenih inu tih kir ne so uuzheni. Obtukuli- kir timu **E**
 ku ie na meni, sem iest pernaredin uom tudi kir ste uangelin Ver
 Vrymi, ta Euangelium pridigati. Sakai iest se tiga uio/bodo **Z**
 Cristuseuiga Euangelia ne framuiem, Sakai on ie uelishani inu
 ena muzh Boshya htimu Isuelizhanu, Vzakimu shiu uefoma
 kir Veruie, nerpopreitimu ludu, potle timu Ger= per Bugi.
 ku, Sakai unim se refodeua ta Prauiza, kir pred Bu= j. Thef. ij.
 gom uela, Is Vere na Vero, koker ie pissanu, Ta j. Cor. j.
 Prauizhni bode is suie Vere shyuel. Abac. ij.
 Gal. iij.
 Heb. x.

Sakai ta serd Boshy se refodeua is nebes, zhes use **E**
 hude neuernerizhi inu zhes kriuinu tih ludi, kir to Tufai sashne
 Risnizo uti kriuiui sadershuio, Sakai tu, kar se mo= shtraifari te
 re ueiditi od Buga, ie nim refodiuenu, sakai Bug ie Modre **Iy**
 nim refodil, Vtim kir se te nega neuidezhe rizhi, tu die/kir ne so
 ie, ta nega Vezhna Muzh inu Bogastuu, uidio, tiga praniga
 kadar se resgledaio ta nega della utim Stuarienu ti= Boga/Te=
 ga sulta, Taku, de se ne mogo isgouoriti, potehmal muzh Pilde/
 kadar so oni Boga spofnali, ne so ga koker Boga Ludi/Quia
 zhestili, ne hualili, Temuzh oni so unih resmifilkih szhino/Pry=
 knizhemerratali inu nih norsku serce ie tem nu po= ce/kazhe/zhe=
 stalu: Kadar so sefa Modre shazali, so norci ratali, stili inu mo=
 inu so premenili to zhast tiga nestrohliuiga Boga, lili.
 na pergliho tiga Pilda eniga strohliuiga zhloueka, Heb. xj.
 inu tih letozhih, inu tih styrinogatih, inu tih lase= Eph. iij.
 zhih suiryn. Sap. xij.

Obtu ie Bug nee isdal ute lushite nih ferz, uto **F**
 nezhistost, de nih lastna teleffa umei sebo sashpotu= Der Farerih
 io, kir so to nega Risnizo preobernili na lasho, inu ludeh ie **Ma**
 A ij so ur/Duf/Dn=

dukai so tudi
gardi / fra=
motni / preue
lifi Grehi/
vsa shlahc hu
duba / loiria/
syla inu kriun
na.
Cap. xij. xiiij
rj.
P. o. j.

so uegsho zhast nalushili inu uezh slushili tei stua-
ri, koker timu stuarniku, kateri ie shegnan uekoma,
Amen. Sa tiga uolo ie Bug nee isdal ute framorne
garde shele, Sakai nih shene so tu nih natursko nu-
zane preobernile, na tu, kir ie subper to naturo,
Glih taku tudi ty Moshye so sapustili tu natursku
nuzane te shene, so goreli unih lushtih eden na
drugiga, inu en mosh steim drugim moshem so to
gardo rezh dopernashali, Inu so ta nih lon, kateri ie
slishal na nih kriuo falsh maningo, sami na sebi
pryeli. Inu glih koker oni ne so rodili, de bi Boga
spofnali, taku ie Bug nee tudi isdal ueno ispazhenom
missal, de so delali, kar se nei spodobilu, so polni use
kriuine, curbarye, falshye, lakomnosti, hudube,
polni nida, ubyena, sdrashbe, golufye, hude shege,
klafary, opraulauci, Boshy souurashniki, sylniki,
offertniki, samohualniki, sinislauci hudih rizhi, sta-
rishem nepokorni, nefastopni, kar skum narede o-
li komu kai oblubio tiga ne dershe, nemaio obene
naturske lubesni, se ne puste sprauiti, so nemilostiuvi.
Lety (nai si to prauizo Boshyo ueido, de ty kir ta-
ke rizhi delaio, so te smerti uredni) nekar le sami ti-
ga ne delaio, temuzh oni imaiot tudi enu dopadene
na tih, kirtu delaio.

T A I I. C A P V T.

A. Vtim peruim Capitulo, ie te uunane uelike grebe shtraifal, vletim pag
shtraifa Nerpoprei, to noterno iskasheno naturo, slipoto, hynauszhino,
offert, hude shele inu lushte useh ludi, Inu kir menio, kadar se suuanimi
uudi pred ludmi poshtenu dershe, oni so satu tudi brumni pred Bugom, Te

on tukai hti Pokuri, tu ie, hprauinu sposnanu tih noternih inu uuananib gre-
 bou, inu hti Veri Viesusa suistu opomina inu uabi. B. Prity tim Aydom
 inu ludom, sa uolo kir utih smertnih grebih prebiuato, de bodo na sodni dan
 grosouitu shtraifani, aku pokure ne deio. C. Praui, de tudi ty Aydi te
 Dessel Sapuuidi unih sercih imaio sapiffane. Sledni zhlouih uei kai ie prou,
 poshtenu, kriuu, gardu, Rasboiniki, Preshushtniki, Tatie, dobru ueido de
 kriuu deio, Sakai ta natursha Postaua ta huda inu neposhtena della unih
 ueisti ueden satoshue. D. Ostru suari te Iude, kir se hualio, oni so ner
 brumnishi inu uuzheneshi, sa uolo kir oni te Moisesoue Postaua imaio inu
 uneio, Te on tukai zhespryza, de so tudi koker ty Aydi hudy inu Gresh-
 niki, Sakai oni ne dershe obene Sapuuidi popolnoma. E. Tib ludom
 Obresouane tudi sauershe, potehmal oni tei Boshy Oblubi od Cristusa, na
 katero ie ta obresa kasala, ne so Verouali, Inu de tu Obresouane samu ne
 sturi prauiga Verniga Iuda, temuzh ta praua Vera inu dershanie tih Bo-
 shyh Sapuuid.

O Btu, o zhlouik, kakershni si ti, kir sodish, ti se
 ne moresh ifgouoriti. Sakai vkakershnm ti
 eniga drugiga sodish, vtim istim ti sam sebe ferdam
 nuiesh, Sakai ti tu istu delash, kar sodish. Mi pag
 veimo, de ta Boshya prauda ie po risnici zhes te,
 kir take rizhi delaio. Inu ti menish, o zhlouik, kir so-
 dish te, kateri take rizhi delaio, Inu ti tu istu delash,
 de ti tei praudi Boshy vbeshysh. Oli ti to nega pre-
 bogato dobruto, inu tu nega poterplene, inu nega
 dolgu fanashane, sa shpot imash. Ne veish ti, de ta
 dobruta Boshya tebe hti pokuri vabi.

Ampag ti, po tuim terdim inu nepokornim ser-
 cem, sam sebi sbirash ta ferd na ta dan tiga ferda, inu
 refodiuenta te praua praua Boshye, kateri bode dal
 vskimu po nega dellih. Letim kir dokonza veden
 dobru delaiozh iszheio, to zhast inu hualo inu de

A iij bi

2.

Synauci inu
 Samo pra-
 uizhary/se
 vfelei shnih
 brumo offer-
 tuio inu dru-
 ge ludi oprau-
 laio.

Nath. vij.

i. Cor. iij.

ij. Pet. iij.

B.

Bug bode
 tun Vernim
 kir dobru de-
 io/ adobrim/
 Tim kir hu-
 du/ steim hu-
 dum/ na sod-

ni dan tonoz ual. bi neumerli, ta vezhni leben. Letim pag kir sdrash
 ual. be sezheno, inu tei risnici neso pokorni, temuzh tei
 Pſal. lxxij. kriuici so pokorni, pride nemilost inu serd, nadluga
 ij. Theſ. i. inu reua, zhes sledno dusho tiga zhloueka, kir hu=
 Math. xvij. du della, nerpoprei zhes tiga Iuda, inu tudi zhes ti=
 Apoc. xxij. ga Gerka, Ampag zhaſt, huala inu Myr, Vſakimu
 kir dobru dei, nerpoprei timu Iudu, inu tudi timu
 Gerku.

C.

Bug ſa uolo ſon, Obtukateri ſo pres te Poſtaue greshili, ty tudi
 tih vnanibh ri: hi/ eniga pres te Poſtaue bodo ſgubleni, Inu kateri ſo na tei
 mumu du= Poſtaui greshili, ty bodo ſkuſi to Poſtauo obſoieni.
 giga nelubi/ Sakai nekar ty, kir to Poſtauo poſluſhaio, ſo prau=
 On te Grebe zhni pred Bugom, Temuzh ty bodo prauizhni, kir
 vuse glih ſo= to Poſtauo deio. Sakai kadar ty Aydi, kir nemaio te
 uuraſhi/ Z= Poſtaue, vini po naturi te Poſtaue rizhi deio, Ty
 nu vſem glih/ kir veri iſti nai ſi te Poſtaue nemaio, ſo ſami ſebi ena Poſta=
 ſtuſa Veruio/ uua, kateri iſkaſuio tu dellu te Poſtaue, ſapiſſane v nih
 nega Sapu= ſercih, Inu tu tudi pryzhuie ta nih veilt, inu te nih
 vidi derehe/ misli, kir ſe vmei ſebo ſatoſhuio inu iſgouario, na ta
 ie miloſtiu. dan, kadar bode Bug ſodil te ſkriune rizhi tih ludi,
 Scut. x. po muim Euangeliu, ſkuſi Ieſuſa Criſtuſa.

ij. Paral. xij.
 Job. xxxij.
 Act. x.
 Math. vij.
 Jacob. j.

9. Pole, ti ſe imenuieſh en Iud, inu ſe ſanashaſh na
 to Poſtauo, inu ſe ſbugom viſſoku hualiſh, inu ti
 Dofehmalie veiſh nega uolo, ti prou daieſh tim viſſokim nuz=
 ſpryzhal de nim rizhem, ti ſi poduiſhan iſ te Poſtaue, inu ſe ſe=
 vſi Zlydi ſo uupash biti en Pelauetz tih ſlepceu, ena luzh tih kir
 Greshnifi/ ſo vtemmi, en Viſhar tih neumeltanij, en Vuzbe=
 odai ſaſhne nik

nik tih neuuzhenih, ti imash en model tiga sposna-
ne inu te risnice vti Postau. Nu ti druge vuzhish,
inu ne vuzhish sam sebe. Ti pridiguiesh, de se ne-
ma krafti, inu ti kradesh. Ti prauish, de se nema pre-
shustuati, inu ti preshushtuiesh. Ti preklinash te
Malike, inu ti kradesh tu kar Bogu slishi. Ti se sto
Postauo hualish, inu ti skusi tu pregrishene te Po-
staue Boga fashpotuiesh. Sakai tu Ime Boshye ie
shentouanu vmei teimi Aydi, sa uasho uolo, koker
ie pissanu.

pryshouaci/
de ty Judi so
tudi velki
Greshnifi/
inu de skusi
to Postauo
ne bodo re-
sheni od gre-
hou inu Bo-
shymu serdu
ne vuydo.
Joh. viij.
Marh. vij.
Psal. l.
Esa. liij.
Ezeb. xxxvj.
E.

Ta Obrefa guishnu nuza, aku ti to Postauo der-
shish, Aku ti pag to Postauo prelomish, taku ta tu-
ia Obrefa ie na to Neobreso preobernena. Aku te-
dai ta Neobresan te praude te Postaue dershi, Ne
bode li ta nega Neobrefa sa to Obreso shazana? Inu
ta, kir ie po naturi Neobresan, aku on to Postauo
ohrani, bode tebe, kir si skusi ta pushtab inu skusi to
Obreso, to Postauo prelomil, sodil. Sakai kateri ie le
isuuna en lud, ta isti nei en lud, Inu ta vunana Ob-
refa tiga messa, nei ta Obrefa, Temuzh kateri ie is-
notra skriuacie en lud, ta isti ie en lud, Inu ta Obrefa
tiga serza, ie ta Obrefa, katera se vtim duhu, inu ne-
kar vtim pushtabi, sturi, katere huala ie is Buga, ne-
kar is ludi.

Ty Sacrame
ti te vunane
Boshye slu-
shbe/pres Ve
re/nikogar
ne Isuelizha-
io,
Joh. viij.
Rom. ix.
Col. ij.

T A I I I. C A P I T V L.

A. Te Iude zhes te Ayde pouishuie, nekar sa nib brume uolo, Te-
muzh kir so to bessedo Boshyo, inu te nega Oblube od Cristusa, te praue
Boshye slusbe inu tu prau risnizhnu S. Pismu skusi te Ozhake, Moisesa
Inu Preroke imeili, Ro. 9. Exod. 19. Deut. 29. Psal. 147. Tiga mi Aydie ne
sno imeili pred Cristuseniim Roystu. B. Sagouarie to bessedo Boshio, de
te prou risnizha, guishna inu stonouita, aku glih ni usi ludi ne so Verouali.

C. Sagoa

C. Sagouarie tudi sebe inu use prave Pridigarie, de kadar oni uuzhe, de oben zhlouik skusi to Postauo oli shnega dobrimi delli, pres te Vere Viesusa Vnebissa ne pride, de oni stakim uukum te Postauo inu dobrih dell, koker so obdolsheni, ne semezhno. D. Odgouori tim ludom inu spryzha S. Pismom, de ty Iudi pred Bugom nishter ne so zhes te Ayde brumnishi, De sa uolo te Postauo inu dobrih dell, oben zhlouik nei suet, brumen inu prauizhin pred Bugom, De usi ludie, so hudi inu ueliki greshnibi, De skusi to Postauo tib grehou doli ne pridemo, temuzh le te grehe prou sposnamo. E. Sastopnu uuzhi, De mi to obilno Prauizo inu Brumo, kir uela pred Bugom inu skatero bomo mogli obstati pred to ostro prauo Boshyo, le sto Vere Viesusa na se inu ksebi perprauimo. Tuie, kadar mi terdnu Veruemo, de Iesus samie nas shnega Martro, kryo inu Smertio, od useh nashih grehou od te uezhne Smerti, od Hudizha inu Pekla, odreshil inu odkupil, Pres usiga nashiga dobriga diane inu saslushena, Takunas Bugsa uolo Iesusa inu te Vere uolo, sa brumne inu prauizhne tube suie otroke, shaza ima inu dershi. F. Oponasha she pag tim Hynaucem, kir se offertuio inu buatio sto Postauo inu shnih dobrimi delli. Natu she pag prau, de le sa te Vere uolo bomo prauizhni pred Bugo. Na konzhu she pag te Euangeliske Pridigarie sagouarie, de oni tei Postaui ne so subper, timuzh no prou islagajo, De ta Postaua nom daie nasnane te nashe noterne grehe, to nasho iskasheno naturo, Inu nas napelaua inu goni odpushane iskati per Iesusu skusi to Vero.

A. **S** Kakouo rizophio tedai ty Iudi vezh velaio? Oli skai nuza ta Obrefa? Guishnu veliku, Nerpoprei satu, kir so bile nim seuupane te bessele, katere ie Bug gouuril.

Kai ie tedai satu, aku glih nakateri ne so Veroualif: Aku ta nih Neuera to Boshyo risnizhno Oblubo knezhemer sturi? Nekar taku, Temuzh veliku vezhbodi Bug risnizhin, inu Sledni zhlouik lashnik, koker ie pislanu, De ti bosh prauizhin naiden vtuih besseledah, inu de ti dobish, kadar bosh obsoie.

Aku

Judi so vezh
dobriga fo-
ker ty Aydi
od Buga
pryeli.

Rom. tr.

B.

Bug dershi
vsem/far
Oblubi/tu-
di tim Acu-
rednim inu
Grenifom.

Aku ta nasha kriuiza, to prauizo Boshyo huali, kai hozhmo mi rezhi? Ie li tedai Bug kriiu, kir se zhes kriuiuo ferdi? (Iest taku po zhloueski shegi gouorim) Nekar taku. Koku bi Bug ta sueit sodit? Aku ta Boshya risniza skusi muio lasho obilneshi rata knega zhesti, Sakai tedai iest bom she koker en greshnik obsoien? Inu nekar ueliku vesh (koker se uom oponasha, inu koker ty eni prauio, de mi gouorimo) sturimo hudu, de dobru pride, katerih tu ferdamnane ie prauizhnu.

Kai tedai? Aku mi ludi vesh velamo? Kratku nekar, Sakai mi smo odspreda vrshahe naprei dali inu iskasali, de ty ludi inu Gerki vsi, so pod teim Grehom, koker ie pissanu, De ga nei, kir bibil prauizhin, nei le eniga, nei ga kir bi fastopen bil, nei ga kir bi po Bugi vprashal, Vsi so feshli, kmalu so vnuzni ratali, nei ga kir bi dobru sturil, nei eniga nekar. Nih goltaniz ie en odpert grob, nih Iesike tu zaio hgolufij, pod nih shnablih ie madraski strup. Nih vusta so polna shentouane inu grenkusti, nih noge so hitre to kry prelitu. Na nih potih ie satrene inu slu, inu tiga potu tiga myru ne so sposnali, pred nih ozheh nei Boshyga strahu. Mi pag veimo, de kar kuli ta Postaua prau, tu ona tim, kir so pod to Postauo, prau, De se vsaka vusta samashe, inu de vus sueit bode doshan Bogu. Sakai skusi ta della te Postauo ne bode obenu messu pred nim prauizhnu. Sakai skusi to Postauo pride tu sposnane tiga Greha.

B Nu

C.

Vsem prauim Pridigariem se gotri vsdignie / de dobra dela prepouedaio / Takim Oproulaucem pitey steim pogublenic.

D.

Sdai te Zude steimi Zydi vsupe sglisba / inu spryzha S. pisom / de vsi lude mladi inu stari so pred Bugom kriui / greshniki inu dolzhniki. Gal. iij. Psal. xiiij. v. cl. Psal. x. xxxvij. Dio. j. Esa. lix.

E.
 Mi sele sto
 Vero Viesu=
 sa te cele po=
 polnome
 Suetusti inu
 Prauice Bo=
 shye/Veri=
 stusu vsen
 ludem na=
 prei postau=
 ne inu ponu=
 tene, sturimo
 dileshni.

Nusdai ie pag pres te Postauē ta Prauiza, kir pred Bugom vēla, refodiūena, katera ie poteriena inu spry zhana sto Postauo inu steimi Preroki. Iest pag gouorim od lete Prauice Boshye, kir pride is te Vere Viesusa Cristusa, htim vsen, inu zhes vse te, kir Veruio, Sakai tukai eden mumu drugiga ne vēla. Sakai oni so vsi greshili, inu mancaio te zhesti, katero bi Bug na nih imel imeiti. Ampag oni bodo Prauizhni sturieni, Sabston, is nega Gnade, skusi tu Odreshituu, kateru ie Viesusu Cristusu, kateriga ie Bug naprei postauil kanimu Spraulau zu, skusi to Vero v nega kry, Steim ie on to suio Prauizo iska= fal, V tim kir on te grehe, kateri so poprei pod teim Boshym poterplenem sturieni, odpulzhe, De on to suio Prauizo per sadanashnim zhasu iskasue, Vle= tim, De ie on sam ta Prauizhni, inu leta, kir Prauizh niga sturi, Tiga kateri ie is te Vere Viesusa.

F.
 Te Postane
 depolnene oli
 fonez ie Cri=
 stus/kateri
 na nega Ver=
 uie. Ca isti ie
 Prauizhin/
 prau drugdi
 S. Paul/
 Rom. x.
 Gal. ij.

Kei ie tedai ta Huala? Ona ie prozh pahnena, Sku= si katero Postauo? skusi ta Della? Nekar, Temuzh skusi to Postauo te Vere: Satu mi terdnu dershimo, De ta zhlovik bode Prauizhin sturien skusi to Ve= ro, pres tih del te Postauē. Ie li Bug le tih samih lu= dou Bug? Nei li on tudi Bug tih Aydou? la guish= nu, on ie tudi tih Aydou Bug, kateri bode to Obre= so is te Vere Inu to Neobreso skusi to Vero prauizh no sturil. Aku mi tedai to Postauo skusi to Vero doli taremo? Nekar, Temuzh mi to Postauo ter= dimo.

TA IIII. CAP.

A. Vletim Capituli poterduie inu sryzhuie, steim Abraamom, S. Pismom inu sto Postauo, ta su predni pravi Euangeliski Vuk od te Vere, Natu on pravi. De Abraam inu usi S. Ozhaki, so le sa te Vere, kir so Boshy Oblubi od Cristusa Verouali, Is Gnade Boshye inu kir so nim nih Grebe bili odpuszheni, Inu nekar sa uolo nih brume oli dobrih dell, Prauizhnē postali pred Bugom.

B. De Abraam, poprei preden ie on Obresan bil, sa same Vere uolo, ie bil Prauizhin, Satu ie on od Buga ime-nouan en Ozha useh Vernih ludi, tih Iudou inu tih Aydou.

C. Abraamu ie dolgu poprei preden ie ta Postaua skusi Moisefa bila dana, ta Obluba od Iesusa sturiena, Inu kir ie tei isti Veroual, Satu ie on Prauizhin ratal, nekar skusi to Postauo, Sakaita Postaua Greshnihe le strashi, tika Grehou ne odpuszhe.

D. Ta nebeska Ershzhina, se daie le is Gnade, sabstov, sa uolo te Vere Viesusa, de ta Verni Zhlouik ie tiga uezhniga lebna guishan inu usueisti, Sice kadar bi Bug po nashih delih inu sa uolo nashie brume inu slushbi daial tu nebesku kralestvu, Takubi mi na nim, sa uolo nashie neurednusti uselei zbiulali.

E. Tiga Abraama ueliko stonouito Vero, syluu inu uiffoku huali, sa uolo kir ie usem Boshym Oblubom inu bessedom, nai si so tei nega inu usaki zhloueski sastopnostē bile subper, inu se sdaile inu uidile zhudne, norske inu nemogozhe, terdna do smerti Veroual, inu ciluna te iste se senesil.

F. Koker ie Abraam skusi to Vero Viesusa Prauizhin ratal pred Bugom, Taku she sdai inu uselei usi sblahit ludie, Aku Veruio prou Vcristusa, so pred Bugom Prauizhni. Na konzuskratkimi inu sastopnimi bessedami Pridiguie, Od usiga Cristuseuiga oprauila, Sakai ie on uimerlinu Goriusfal, Kai ie nom steim Dobriga sturil inu dobil.

Kai tedai porezhemo mi od nashiga Ozheta Abraama, de ie on neshil po tim messei? le li Abraam sku si ta della Prauizhen sturien, Taku on ima to hualo, Ampag nekar per Bugi. Kai pag tu Pismu gouoriz Abraam ie Veroual Bogu, Inu tu ie nemu bilu ka ni Prauici perfoienu. Temu pag kateri della, ne bo-

A.
To Euange-
listo Vero/de
le sto Vero
Vcristusa to
Pravizo inu
Odpustig od
Bugu dobi-
mo/So iudi

vsti stari
Ozbat
melli
Esa.ij.
Gen. xv.
Gal. iiij.
Iac. ij.
Psal. xxxij.

A ta Lon perfoien is Gnade, temuzh is tiga dogo, Ampag kateri ne della, temuzh Verue Vrig. Tira tiga Neuernika Prauizhniga stari; Timu istinu bode ta Vera perfoiena hti Praui. Koker David od Isuelizhan tiga zhloueka, katerimu Bug to Prauizo pres tih dell perfoidi, gouori Isuelizhani fo ty, katerim fo nih hudube odpufzhene, inu katerim fo nih Grehi faktiueni, Isuelizhan ie ta Mosh, kate rimu ta Gospud tiga Greha ne perfoidi.

B.
Obena Po-
stava / Obe-
nu della / O-
ben Sacra-
ment / Sa-
muzh ta pra-
ua Vera Die-
fusa Isueli-
zha.
Gen. xv. xvij.
Gal. iij.

C etu Isuelizl. Tedai, ty zhe li le to Obreso, oti tudi to Neobreso. Mi enkrat prauimo, Dera Vera ie bila timu Abraamu hti Prauici perfoiena. Koku ie pag nemu bila perfoiena? Tedai kadar ie bil vti Obresi, oli vti Neobresi? Nekar vti Obresi, temuzh vti Neol. Inu on ie po tle pryel tu snamine te Obrese, ta Petzhat te Prauice te Vere, katero ie on imel vti Neobresi, De on bode en Ozha vseh tih, kir vti Neobresi Veruio, De se tudi nim ta Prauiza perfoidi. Inu de on bo en Ozha te Obrese, nekar le samuzh tih, kir so od te Obrese, Temuzh tudiletih, kir hodio potih ste te Vere, katera ie bila vti Neobresi nashiga Ozhetu Abraama.

C.
Bug ie tim
Verum ta
fucit poduer-
gal. Ric hore
steimi delli te
Postane pass
Vnebrissa/
Ty isti ro

C. Sakai ta Obluba, timu Abraamu oli nega seme- nu, de bi on imel biti en Erbizh tiga suita, nei stu- rierna skusi to Postano, temuzh skusi to Prauizo te Vere. Sakai to lile ty Erbizh, kate i fo od te Posta- ue, Taku ta Vera rshter ne vela, inu ta Obluba ie doli perpraulena. Potehmal ta Postaua ta serd gori narcia,

nareia. Sakai gdi te Postauē nei, vndukai tudi nei ti-
ga prestoplena. *V. d. s. u. m. a. l. l. b. o. n. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e.*

Obiuta Erbszina se da skufito Vero, de ie is te
Gnade, de te Obluba bo terdna slednimu semenu,
Nekar le samuzh timu kirie is te Postauē. Temuzh
tudi timu, kirie te Vere tija Abraama, kateri ie nas
vseh Ozha, koker ie pissanu, lest sem tebe postauil
kanimu Ozhetu veliku Aydou, poleg Boga.

Katerimu ie on Veroual, kirie meruo sturi shi-
tie, inu klyzhe te rizhikir ne so, koker debi bile: On
ie ta, kirie na vupane, kirie nei bilu na kai se seuupati,
Veroual, de ie imel biti en Ozha veliku Aydou po-
tim koker ie knemu bilu rezhenu, Taku bode tuie
seime. Inu on vti Veri nei bil shibag. On tudi nei
gledal na tu suie tellu, kateru ie vshamittuu bilu,
kadar ie vshe bil stu leit star, inu na to meruo ma-
ternizo te Sate tudi nekar. Inu on tudi nei zbiulal
na tei Oblubi Boshy sa uolo te neuere, Temuzh on
ie bil mozhan vti Veri, Inu ie dal to zhalt Bogu, on
ie veidil popolnoma, De Ta, kirie bil Oblubil ie
Mogozhinu de premorel nasai. Obiue tudi nei
mu bilu perfoienu hti Praviči. *O. g. i. d. e. n. d. u. d. o. v. i.*

Letu pag, de ie nemu bilu perfoienu, nei pissa no
sa nega samiga volo, temuzh tudi sa nasho volo,
katerim bode perfoienu, Aku mi Veruemo na ti-
ga, kirie Iesusa Gospudi nashig, od te sveti obu-
dil, kateri ie sa nashih Grehou volo dalai dan, Inu
ie sa nashe Praviče volo gori obuden. *U. o. p. o. g. b. o. b.*

Vero Diesuse
semehvuo.
Psal. cxiij.
Gal. iij.

2.
Bug. ie vsem
Vernim ob-
lubil dati ta
vezhnileben
sabstion/de
ga bodo
vnh veisti
guiehni.

Esa. li.
Gen. xvij.
xvij.
Luc. xij. xix.
Gal. iij.
Job. vij.

E.
Ta piana
Vera, ie em-
cilu terdnu
peruolouane
tiga serza-
brim Bo-
shim Oblu-
bom, de ru
serce se krega
steim zbiula-
nem/ inu to
ifio premore.
Tako Vero ie
Abraam imel
Gen. xv.
E. d. x.
B. i. e. vti
bli/ tu ie nom
fnagtu imp.

Troshtu sa
pissanu.
Ro. xv.
I. Thi. ij.
I. Job. i.

A. Pridigivie kai dobriga, kakou nuz oli prid mi od te Vere viesusa imamo inu prymemo, De naiti ueliku na tim sveituterpimo, taku usai uti ueisti smo uselci uesseli, uolni, pokorni inu lubimo Boga, Sakai mi ueimo dasmo skusi to Vero viesusa, sbugom sprauleni inu smyrieni, smo pred nim Prauizhni sturieni, obtu smo Bogu lubi, Inu de sto nasho Vero inu stin Vupanem Vbuga ne homo obnorieni ne sashpotomani. B. Hualiu sso = ku to ueliko neisrezheno lubesen Cristusa inu nega Ozbeta, katero sta imea la pruti nom, she tedai kadar smo hudi, ueliki Greshniki, Neuerniki, inu Souurashniki Boshybili, stin on nas uti Veri poterduie inu saguishtuie, de smo guishnu Bogu lubi, inu usueisti tiga uezhniga lebna C. Pravi od kot, skusi koga ie ta Porodni Greh prishal, kai ie, inu kakouo reuo, skodo inu nadlugo, inu kakou sluie ta Greh sebo pernesil, de use ludi mory inu ferdannuie. Kai ie ta Dar inu Gnada Boshya, Od kot pride ta Gnada inu ta uezhni leben. De ta Gnada, milost Boshya, ta Prauiza kir uela pred Buggom, bode dana le skusi Cristusa usem Vernim. Inu de ta Gnada Boshya sa uolo Cristusa ie neliku uegshi, obilneshi inu mozhneshi, koker so usi Grehi tiga suite. Sakai ie ta Postava dana, de ona te Grebe le resodeua, uegsho, grosoutishe inu mozhneshe dela, stin ona nas permoruie te Gnade per samim Iesusu iskati.

2.
Ty Verni
vnadlugah so
vesseli inu se
troeshatao Sb
oesho milo =
stjo / inu sto
vezhno nebes
to prihodno
zhestio.
Esa. xvi.
Job. xvj.
Eph. ij.
Zac. j.

K Adar smo tedai mi skusi to Vero Prauizhni sturieni, Taku mi imamo Myr Sbugom, skusi Iefusa Cristusa Gospudi nashiga, skusi kateriga mi tudi imamo tu perstopylu skusi to Vero kletei Gnadi, vkateri mi stoymo, Inu mi se vtim vupani hualimo te prihodne zhesti Boshye. Inu nekar samuzh le letu, Temuzh mi se tudi hualimo vtih nadlugah, Kadar mi veimo, de ta nadluga sturi tu volnu terplene, tu volnu terplene sturi tu iskushene, tu isku shene sturi tu vupane. Tu Vupane pag ne sasromuie,

muie, Sakai ta lubefan Boshya ie islyta uta nasha ser-
za skusi fueriga Duha, kateri ie nom dan.

Sakai Kristus, she tedai kadar smo bili shibki po-
tim zhasu, iefa te Neuernike vmerl. Nu kumai kei
eden fa tu prauizhnu umerie, Sakai fa tu dobru loh-
ki kei eden sme i umreti. Obru Bug iskasuie to suio
lubefan pruti nom, de Kristus she tedai kadar smo
greshniki bili, ie vmerl fa nasho volo. Veliku
vezh vshe sdai, kir SMO VNEGA KRY
PRAVIZHNI STVRIENI, bomo sku-
si nega pred teim serdom ohraneni. Smo li mi she
tedai, kadar smo souurashniki bili Sbugo skusi to
smert nega Synu sprauleni. Veliku vezh ushe sdai
sprauleni, bomo ohraneni skusi nega leben. Inu ne-
kar le samuzh letu, temuzh mi se tudi hualimo V-
bugi skusi Iefusa Cristufa Gospudi nashiga, skusi ka-
teriga smo mi vshe to sprauo pryeli.

Sa tiga uolo, koker skusi eniga zhloueka ie ta
Greh prishal na ta fueit, Inu skusi ta Greh ta Smert,
Inu taku ie ta Smert zhes use ludi preshla, poteh-
mal so usi greshili, Sakai ta Greh ie bil na tim fuei-
tu do te Postau. Ampag kadar te Postau nei,
taku ta Greh se ne perfoduie. Ia ta smert ie kralo-
uala od Adama noter do Moisesa, tudi zhes le-
te, kir ne so uti glihi inu stakim prestoplenem gre-
shili koker ie Adam, kateri ie en Pild tiga, kir ie
imel pryti. Ampag steim Darum nei koker ie
steim Grehom, Sakai ie li skusi eniga Greh nih
veliku vmerlu, Veliku vezh ta Gnada Boshya inu

B.

Tufar ozhitu
inu saspopnu
gouori / de
smo le skusi
to Martro i
nu smert Cri
stufeu Sbu
gom spraul-
ni inu prau-
zhi sturieni.
Eph. ij.
Col. j. ij.
Joh. iij.
j. Pet. iij.
j. Joh. iij.
Heb. ix.
Sap. iij.

C.

Od Ada-
ma erbaio vsi
ludie ta Po-
rodni Greh/
sa tiga vo-
lo moratio tu-
di ty Otro-
zhishi vmer-
ti. Od Cri-
stufa pag ty
Verni inu
ferazheni ev-
baio to celo

HTIM RYMLANOM,

obilno Pra-
uizo / Gna-
do / Dar S.
Suha inu ta
vezhni leben.
Gen. iij.
Job. j. iij.
Gal. iij.

ta Dar skusi to Gnado tiga eniga zhloueka Iesusa Cristusa, ie obilneshi prishla zhes nih veliku. Inu ta Dar nei (le samuzh zhes eden Greh) koker (ie ta smert prishla) skusi eden Greh eniga greshnika. Sakai ta prauda ie od eniga htimu Ferdamnenu, Ampag ta Dar ie is dostih Grehou htimu Prauizhnimu sturienu. Sakai ie li skusi tiga eniga Greh ta smert kralouala skusi eniga, Veliku uezh bodo lety, kir to preobilno Gnado inu Dar te Prauice prymo, bodokralouali vtim lebnu, skusi tiga eniga Iesusa Cristusa. Obtukoker skusi eniga Greh ie tu Ferdamnene zhes use ludi prishlu, Glih taku skusi eniga Prauizo ie tu Prauizhnu sturiene tiga lebna zhes vse ludi prishlu. Sakai koker skusi tiga eniga zhloueka nepokorszino ie ueliku Greshnikou postalu, Glih taku tudi skusi tiga eniga Pokorszino bode nih ueliku Prauizhni. Ta Postaua pag ie poleg noter prishla, de bi ta Greh obilneshi ratal. Gdi ie pag ta Greh obilneshi ratal, Vndukai ie ta Gnada she ueliku uezh preobilneshi ratala. De koker ie ta Greh uti smerti kraloual, Glih taku kraluise ta Gnada skusi to Prauizo htimu uezhnimu lebnu, skusi Iesusa Cristusa.

T A V I. C A P I T V L.

A. Odgouori tim Neuernikom inu nefa stopnim, kir subper ta Eua-
geliski Vuk taku gouore. Aku nas le ta sama Vera Viesusa brumne sturi-
nu isuelizha, Inu de ta Gnada Boshya ie uegshi, obilneshi inu mozhneshi,
koker so usi nashi Greh, Taku nom ushe nei potreba uezh dobriga diati,
ne slushiti Bogu. Tahimu kriumu Supergouorienu tukai Odgouori inu pre

ut, De ty kerszheniki, kadar so skusi to Vero Viesusa to Gnado, odpustzha ne useh Grehou dobili, inu Prayzbnu sturieni pred Bugom, nemaio naprei uezh greshiti, Temuzh te Grehe, te hude shele, sto Boshyo pomozhio, no- tri unih telesib moriti, inu en nou suet leben pelati. Per tim Istaga kai ta kerstusebi dersbi inu pomeni, De utim kerstu, kir smo uto uodo pogroseni oli skuo obliti, pomeni, de so t; nashi Grehi Scristujom red pocopani, de Bug tih nezhe uezh na nas viditi, de tu n; she greshnu hudu tellu ie umorie- nu inu Cryshanu, de nema uezh greshiti, Inu kir smo is kersta isgroseni, pomeni, de smo Scristujom ustali od grehou inu od te Smerti, de ushe naprei use n; she dni imamo ubrumi, u prauici inu usuetuzhi hoditi inu prebiuati, Lu. 1. B. Stemi bessedani, kir prau, Ne pustite timu Grehu utim uashim telessu regirati, &c. daie nasnane, De tudi utih Suetnikih so Grehi, nesa- stop, hude inu nespodobne shele inu misli tei Boshy Postau subper. Obtu oni ueden inu do smerti molto, Odpusti nom n; she dolge, Oli oni se shnimi uois- knio, ne depuste de bi unih tu ueye oli ta sad pernesli, ueliki frashi inu pre- mogli. C. On tudi od gouori tim, kir is nesa stopnosti oli is hudobe ta- ku gouore, Aku ne smo uezh tei Postau poduersheni, taku sdai smemo Greshiti inu diati kar bozhmo. Htim istim tukai prau, De ty Verni so le od te Prekletue te Postane resheni inu frayeni, de nih uezh, aku glih te iste po- polnoma ne dershe, ne ferdana, ampag od te Pokorszchine nekar. Obtu ty Verni, n; si so is Gnade isuelizhani, so dolshni biti pokorni tei Postau, ku- likuner uezh premogo. D. Kar ie poprei uletim Capituli skusi Per- glihe inu temnu gouoril, Tu istu sdai na konzhu sastopnu inu preprostu go- uori inu uuzhi, koku ty Verni kadar so kerszheni, inu skusi to Vero brum- ni pred Bugom sturieni, se imao dershati shnih uudi. Per tim opomina smis- liti na ta konez, lon, prid inu shold, kir ie usakimu suseb, Timu Greshniku ta uezhna Smert, timu Vernimu ta uezhni leben od Buga postaulen inu od- lozhen.

K Ai mi htimu porezhemo? Bomo li mi tedai
 vtim Grehu prebiuali? de ta Gnada teim ob-
 ilneshi bode? Nekar taku. Mi kir smo timu Gre-
 hu umerli, koku bi mi porle hoteli unim shiueti? Ne
 ueiste li ui, de mi usi, kir smo na Iesusa Cristusa kers-
 zheni

2.
 Mi smo V-
 cristusa zusti
 to Vero inu
 ta kerst sasa-
 teni inu upel
 zani Job. xv.
 Col. ii. Gal.
 ij. Obu ima

mo od nega/
 Foker ta vpecl=
 zana veyza
 od suiga deb=
 la/vpecl inu
 muzh timu
 Grehu sub=
 per stati.
 Gal. iij.
 Col. ij. iij.
 Eph. iij.
 Heb. xij.
 j. Petr. ij.
 j. Cor. vij.
 ij. Thi. ij.

zhenni, smo na nega smert kersheni: Obtusmo mi
 ushe shnim red pocopani skusi ta kerst uto smert, De
 koker ie Cristus od tih mertuih gori obuden, skusi
 to zhast tiga Ozheta, Taku imamo mi tudi venim
 nouim lebnu hoditi. Sakai smo li mi shnim red vto
 gliho te nega smerti vpeclzani, Taku mi tudi timu
 nega Goriustanenu glih bedemo. Kadar mi letu
 veimo, de ta nash stari zhlouik ie shnim red Cry=
 shan, de se tu greshnu tellu resualli, de mi ushevezh
 naprei nemamo timu grehu slushiti. Sakai kateri ie
 vmerl, ta isti ie sturien prauizhin od tiga Greha.
 Smo li mi pag Scristusom vmerli, Taku mi veruie=
 mo, de homo mi tudi shnim shiueli. Inu mi veimo,
 de Cristus, kir ie gori od te Smerti obuden, naprei
 vezh ne vmerie, Ta Smert ne bode zhes nega vezh
 naprei gospodouala. Sakai kir ie on vmerl, ie on
 vmerl timu Grehu en sam krat, kir ie on pag shiu,
 ie on Bugu shiu. Taku se vi tudisa te iste dershite,
 de ste mertui timu Grehu, shiui pag Bogu, vtim Ie=
 susu Cristusu Gospudi nashimu.

B.
 Ta Greh
 Dichefu nei
 gospodoual
 Foker Vda=
 uidu.
 Gen. xxxij.
 ij. Reg. xj.

Ne pustite tedai kralouati ta Greh vtim vashim
 mertuashkim telessu, de bi vi nemu pokorni bili
 vtih nega lushtih. Inu ne podajte te vashe vude ti=
 mu grehu kani bram bite kriuinic, Temuzh podajte
 samisebe Bogu, koker ty kir ste is mertuih shiui, inu
 te vashe vude Bogu, kani bram bite prauice. Sakai
 ta Greh ne bode zhes vas gospodoual, Porehmal vi
 ne ste pod to Postauo, temuzh pod to Gnado.

Kai

Kaitedai: Bomo li mi greshili, kir ne smo pod to Postauo, temuzh pod to Gnado? Nekar taku. Ne veiste li vi, de katerimu se vi podaste sa hlapce de hozhte pokorni biti, Tiga istiga, katerimu ste vi pokorni, ste vi hlapci, oli tiga Greha hti Smerti, oli te pokorszhine hti prauici. Ampag huala Bogu, de ste vi hlapci tiga Greha bili, Oli vi ste is serza bili pokorni timu modlu tiga vuka, vkateri ste vi nape-lani. Inn vi ste od tiga Greha resheni, ste hlapci postali te Prauice.

Iest moram po zhloueski shegi gouoriti, sa volo te shibkote tiga uashiga messa. De koker ste viteva-she vude podaieli, deso slushili tei nezhistosti inu hudubi, od ene hudube do druge, Taku tudi sdai podajte te vashe vude slushiti tei prauici htimu posuizhenu. Sakai kadar ste tiga Greha hlapcibili, te dai ste vi te prauice bili prosti. Kakou sad ste vi te-dai imeili vtih rizheh, katerih se vi sdai sramuiete? Sakai tih istih rizhi konez, ie ta Smert. Sdai pag kir ste resheni od tiga Greha, inu ste Boshy hlapci rata-li, imate ta vashlad vtim posuizhenu, inu ta konez ta vezhni leben. Sakai ty sholdi tiga Greha ie ta Smert, Ampag ta Dar Boshy, ie ta vezhni leben, skusi Iesusa Cristusa Gospu di nashiga.

TA VII. CAP.

A. Pravi de ta Postaua ie nom kerszhenikö sdai koker en mertou Moshene shene, kir nema uezh oblasti nas satoshiti, prekleti inu Ferdänati. Sakai Cristus ie te Postaua muzh inu prauo premogel inu umuril, inu kar smo tei

E.

Ta Postaua te Verne vezh ne obsoduie/ olinim ne dopasti dia-ti/ kar nih shele hore. Joh. viij. ij. Pet. ij.

D.

Kerszheniki se imajo ser-zom/ vsemit vudi od hu-diga na do-biu/ odfrui-ne na prauice/ od Greha na suctust preoberniti. Esa. ij. Ezech. xxxvj.

Postavi dolshni bili, tu ie on plazhal, inu ta dolshni Regishter resderl. Col. 2. Inu mi smo ushe sdai drugimu Moshu, tu ie, Cristu su skusi to Vero Sarozheni, tinu imamo naprei biti pokorni, inu slushiti pres usiga straba, suolnum suesselim sercem uprauci inu usuetusti use nashe dni. Luc. 1. B. Spet od te Postaue, koker ie bil odspreda utim 5. Capituli na konzhu sazbel, gouori, kai ona per nim inu per useh kerszhenikih opraula, De ona utih ludeh ta Grehi le uegshi inu mozhneshi dela, te ludi fatoshue, strashi, shalostne inu zagoue dela, mory inu Ferdannuie, koker 1. Cor. 15. tudi pravi, De te Smeri bodez ie ta Greh, ta Muzh tiga Greha pagie ta Postaua. Obatu ta Postaua obeniga zhloueka pred Bugom ne sturi Pravi zhniga, temuzh le hudiga inu kriiuga. Inu de ta Postaua na tim nei kriua inu dolshna, sakai ona ie dobra, pravi zhna inu sueta, temuzhta nash Erbovi oli Porodni Greh, inu ta nasha ishashena greshna natura. C. Sagouarie druguzh to Postauo, de ona nei kriua na nashim poglubenu, temuzh ty nashi Grehi, Sakai tiga Greha lon ie ta smert. Rom. 6. Inu de ta Postaua te Grehe notri unas uelike inu strashne dela, inu nas tei uezhni Smeri isdaie, Steim nas ona goni Hristusu, de nas spet skusi to Vero unega shiue sturi. Inu de ta Postaua ie Duhouska, tuie, Ona hozhe tiga celiga serza, to noterno popolnomo zhisto brumo inu Pravi zo od nas imeiti, inu nekar le to uidezho uunano zhlouesko inu Purgarsko. Potle gouori od tiga noterniga duhoukiga krega, kir ty kersheniki imao shuib lastnim messum inu steimi Porodnimi Grehi, dotle so na tim suetu, De bi radi popolnoma bili pokorni Bogu, oli ne premogo. D. S. Paul toshi inu klaguie zhes to suio ishasheno greshno naturo, kir nemu ne dopusti tei Boshi postavi inu nega sueti Voli, eno celo wolno polno pokorszhino iskafati. Sa teim huali Boga, de ga ie skusi suiga Synu od te Postaune prekletue odreshil. Na konzhu pravi, de to Postauo dershi sto uolo inu missalio, ampag selim polnim dianem inu dopernashenem nekar.

A.
Ty kerszhe =
nisi so vdru =
gum Sako =
nu / lozheni
od te Moise =
seue Posta =
ue, inu Cri =

NE veiste li vi Bratie (Iest steimi kir to Postauo
snaio gouorim) De ta Postaua gospoduie
zhes tiga zhloueka, ta zhas dotle ie shiu? Sakai ena
Shena kir ie pod Moshom, dotle ie ta Mosh shiu,
ie knemu skusi to Postauo peruesana. Ampag aku
ta Mosh ymerie, taku ie ona od te Postaue tiga Mo
sha

sha prosta. Ie li ona tedai per enim drugim Moshu, dotle ie nee Mosh shiu, taku ona bode ena Preshuniza imenouana, Aku pag ta Mosh vmerie, taku ie ona prosta od te iste Postauē, de nei preshnusniza, kadar ona drudiga Mosha vsame. Glih taku rudi vi, mui Bratie, ste vmorien i tei Postau i skusi tu telu Cristuseuu, De ste vi eniga drugiga, tu ie, tiga kir ie Goriustal od te Smerti, de mi ta sad Bogu pernessemo. Sakai tedai kadar smo vtim Messei bili, so ty Greshni lushti (kir so se skusi to Postauo vsdigouali) vtih nashih vudih muzh imeili, ta Sad tei Smerti pernessi. Sdai pag kir smo od te Postauē reshni, inu smo ni, kir ie nas vyezhi dershala, vmerli, Taku, de imamo mi slushiti vt i nouini tiga Duha, inu nekar vt i starosti tiga Pushtaba.

stusu sarozheni / Timu unai o vabe napici biti poduershent volni inu pokorni.
j. Cor. vij.
Math. v. xix.

Kai tedai mi porezhemo? Ie lita Postaua Greh: Nekar taku, Ampag iest bi tiga Greha ne bil sposnal, samuzh skusi to Postauo, Sakai iest bi od tiga Lushta ne bil nishter veidil, de bi ta Postaua ne bila rekla, Ti nemash lushtou imeiti. Ta Greh pag ie en Vrshah vsel na rei Sapuuidi, inu ie delal notri vmeni vse shlaht lushte. Sakai ta Greh pres te Postauē ie bil mertou, Iest sem pak nekedai pres te Postauē shiu bil. Ampag kadar ie ta Sapuuid bila prishla, ie ta Greh spet shiu ratal, Iest sem pag vmerl, Inu se ie neshlu, de ta Sapuuid, kir ie bila meni htimu lebnu postaulena, ie ona meni ratala hti smerti. Sakai ta Greh ie vrshah vsel na rei Sapuuidi, ie mene obno-

Ta Postaua ne vsame prosh tiga Greha / te muzh ga da prou sposnati / Tiga Greh shuka strashi inu permozue de ishe Gnade per Cristusu.
Exod. xx.
Deut. v.
Psal. xix.
Esa. xlviij.
j. Thi. j.
Gen. vi. viij.

ril, inu ie mene vbil. Sice ta Postaua ie sueta, inu ta Sapuuid ie sueta, inu prauizhna, inu dobra.

E.

Ty prauifer =
szheniki/dot =
le so vrim shi
votu/ne mo =
fo biticilu
pres Gre =
hou / Oli oni
se veden shni
mi voiskuio
inu vsbi doli
clazhio.

Ie li tedai tu, kar iedobru bilu, meni sturienu ena Smert. Nekartaku. Ampag ta Greh, de se iskashe de ie Greh, skusi tu kar ie dobru bilu, ie meni delat to Smert, De ta greshni Greh skusi to Sapuuid bo zhes nemasso velik sturien. Sakai mi vei mode ta Postaua ie Duhouska, Iest sem pag mesfen, prodan pod ta Greh, Sakai kar iest dellam tiga ne hualim. Sakai iest tiga kar hozho ne dellam, temuzh tu kar iest souurashim, tu istu iest dellã. Aku pag, iest tu kar nezho dellam, taku iest peruoluiem tei Postau, de ie dobra. Taku iest ushe ne sem ta isti kir tu della, temuzh ta Greh kir umeni prebiua. Sakai iest ueim de umeni, tu ie, umuim messei, nishter dobriga ne prebiua. Tu hotene ie dobru per meni, ampag de bi tu dobru dopernessel, tiga iest ne naidem. Sakai tu dobru, kateru iest hozho, tiga iest ne sturim, temuzh tu hudu, kateru iest nezho, tu istu iest dellam. Aku pag tu kar nezho iest sturim, taku iest tiga istiga ne dellam, Temuzh ta Greh, kir ume ni prebiua.

S.

Oben zhlo =
uik/prauica
Job. xix. inu
David Psal.
clij. nei Pra
vishin pred
Bugom / sa =
stopi / skusi

Taku iest naidem skusi to Postauo, de kadar iest hozho dobru sturiti, de tu hudu se mene dershi. Sakai iest imam lushht hti Boshy Postau, po tim noter nim zhloueku, Ampag iest uidim notri umuih uudi heno drugo Postauo, kir se subper stau tei Postau muie misli, inu mene uto Iezho ldaie tei Postau tiga Greha, katera ie utih muh uudih, Iest bog zhlo uik,

uik, Du bode mene od tiga telessa lete smerti odre-
 shil: Iest sahualim Boga skusi Iesusa Cristusa Gospu
 di nashiga. Tukai iest ushe sto missalio slushim tei
 Postau Boshy, ampag steim messum tei Postau
 tiga Greha.

TA VIII. CAP.

A. Troshta te kerszhenike, De akuglih oni utim iskashenim messai,
 ne mogo cilubiti pres grehou, Inu te Boshye sapuuidi dershati popolnoma,
 De onisatu, kadar so le Vcrifusa skusi to Vero sasaieni, inu subper te nih
 messene hude shele shritaiio, ne bodo sguubleni. Sakai Cristus ie te nashe Gre
 he, skusi ta sui Greh, tuie suiem Offrom na Cryshu (ta Greh se zhasi utim
 S. Pisnu sa ta Greshni Offer imenuie, Osee 4. 2. Cor. 5.) tib Vernih Grehe
 faterl inu pogubil, de nim na tim Isuelixhani uezh ne shkoduie, Inu ie te Sa
 puuidi Boshye popolnoma dopernesil. Math. 5. Rom. 10. Inu tu nega do
 polnene bode tim Vernim persoienu. Kadar pag Cristus shnega Ozhetom
 tim Vernim S. Duha daie, Ta isti skusi ta Euangeli uuseh prauih Vernih
 sercib nareia tu prauu shosnane Boshye, Inu de sazhuo lubiti Boga, inu is
 kasati to pokorszhino tim Boshym Sapuuidom. Obtuty Verni nemaio unib
 telessu uezh dopustiti te hude messene shele inu lushte, temuzh S. Duha sto
 bessedo Boshyo gospodouati. B. Pravi, Vkhakou iusho so ty Verni od
 te Postave reshene, Nekar taku, de bini ne imeilubiti pokorni, temuzh de
 nih uezh ne Ferdamna, Sakai Bogu inu nega uoli uti Postau refodiueni, Ie
 sledna shuar dolshna biti pokorna. Lety ludie pag po tim Messai shiuo inu
 hodio, kateri nemaio prave Vere, inu kir utihuelikih smertnih Grebih sub
 per nih ueist prebinaio. Kakou so pag ty isti smertni Grehi, te iste S. Paul po
 redushteie. Ro. 1. 1. Cor. 6. Gal. 5. Apoc. 21. Ty pag bodo od S. Duha pela
 ni inu regirani, kir prauo Vero imaio, Boga sa suiga milostiuiga Ozhetu der
 she, se guishne pomuzhi od nega troshtaio, nih leben inu stan pelaiio po Bo
 shy bessedi, stoye tim hudim shelem subper, Vnadlagab so nolni ueffeli inu ser
 zhi. C. Te Verne, sa uolo kir moraio na tim suieitu uelitus ter
 peti, slepimi inu smnogimi Argumeti inu spryzhami, Troshta. Nerpo
 prei sto nebesko Glorio inu zhestio, Ty Verni, kir so na tim suieitu od usch
 ludi sashpotouani inu sauersheni, bodo uti uezh inu sti per Bugi uueliki zha
 sti rauen usch Angelou inu suetnikou uekoma prebiuali. Obtunadlagab
 imamo smisliti kam po tei smerti pridemo, inu utim terpleni uejeli biti. Po
 tle Troshta te Verne, so usemi shuari, kir moraio tudi sa Boshyo uo

tu derobane
 inu dopolnes
 ne te Postave

lo terpeti, shiuina. ptice, r ybe se koleio inu moree, dreuie se shge, felishz ha se sushe inu icido, Obtudi ueden shaluio, usdibaio inu shele tiga sodniga dne. Htrecimtu steimi Iogri, kir so tudi terpeli inu uteshkih nadlugab bili. Hzheterimtu steim Vupanem oli Offanem, Mi smo ushe guishuu Otroci Boshy skusi to Vero ratali, nai si she te nebeske Erbszhine ne smo posseli, Mi imamo pag na to isto sdozrim terdnim seuupanem zhakati. Hpetimtu sto pomozhio S. Duh, kadar smo mi unadlugab oli na smerti, taku ie Bug per tih Vernih suiem S. Duhum, Aku glihtu nih uessu ne radu terpi, se smerti boy, Taku S. Duh is notra unih sercei nee Sbozhymi oblubami Troshta, nee nareia inu naklane, de se suesseliem tei Boshyuoli podado, inu se guishue pomuzhi inu odreshena troshtaio. Kshestimu, steim uesselim koncem, De tih Vernih nadluge, so nim nuzne, dobre, nim hdozrimu prido, sa nima pride tu uezhnu uesseliem. Ksedminu, steim Boshym Isuolenem, De ty, kir so od Buga uti uezhnuisti isuoleni inu odlozheni htimu uezhnime lebnu, inu potle hti pravi Veri skusi ta Euangeli poklizani, inu prauizhni tar zhisti sturieni skusi to Vero, Ty isti moraiio tudi Cristusom red terpeti na tim sueti tu. Vle tih puslednih besedah imaiio ty Verni unih nadlugab en uelik terde Trosht. D. — Saguishue terdnim use Verne, de so Bogu, sa uolo nega Synu, cilu lu= bi, Inu de nee, nai si ne so cilu pres grehou, ne hozhe Ferdamnati, inu de te lubesni, katero Bug pruti nim ima, obena nadluga, oben Angel ne Hudizh, obena oblast ne Gosposzhina, oli kaka druga rezh, ne odlozhi, ne resde= re, ne oberne inu doli ne perpravi.

21.
Ty mali od=
pusthui Gre
bi/pres kate=
rih vtim sla=
bim shiuoru
ne moremo
biti / bodo
pred Bugom
na rib Vernih
od Cristusa
safiruent/
Ampag pred

OBtu vshe sdai nei obeniga Ferdamnena na tih kateri so Vcristusu Iesusu, kir ne hodio po tim messei, temuzh po tim Duhu. Sakai ta postaua tiga Duha, kir shiuu della vtim Cristusu Iesusu, ie mene reshila od te Postaua tiga Greha inu te Smer= ti. Sakai kar ie tei Postaui bilu nemogozhe (sa volo kir ie skusi tu messu bila shibka) Tu istu ie bug sturil kir ie postal suiiga lastniga Synu veni podobno= sti tiga greshniga Messa, Inu ie ta Greh vtim messei skusi ta Greh Ferdamnati, De ta Praviiza, katero ta Postaua

Postaua hozhe imeiti, notri vnas bode dopolnena, kir ne hodimo po tim messei, temuzh po tim Du= hū. Sakai kateri so Messeni, ty isti po messenih rizheh mislio, kateri so pag Duhouski, ty isti po Duhous= kih, Sakai ta shega tiga Messa, ie ta smert, Ampag ta shega tiga Duha, ie ta leben inu myr. Sakai ta Messena shega, ie enu souurashtuu subper Boga, Sakai ona se tei Boshy Postaui ne poduershe, i= nu ona se tudi ne premore. Kateri so pag Mes= seni, ty isti ne mogo dopasti Bogu. Vi pag ne ste messeni, poteh mal ta Boshy Duh vuas prebiua. Ie li pag kei eden, kir tiga Cristuseuiga Duha nema, ta isti nei nega. Ie li pag Cristus vuas, taku tu tellu ie mertuu, sa uolo tiga Greha, Ta Duh pag ie ta le= ben sa uolo tiga Prauizhniga sturiena. Aku pag ti= ga Duh, kir ie Iesusa od te smerti obudil, notri vuas prebiua, Taku ta isti, kir ie Cristusa od te smerti obu= dil, bode tudi ta vasha mertuashka teleffa shiue stu= ril, sa volo tiga nega Duha, kir notri vuas prebiua.

Sa tiga volo, lubi Bratie, mi smo dolshniki, ne= kar timu Messu, de bi mi po tim messei shiueli. Sakai aku bote vi shiueli po tim Messei, taku vmeriete. A= ku vi pag steim Duhum ta della tiga Messa bote mo ryli, taku bote shiueli. Sakai vsi ty kir bodo od sue= tiga Duha goneni, ty isti so Otroci Boshy. Sakai vi ne ste tiga hlapzeuiga Duha pryeli, de bise vi imei= lispet bati, Temuzh vi ste pryeli tiga Otrozhiga Duha, skusi kateriga mi vpyemo, Abba, Ozha, Ta

D isti

Mertuash= fimi/kir so subper to veisti/se mo= raio varoua= ti.
Joh. viij.
Gal. iij.
Heb. vij.
ij. Cor. v.

B.

S. Duh sftu si ta Euan= geli tij Ver= nih serza de= la vessela/ nim pomaga te grehe mo= riti/nec sa= gnishtue de so Jeveli= shani/deradi inu Suero

molio/inu de
volnu terpe.
Gal. iij.
ii. Thi. j.
ii. Cor. j.
Eph. j.

isti Duh daie prysho nashimu duhu, de smo o= troci Boshy, Smo li mi pag Otroci, taku smo mi tu= di Erbizhi, la Erbizhi Boshy, inu rauen Erbizhi Cristuseui. Obtuterpimo mi shnim, de bomo tudi shnim hti zhastipouishani.

C.

Troshta te
Verné vnad=
lugah Slo=
shymi Ob=
lubami/Sne
besko vezhno
Glorio/So
vsemi Stua=
ri/Siogri
inu Smar=
riyriki/
Suupa=
nem tiga ve=
zhniga seb=
na/Suessil=
im konzom
vseh nadlug/
Znu steim
Zsuolenem
Boshym.
Nash. v.
ii. Cor. iij. v.
j. Joh. iij.
Joh. xvj.
Jere. xvij.

Sakai iesel sa guishnu dershim, de tu terplenetiga sadashniga zhafa, nei vrednu tiga prihodniga Go= spotua kateru se bode nad nami refodei alu. Sakai usi Stuar zhaka suelikim shelenē na tu refodi uene tih Boshyh otruk. Sakai ta Stuar ie poduershena timu ni zhemeriu nekar rada, Temuzh sa uolo tiga, kirie no poduergal na seuupane. Sakai tudi ta Stuar bode reshena od te slushbetiga strohnena, hti gosposki Frayngi tih Boshyh otruk. Sakai mi veimo, de shledna Stuar snami red vsdihuie inu shaluie do le= tiga zhafa. Inu nekar le ona fama, Temuzh tudi mi sami, kir teperue daruue tiga Duha imamo, vsdihu= iemo notri vnas, po tei Otrozhini, inu zhakamo na tu odreshituu tiga nashiga telesta. Sakai mi smo ia isuelizhani, oli v'fai le v'vim Vupani. Tu Vupa= ne pag kateru se vidi, nei Vupane, Sakai koku mo= re eden tu vupati, Kateru on vidi? Aku mi pag na tu, kar ne vidimo se seuupamo, taku mi na tu istu suolnim terplenem zhakamo. G'lih taku ta Duh tu= di pomaga tei nashi shibkoti. Sakai mi ne veimo kai, inu koker bi se spodobilu, moliti, Temuzh ta Duh ta prossi sylnu sa nas steim neisrezhenim go= stim vsdihanem, Kateri pag ta serza isprashuie, ta
isti

isti sna to missal tiga Duha, sakai on po voli Boshy
 prossi sa te Suetnike. ✱. Mi pag veimo, de vse ri-
 zhi slushio hdozbrimu, tim kir Boga lubio, kir so po
 nega napreiusetiu poklizani. Sakai katere ie on po-
 prei snal, te iste ie on tudi poprei odlozhil, de bodo
 podobni timu Pildu nega Synu, De ie on ta Per-
 uiroyeni vmei dostimi Braty. Katere ie on pag po-
 prei odlozhil, te iste ie on tudi poklizhal, katere ie
 on pag poklizhal, te iste ie on tudi prauizhne stu-
 ril, katere ie on pag prauizhne sturil, te iste ie on tu-
 di gosposke sturil.

Kai tedai, mi kletim rizhem porezhemo. Ie li 9.
 Bug sa nas, Du nom bo subper? Kateri nei suimu Bug te Ver-
 lastnimu Synu senessil, temuzh ga ie sa nas vseh tia- ne risnizhnu
 kai dal koku bi on nom tudi shnim red Vliga ne obrani inu is
 shenkal? Du bode te Isuolene Boshye fatosho- uelishba. Do-
 ual? Bug ie ta, kir Prauizhne dela. Du ie ta kir tehmal suiga
 Ferdamnuie? Cristus ie ta, kir ie vmerl, la on ie tu- Synu nei
 di veliku vezhta, kir ie gori obuden, kateri ie na shonal sa na-
 tei Destnici Boshy, inu prossi sa nas. Du nas ho- sho uolo. Sta
 zhe odlozhiti od te lubesni Boshye? Aku nad- to Boshyo
 luga, aku tesnoba? aku preganene? aku lako- pertasno inu
 ta? aku nagora? aku neshihrost? aku mezh? Ko- Scristuse-
 ker ie pissanu, Mi smo sledni dan sa tuio volo- uim Oduc-
 vmorieni, Mi smo shazani sa te faklane ouce. Am- suvom se ima
 pag vletel rizheh vseh mi premagamo, skusi tiga, mo vradlu =
 kateri ie nas lubil. Sakai icsf sem guishen, de ne gab inu na
 smerti le-
 smert, Job. iij.

D ij smert,

smert, ne shiuot, ne Angeli, ne Viudstuu, ne obla-
sti, ne vpryzhnerizhi, ne prihodne, ne vissokora, ne
globokora, ne obena druga stvar, nas ne bode mo-
gla odlozhiti od te lubesni Boshye, katera ie vtim
Cristusu Iesusu Gospudi nashimu.

T A IX. C A P.

A. Doshmal ie S. Paul od Iesu se uiga Opravila, Saslushena inu Do-
brute, tu ie, Od odreshena te prekletue te Postuae, tih Grehou, te Smerti,
tiga Hudizha inu Pekla, od te prauue Prauice kir uela pred Bugom, Skusi
koga smo Sbugom sprauleni, od Darou inu Pomuzhi S. Duha, od Myru,
Vesselia te Visti, od Erbszhine tiga uezhniga lebna, od Nadlug tih Vera-
nih, Tu ie, Od tih ner uegshih inu potrebnishih rizhi inu Shtukou, kir sli-
shio htimu Isuelizhanu, sado sti uuzhil. Sdai pag utih 9. 10. 11. Capitnlib
Pravi, Detak Shaz Cristuseu, nekar le samuzh tim Iudom, koker so ty e-
ni, inu tudi ty logri peruzh, Act. 10. 11. menili, Temuzh tudi tim Aydom
inu uelikim Greshnikom, aku Veruio timu Euangeliu, slishi. Obtu on tukai
ner peruzh hlaguie zhes te Iude, sa uolo kir od nih taku malu so timu
Euangeliu Verouali. Potle on is stariga S. Pisma pryzhnie, De ne-
kar le samuzh ty Iudi, temuzh usi ty kir Boshy Oblubi od Iesusa Veruio, so
ty pravi Otroci Boshy: Sakai te ludi nekar ta Kry oli ta Strizhina uclitih
suetih ludi, oli ta dobra della, temuzh ta Gnada Boshya, aku Veruio Vie su-
sa isuelizha. B. Odgouarie tin kir mislio, uprashaio inu gouore ta-
ku, Potehmal Bugie Vsigamogozh, use rizhi inu stuaue moradio diati kar
on hozhe, inu nega uoli ne more niszhe subper stati, Sakai tedai on ne shi-
ri, de bi usi ludie Verni inu brumni bili? Sakai useh ne isuelizha? Sakai ie on
tiga Iacopa isuolil, Esaua pag nega brata kir ie Siacopom red kmalu inu ue-
nim zhasu od eniga Ozheta inu od ene Matere pozhet, inu royen, nekar?
Inu kadar Bug te ene Isuelizha te druge nekar, taku ie Bug na tih ludeh, kir
so sgubleni, kriiu inu dolshan. Na taku nespodobnu, kriiu inu Hudizhem
mislene inu gouoriene subper tu Boshye roumane, pishe tukai S. Paul. Sago-
uarie Boga inu pravi, De Bug nikomer ne dei kriiu temuzh le dobru, ko-
gar isuelizha, tiga on ne Isuelizha sa uolo lastne nega brume, dobrute, sa-
slushena oli sa kake druge rizhi, temuzh is Gnade, is milosti sa uolo nega

Synu, aku Vnega Veruie, Inu kogar on ferdamna, tiga on po prauici sa uo-
 lo nega grehou, hudobe nepokure inu neuere ferdamna. Inu per tim suari
 take hude misli, uprashane inu gouoriene, De sa take uisfoke skriune Bo-
 shye rizhi, sakai Bug ush glih nei suelizha nemamo uprashati, ne gouoriti
 Bogu subper, Temuzh mi imamo tim gmain Boshym oblubom, de hozhe
 usm shlahi ludem, kir deio pokuro V cristusa Veruio, bit: milostiu inu dati
 ta uezhni leben, Verouati, inu to Vero nash leben iuu stan po Boshym uuku
 inu uelenu dershati. C. Pravi sa stopnu, Sa zhes uolo so ty Iudi ispa-
 hneni is Boshyga kralestua, Sa uolo kir ne so Cristusu inu nega Euangeliu
 Verouali, So meni inu she sdai dosti ludi menio, de steim dershanem te Po-
 staue shnib brumo inu dobrimi delli, pres te Vere Viesusa, hote priti unebes-
 sa inu prauizhni biti pred Bugom. Vtim bodo obnorieni.

I Est risnizo V cristusu gouorim, inu ne lashem, od A.
 tiga meni tudi pryzhuie ta muia v cist vtim sue- Tib Judou
 tim Duhu, De ena velika shalost inu en betesh pres Veuera inu
 nehane, ie v muim sercei, Jest sem shelil sam panan Sgublene
 biti od Cristusa sa volo muh bratou, kir so mui Stri gre S. Pau=
 ci po tim messei, kateri so Israeliti, katerih ie ta O- lu sylnu kfer=
 trozhena, inu tu Gospostuu, inu ty Testamenti, inu ci. Porle pry=
 ta naredba te Postaue, inu te Boshye slushbe, inu te zhuie sto Ob
 Oblube katerih so ty Ozhaki, is katerih ie Cristus lubo Boshyo
 po tim messei, Kateri ie en Bug zhes use rizhi, sheg sturieno hti=
 nan vekoma, Amen. Nekar pag taku (iest ne go- mu Abraa=
 uorim) de bi ta besseda Boshya bila doli pala. Sakai inu/Sari
 nekar ne so vsi Israeliti, kateri so od Israela, Inu tudi inu Kebab/
 nekar Vsi kir so od Abraamouiga semena, ne so satu de ne Sris
 (sdaici) Otroci, Temuzh vtim Isaacu se bode tebi zhina/ne na=
 tu Seime imenoualu, Tu ie, Nekar ty kir so otroci sha bruma
 po tim messei, so otroci Boshy, Temuzh ty otroci olidobra del=
 te Oblube, bodo sa tu Seime shazani. Sakai ta besse- la/ Temuzh
ta sama uo=
la/ milost inu
obluba Bo=
shya vse Ver=
ne isuelizha.
Erod. xxij.
xxix.

Rom. j. q.
Gal. iij.
Gen. xvij.
xxj. xxij.
Gen. xxv.
Mal. j.

da te Oblube ie leta, (kir pravi) Iest hozho priti o= kuliletiga zhasa, inu Sara bode eniga Synu imeila. Inu nekar le samuzh letu, temuzh tudi ta Rebecca, katera ie od tiga eniga Isaaca nashiga Ozheta po= zhela, she tedai preden so otroci rojeni bili, inu nishter ne dobriga ne hudiga sturili, De tu naprei= userie Boshye terdnu ostane po tim Isuolenem, Ne= kar sa volo tih dobrih dell, temuzh kir (is Gnade) poklizhe, Ie bilu rezhenu, Ta vegshi bode timu manshimu slushil, koker ie pissanu, Iest sem Iacopa lubil, Esoua pag sem souurashil.

B.

Enishnu ie/
de Bug ho=
zhe de bi vsi
ludie bili is=
uelizhani. I=
nu de ty kir
so isuelizha=
ni / so le is
Gnade iue=
lishani. Sa=
fai pag Bug
vsh ne isue=
lizha/Satu
ne imamo
vprachati /
pravi S.
Ambrosch/
De Vocatio=
ne Gentium.
Exod. xxxij.
ix.
Ie sa. xlv. xlvij

Kaimi tedai porezhemo? Ie li kriuina per Bu= gi: Nekar taku. Sakai on pravi htimu Moysefu, ka= terimu sem iest milostiu, timu sem milostiu, inu zheskateriga se iest vsmilim, tiga istiga se iest vsmi= lim. Obtui nei tiga kir hozhe, ne tigar kir rezhe, Te= muzh ie tiga Boshyga vsmilena. Sakai tu Pismu pravi htimu Faraonu, Sa tiga volo sem Iest tebe o= budil, de iest iscashem na tebi to muio Muzh, inu de tu muie lme bode ofnanenu po vsmi sueiru. Ob= tu zhes kateriga on hozhe, zhes tiga se on vsmili, kateriga pag on hozhe, tiga istiga on opterpni. Na tu tikmeni porezhesh, kai tedai toshi zhes nas? Du ie ta kir more ne ga uoli subper stari: Ampag, o zhlo uik, Du si ti, kir Bogu subper odgouariesh? Aku e= na sturiena rezh pravi li htimu, kir ie no sturil, sakai si ti mene sturil taku: En Lonzhar kir lonce dela, ne ima li oblasti is ene Illoue keppe sturiti, eno poss= do

do htimu poshtenu, to drugo paghti framoti? Kai ie tedai: Aku ie Bug hotel iskasari ta sui serd, inu dasti nasnane to suo Muzh, le on suelikim dolgim nashanem terpil te possoderiga serda, kir so perpraulene bile htimu pogublenu, Inu de ie on tudi dal sposnati tu veliku blagu nega Gospostua, na tih possodah te milosti, katere ie on perprauil htimu Gospostuu. Te iste (possode) smo mi, katere ie on poklizal, nekar samuzh is tih Iudou, temuzh tudi is tih Aydou, koker on tudi skusi Osea gouori, lest bom ta Folck, kateri nei bil mui, ta mui Folk imenoual, Inu to muio lubo, katera nei bila luba. Inu bode na tim meistu, gdi ie knim rezhenu, Vi neste mui Iudie, vndukai bodo imenouani Synuui tiga shiuiga Boga. Esaias tudi vpye zhes Israel, Aku glih tu shriuene tih Israelskih otruk bode, koker riga morskiga peiska, taku vsai le ty ostan-ki bodo ohraneni. Sakai tukai ie dokonana inu okrazhena ta besseda vti prauici, sakai ta Gospuddode sturil eno okrazheno bessedo na semli. Inu koker ie Esaias poprei gouuril, De bi nom ta Gospuddete Voiske ne bil pustil tu Seime oftati, taku bi mi bili koker Sodoma, inu bi tei Gomori bili per-glihani.

Sap. xv.
Jere. xviii.
Eccle. xxxij.
Ose. ij.
i. Pet. ij.
Esa. x. j.
Amos ix.
Zab. xij.

Kai tedai mi porozhemo? (letu hozhmo mi rezhi) Dety Aydy, kateri ne so postopovali po tei Prauici, so to Prauizo obdershali, Leto Prauizo

e.
vsi Judi/
Turki / Hy-
nauci / Firri-
mu Euageliu

pag

pron ne Ver-
nio/ nai si se
pred ludmi
brumsku der
she/ bodo sgu
bleni.
Psal. cvii.

pag, kir pride is te Vere. Ta Israel pag, kir ie postopauval po tei Postauvi te Prauice, nei prishalhti Postauvi te prauice. Sakai tu? Satu, kir te iste ne so is te Vere, temuzh koker is tih dell te Postauve iskali. Sakai oni so se opoteknili ob ta kamen tiga opotaknena, koker ie pissanu, Pole, lest poloshim vtim Sionu en kamen tiga opotaknena, inu eno Skalo tiga sblasnena, De ufaki kir unega Veruie, ne bode saframouan.

T A X. C A P.

A. Spet klaguie zhes te Iude inu zhes use Samoprauizharie, sa uo-
lo nih nesa stopnosti inu slipote, kir menio shnih brumo inu dobrimi delli,
pres te Vere Viesusa, biti brumni inu dopasti Bogu. Na tu on tukai Ozhitu
pravi, De use Moiseuse Postauve, use S. Pismu, le na samiga Cristusa kashe-
io. Sakai Cristus ie ta konez, tu ie, tu dokonane inu dopolnene useh Postau,
De usaketeri kir unega Veruie, ta isti ie brumen, suet inu Prauizhin pred
Bugom. Ta Postaua tudi, pravi tukai S. Paul, oblibuie ta uezhni leben timu
katero no popolnoma dershi, Oli kadar oben te iste cilu dershati ne pre-
more, Obtue ie potreba usakimu, kir hozhe uekoma shiu biti per Bugi, de on
skusi to Vero Viesusa dobi ta uezhni leben, inu nekar skusi tu dershane tih
Postau. Potle suari te Neuernike inu Epicurarie, kir zbiulao inu ne Veruio,
de bi nas Cristus shnega Smertio bil odreshil od Hudizha, inu od Pekla, inu
shnega Goriustanem brumne inu suete sturil, kir taku shpotom gouore.
Du uei le li Cristus unebefih? Ie li upekli bil? Stakimi bessedami is Boshyga
Synu, nega Martre inu Goriustanena shpot delaio. Natu uely de imaio ti-
mu Euangelu, tim prauim pridigom od Cristusa Verouati, Aku tu deio, is
ferza Veruio Viesusa inu ga steimi uusti sposnaio pred usemi ludmi, ta ku bo-
do Isuelizhani. B. Pravi, De Bug hozhe inu premore use ludi, Iude
inu Ayde, kir bodo Verouali inu klizali na Iesusa Isuellzhati. Per tim uely
usem ludem poslushati te Euangeliske Pridigarie. Sakai skusi tu poslusha-
ne inu brane tiga Euangelia, dobodo to prauo Vero. Potle pryzhuie steim
Danidom, Moise som inu Esayom, de ta Euangeli bo po usim suetu pridig-

gan, Ampag malu ludou bode ueroualu, bodo timu Euangeliu subper gouu-
rili, Inu de ty Aydi bodo ta Cerkou inu ty Boshy isuoleni Ludie.

BRatie, Ta dobra vola tiga muiga serza, inu ta
proshna kir se sturi Hbugi sa ta Israel, ie, de bi is-
uelizhanibili. Sakai iest nim letu pryzhouane da-
iem, de oni imaio en ayffer Boshy, oli nekar po tei
fastopnosti. Sakai oni ne sposnaio to Prauizo kir
pred Bugom vela, inu iszheio nih lastno Prauizo
gori postauiti, de taku tei Prauici, kir pred Bugom
vela, ne so poduersheni. SAKAI CRISTVS IE
TA KONEZ TE POSTAVE, HTI PRAVICI
VSAKIMV KIR VERVIE. Moises ta dobru pishe
od te Prauice, kir pride is te Postauē, de kateri zhlo-
uik sturi te rizhi, bode skusi nee shiu. Ampag ta
Prauiza katera ie is te Vere, ta letaku gouori, Ne re-
ci vtuim sercei, Du hozhe gori unebessa stopiti? Tu
ie Cristusa doli (is nebes) pelati. Oli, Du pui de do-
li vta Prepod? Tu ie Cristusa od tih mertuih nafai
pelati. Kai pag tedai prauit? Poleg tebe ie ta besseda,
vtuih vustih, inu vtuim sercei. Tu ie ta besseda te
Vere, katero mi pridiguiemo. Sakai aku ti stuiē-
mi vusti sposnash Gospudi Iesusa, inu Veruiesh
vtuim sercei, de ga ie Bug od te smerti gori obudil,
taku ti bosh isuelizhan, Sakai kateri is serza Veruie,
ta isti ie Prauizhin, Inu kateri steimi vusti sposna,
ta isti bode isuelizhan. Sakai tu Pismu prauit, kateri
na Nega veruie, Ta isti ne bode sasromouan.

Inu tukai nei obeniga resloika vmei ludom inu **B.**
E vmei Pridiga ite

2.
Ty Ferszhes
niki bodo od
Bugi sha-
zani sa Pra-
uizhne inu
Zuelizha-
ni / nekar sa
nih brume/
slushbi oli
dobriga dia-
ne volo / Te-
muzh kir Vi-
esusa inu ti-
mu Euange-
liu Veruio.
Gal. iij. iij.
Leuit. xvij.
Marh. v.
Deut. xxx.
Esa. xxvij.
Psal. ij.

ga Euange- vmei Gerkom, Sakai on ie vseh glih en Gospud, bo-
 lia ie ena po- gat zhes vse te, kir na nega klizheio. Sakai kateri=
 trebna nuz- kuli bode klizal na tu Imeriga Gospudi ta bo Is=
 na rezh vti kuelizhan, Koku oni hote pag na tiga klizati, na ka=
 Cerqui/ nai uelizhan, Koku oni hote pag na tiga klizati, na ka=
 si ni ty Zudi teriga neso Verouali: Koku pag hote na nega Ve=
 inu dosti lu- rouati, od kateriga, ne so nishter Slisshali: koku hote
 di ne verue/ pag slisshati pres Pridigarie. Koku hote pag pridig=
 sakai skusi gati, samuzh oni bodo poslani: Koker ie pissanu,
 no se pride O koku lipe so te noge, tih, kir osnanuio ta Myr,
 hpravi Veri tih, kir tu dobru osnanuio. Oli oni ne so usi bili ti=
 hprauimu mu Euageliu pokorni: Sakai Esaias pravi, Gospud,
 sposnanu ti- Du ie Veroual, timu, kar so slisshali od nas: Taku ta
 ga Boehyga stanu/nega vole inu timo
 lenu.
 Act. x. ij.
 Joel ij.
 Esa. liij. liij.
 Naun. j.
 Job. vij.
 Psal. xix.
 Scur. xxxij.
 Esa. lxx.

Vera pride is tiga poslushane, tu poslushane pag ie
 skusi to besedo Boshyo. Iest pag prauim, Ne so li o=
 ni slisshali: Guishnu nih glas ie vunkai shal po ush
 deshelah, inu nih besede do kraieu tiga suita. Iest
 pag prauim, Israel ne li ga sposnal: Nerperuizh
 Moises pravi, Iest hozho vas drashiti htimu Ays=
 franu skusi en Folk, kateri nei mui Folk, inu skusi
 en norski Folk iest hozho vas referditi. Sa leteim
 Esaias tudi smeitaku rezhi, Iest sem naiden od tih,
 kir mene neso iskali, Inu iest sem se ozhitu iskasal
 tim, kir ne so po meni vprashali. Htimu Israelu pag
 pravi, Iest sem ta celi dan te muie roke istegoual
 htimu Folku, kir ne hozhe verouati, inu kir sub=
 per gouori.

T A X I. C A P.

A. Troshta

A. Troshita spet te lude, de ne bodo usi Ferdamnani, de is shnih naveri bodo uerouali, inu isuelizhani, is tih islih ie on eden. Potle pravi, kai ie ta Vrshah, de ta negshi deil Iudou inu drugih ludi bodo sgubleni, Drugi nekar, samuzh kir ne hote timu Euangelii Verouati, kir ne hote skusi to Gnado inu milost Boshyo Vorislu su usem ludem naprei nesseno inu postauleno, temuzh skusi nih dobra della inu saslushene pryti unebessa. Inu de od taciga nesa stopa inu souvashua subper ta Euangeli, inu od slipote tih Iudou inu Hynauceu, so isdaunc poprei Esaias, Daud inu drugi Preroki prerokouali. **B.** She pag troshita te lude sto Vero tih Aydou, inu pravi, kadar ie Bug taku dober inu milostiu, de ie te hude pregreshne Malikouske Ayde, kir so diali pokuro inu timu Euangelii Verouali, uto suo Gnado inu milostiu sel, Veliku uezh on te lude, ta sui poprei isoleni Folk, aku bodo Verouali nega Synu, goriufame inu isuelizha. Inu de ty Ayde shnih kerszhansko Vero te lude drashio, narciaio inu uabio, de bi oni tudi timu Euangelii uerouali. Per tim tudi te Ayde ostru opomina inu uuzhi, de se shnih Vero zhes te lude nemaio offertouati, Temuzh de ueden Vboshym strahu inu upohleuzhini prebiuao, proshio Boga, de nim take prave Vere inu te sue milosti ne odulezhe. **C.** Prerokuie inu s. Pismom pryzhuie, de pred sodnim dnem se dosti Iudou na kerszhansko Vero preoberno, koker tu per sadanashnim zhasu slishimo, de dosti Iudou se kerszhuie. Sakai Bug hoz he usem ludem inu Greshnikom biti milostiu. **D.** Tuteshkuuissoku dishputirane, kateru ie utih 3. Capitulih poredu imel sakai so ty ludi od Buga pahneni, inu ty Aydi na nih meisu gori useti, dokoni inu sepri steim sazhdunenem, inu pravi, De oben zblouik, kokerkuli moder, uuzhen inu kuishten, ne premore usesh Boshyh rizhi inu rounane isgruntati. Obtuiamo le nega resodnieni bessedi uerouati, de hoz he use ludi, kir deio pokuro, inu Vnega Synu Veruio, inu kir bodo nemu pokorni, Isuelizhati.

I Est tedai prauim, Ie li Bug te suie ludi sauergal:
I Tubodi delezh. Sakai iest sem tudi en Israelitar, is
 Abraamouiga semena, od te shlahte Beniaminoue.
 Bug nei sauergal te suie ludi, katere ie on poprei

B ij spof-

A.
 Bug to Ju-
 douško vshlah
 tonei od sebe
 odpehnik. Sa
 kary Bogri

inu drugi
 Dorni so / Zu=
 di bili / Am=
 pag kar ie nih
 odpahneih/
 ty isir so sa vo
 lo nih / Neue=
 re odpahne=
 ni / koker ie od
 nih preroko=
 uanu.

Zere. xxxj.
 ij. Reg. xix.
 Dent. ix.
 Esa. vj.
 Math. xii.
 Joh. xij.
 Act. xviii.
 Psal. lxx.

spofnal. Ne veiste li vi, kai tu Pismu od tiga Eliasa prauil: Koku on prossi Boga subper ta Israel, rekozh, Gospud, oni so te tuie Preroke vbyli, inu tuie Altarie, resualili, inu iest sem sam ostal, inu oni iszheio meni mui shiuot vseri. Ampag kai prauil knemu ta Boshy od guuor: Iest sem sebi ohranil sedem taushent Mosh, kateri ne so suih kolen poklunili pred teim Baalom, Glih taku per tim sadashnim zhasu, so zhes ostali eni ostanki po tim isuolenem te gnade, le lipag is te gnade, taku nei is tiga faslushena tih dell, sice ta gnada bi ne bila gnada. le lipag is tiga faslushena tih del, taku ta gnada nishter nei, Sice tu faslushene bi ne bilu faslushene. Kai ie ushe: Kar Israel iszhe, tiga ne doseshe, ampag tu Isuolene ie doseshe, ty drugi so oslipleni, koker ie pissanu, Bug ie nim dal eniga bodezhiga duha, ozhi, de ne vidio, inu vushesa, de ne slishio, do donashniga dne. Inu David prauil, Oberniffe nih mysa kanimu shtryku, inu loulenu, inu vdarzu, inu nim kanimu pouernenu. Osleepi nih ozhi, de ne vido, inu vgi-bli doli veden nih herbat.

B.

Bug hozhe
 na tim suci=
 tu imeiri vse
 lei eno Cer=
 Fou / tu ie / ene
 ludi / fir Bo=
 ga prou snas=
 io / zheshe / od

Taku iest tedai prauim, so li se oni satu opotek-nili, de bi imeili pasti: Nekar taku. Ampag skusi nih padez ie tu isuelizhane tim Aydom doshlu, de bi nee htimu ayffranu drashilu. Sakai aku nih padezh ie tu veliku blagu tiga suita, inu nih doliiemlene, ie tu veliku blagu tih Aydou, koku veliku vezh nih obilnu dopolnene: Iest suami Aydi gouorim, potehmal

tehmal sem iest tih Aycdou Ioger, Iest muio slushbo
 zhestno delam, de bikoku mogel te, kir so muie
 messu, htimu Ayffru refdrashiti, inu is nih nakete
 re ifuelizhati, Sakai kadar nih oduershek ie ta spra
 ua tiga suita, Kai bi tu nih goriiemlene drufiga bilu,
 samuzh koker de bi se ta leben, od tih mertuih sem
 kai vfel: le li tu fazhene suetu, taku tu testu ie tudi
 suetu, Inu ie li ta koren suet, taku so te veye tudi sue
 te. So li pag naketere veye odlomlene, ti pag kir si
 ena dyuia Olike bil, si noter vne vceplen, inu si di
 leshin ratal tigakorena inu tolsti te Olike, ne huali
 se subper te veye. Aku se ti pag subper nee hualish
 (taku tiimash veiditi) de nekar ti tiga korena ne
 noshish, temuzh ta koren tebe. Na tu ti pag pore
 zhesh, Te veye so odlomlene, de sem iest vpelzan.
 Ti prou prauish. Oni so odlomleni, sa valo nih
 Neuere, Ti si pag obstal skusi to Vero. Ne bodi pre
 offerten, temuzh bui se, Sakai aku Bug nei tim na
 turskim veyem senessil, gledai, de se kei ne pergodi,
 de on tudi tebe se ne bo shonal. Obt u pogledai ti to
 Dobruto inu Ostrobo Boshyo, To ostrobo na tih,
 kir so pali, To dobruto pag na tebi, aku vti dobruti
 ostanesh, Sice ti bodesh tudi issecan, inu oni, aku vti
 Neueri ne ostanu, bodo ucepleni, Bug premore nee
 dobru spet vcepiti. Sakai si li ti is te Olike, katera ie
 po naturi dyuia bila, vunkai issecan, inu subper to
 naturo vto dobro Olike vceplē, Koku velikuvezh
 lety, kir so naturski, bodo vnih lastno olike vceple
 ni.

nega Synu
 pron drugin
 pudiguid /
 inu molio /
 Obru kadar
 ry Judi ne
 so hoteli prou
 Verouati ie
 Bug nom
 Aydom to
 Gnado dal /
 de prou Ver
 uemo. Sta
 fo gnado pag
 semi nema
 mo preuscri /
 temuzh Bo
 gabioezhi
 inu hualesh
 ni / biti pruti
 Bogu.
 Rom. j.
 j. Chi. ij.
 ij. Chi. j.
 Jere. xj.
 Eccles. vij.
 ij. Cor. ij.

e.

Hi pravi
stari Boshy
ferezhaneki
Veri/se bodo
od dan do
dne / tyeni
Judi/ Aydi/
Turki inu
falsb ters=
zheniki pre=
obrazhouali.
Luc. xx.
Esa. lix.
Jere. xxxj.
Psal. xliij.
Heb. viij. x.

Lubi Bratie, lest hozho de imate veidiri leto skri-
unust, de ne bote sami per sebi offertni, De ta slipo-
ta se ie en deil per godila timu Israelu, dotle ie tu do-
polnene tih Aydou noter prishlu, inu de taku ta ce-
li Israel bode Isuelizhan, koker ie pissanu, Ta Odre-
shenik pride is Siona, inu bode to Neuernost
prozh obernil od tiga lacopa, Inu letu ie mui Te-
stament shnimi, kadar iest vsamem prozh nih gre-
he. Po tim Euangeliu iest nee imansa souurash-
nike sa vasho volo, Ampag po tim Isuolenu so oni
meni lubi, sa volo tih Ozhakou. Sakai ty daruui inu
tu poklizane Boshye so pres greuinge. Sakai koker
vi nakedai ne ste verouali Bogu, sdai pag ste vimi-
lost dobili skusi nih neuero, Glih taku so oni sdai
neuerni, kadar ste vi to milost dobili, de oni tudi
dobe to milost. SAKAI BVG IE VSE POD TO
NEVERO SAPERL, DE ON VSEM MILOST
ISKASHE.

g.

Ni nima=
mo po rei
sfruni te=
muzh potei
vrim Euan=
geltu refodi=
nemi Voli
Boshy vpra=
shani.
Esa. ix.
Esa. xl.
j. Cor. ij.

Okoku ena globoka inu bogata rezh, ie ta Mo-
drost inu Sposnane Boshye, Te nega praude se ne
mogo sapopasti, inu ty nega poti se ne mogo isu-
prashati. Sakai du ie to missal tiga Gospudi spos-
nal: Oli du ie nega suitnik bil? Oli du ie nemu kai
poprei dal, de bi se nemu spet pouernilu? Sakai od
nega, inu skusi nega, inu vnim so vse rizhi, Nemu
bodi ta zhast vekoma, Amen.

TA XII. CAP.

A. Dofch-

A. Dosehmal ie S. Paul sadosti uuzhil te Rymlane to Vero, De Bug use slahit ludi le sa Vere Viesusa uolo usuo milost usame, grebe odpusti. Vle-
tim Capituli paginu potle, te kerszhenike, kir so skusi to Vero Viesusa,
brumni, sueti inu Otroci Boshy postali, uuzhi, kakoue offire inu slushbe i-
maio dotle so na tim suetu Bogu iska souati, koku shnih sruotom, telle som,
stanum inu lebnom se dershati. De nemaio, prauitukai S. Paul inu drugdi
S. Peter 1. Pet. 2. naprei uezh to nesastopno shiung, koker ty ludi inu Ay-
di, klati, shgati inu offrouati, Temuzh nih lastna shiua teleffa imaiio ueden
offrouati Bogu. Tuie, te nih hude shele imaiio notri usebi moriti, nih tellu
zhistu inu suetu obraniti, tim Boshym Sapuidom biti pokorni. Inu shnih
darmi se nemaio preuseti, temuzh shnimi eden drugimu slushiti, koker ty
uidi usakim teleffu eden drugimu strego. B. Vely Pridigariem,
de suejlu inu prou pridiguiio, Tim Shpitalmostrom, de tim bosim sdo-
bro uolo strego, Tim bogatim, de radi suesseliem Bugaime dado, Tim
Gospodariem, de dobru gospodare, Vsem gmain kerszhenikom uely, de
se imei sebo is serza lubio, poshtuio, ueden molio, bosim inu potrebnim
ludem pomagatio, nikomer hudu ne gouore, inu de se uaruio pred offer-
tio. C. Sapoueda usem Vernim, de se pohleumu, poshtenu inu
brumsku poufod, uselei, pred usemi ludi dershe, inu shnih dobrimi delti
nih Vero iskasho, Snikomer ne serde inu ne kregatio, De sami se ne me-
szhuio, Nih souurashnike lubio, Dobru sa hudu deio.

NAtu iest, vas Bratie, skusi te milosti Bo-
shye proffim de vi podaste ta vasha telef-
sa Bogu kanimu shiuimu, suetimu inu periet-
nimu Offru, de ta vasha slushba Boshya bode
pametna. Inu timu suetu ne bodite ui glih, te-
muzh preminite se skusi tu ponoulene te uashe
misl, de bote snali prou kai ie ta vola Boshya,
kai ie dobru, perietnu inu popolnoma. Sakai iest
usakimu

A.
Kerszheniffi
so skusi to
Vero Viesusa
sa druguzh
royem / po-
noulem inu
dobra deb-
la storie-
ni / Obzu

imaio vehe
naprei zhiste
misl / dobro
shego imei =
ti / inu dober
sad pernesti.
Eph. v. iij.
j. Thes. iij.
Phil. iij.
j. Cor. xij.
j. Pet. ij. iij.

vsakimu kir ie vmei vami, skusi to gnado, kir ie me-
ni dana, prauim, De oben kai vezh od sebe ne der-
shi, temuzh tu kar se spodobi dershati, de bode po-
shten inu tresiu, po tim koker ie Bug enimu vsaki-
mu resdelil to mero te Vere. Sakai koker mi vtim
enim telessu dosti vudou imamo, ampag ty vudi
ne imaio vsi glih eniga diane, Taku mi nas dosti
smo enu tellu V cristusu, inu sledni eden tiga dru-
giga vudi.

B.

Vsaki kers =
zhenif ima
ebnega da =
rum / stanom
inu oblastio
Bogu inu ne
ga bliehni =
mu sueistu
slushiti.
j. Cor. xij.
Math. vj. v.
Seb. xij.
j. Cor. ij.
Amos. v.
Eph. iij.
j. Pet. j. ij. v.

Inu mi imamo mnogetere daruue nom dane po
tei gnadi. Imali du tu Prerokouane, de se tu istu sto
Vero sgliha. Imali du kako Slushbo, ta isti stresi tei
slushbi. Kateri vuzhi, ta isti stresi timu vuzhenu,
Kateri opomina, ta isti stresi timu opominanu. Ka-
teri komu kai daie, ta isti dai spreprostim sercem. Ka-
teri ie zhes druge postaulen, ta isti bodi flis sig. Ka-
teri milost iskashuie, ta isti no iskashi sueffeliem.
Ta lubefan ne bodi falsh ne hynauska. Souurashi-
te tu kar ie hudu, Dershite se htimu kar ie dobru.
Lubite se vmei sebo sto Bratousko lubefno. Pridi
eden timu drugimu steim poshtouanem naprei.
kar imate sturiti, vtim ne bodite lini. Bodite gore-
zhi vtim duhu. Stresite timu zhasu. Bodite ueffeli
vtim vupanu, V nadlugahterpeshliui. Veden inu
do konza molyte. Tim Suetnikom vnih potrebi
podilite. Radi erperguite. Dobru recite tim, kir vas
preganeio, shegnate ui nec inu ne kalnite. Vesseli-
te se steimi vesselimi, inu plazhite se steimikir se pla-
zheio, Bodite ene misli eden pruti drugimu.

Ne

Ne vsdiguite tih vashih misel htim visokim rizehem, temuzh dershte se doli htim niskim. Ne dershte sami sebe sa modre. Nikomer ne pourazhuite hudu sa hudu. Flissajte se tiga poshtena pred vse mi ludmi. Ie li mogozhe, inukuliku na vas leshi, taku imeite so vse mi myr. Nekar se sami ne meszhuite, vi lubesniui, temuzh daite meistu timu serdu. Sakai onu ie pifsanu, Meni slishi tu meszhene, Iest hozho pouerniti, prau i ta Gospud. Obtuieli tui souurashnik lazhen, dai nemu ieisti, ie li sheien, dai nemu pyti, kadar ti tu deish, taku ti shiuu ogale sbirash na nega glauo. Ne pustise od hudiga premozhhi, temuzh premosi tu hudu steim dobrim.

T A X I I I . C A P .

A. Sopoueda usakimu zhloneku sui lastni prau mali inu ueliki Gosposzhini, utih rix beh kir ne so subper Boga, uolno pokorszchino iska sati. Sakai ta Gosposzhina nema od sama sebe take oblasti inu mozhi, Temuzh Bug ie nim to isto dal, desto isto imajo Bogu inu tim ludem slushiti prau Vuk, prau Boshye slushbe terditi, te brunne myriti, te hude shtraifati. Ob tu ima usaki dati tei Gosposzhini kar ni slishi, de steim nih oblast mogo go r dershati, myr inu prauzo terditi inu obraniti. Ta Gosposzhina, prau, ie en slushabnik Boshy, steim opomina inu uuzhi sledno Gosposzhino, de nih oblast inu slushbo imajo po Boshy uoli pelati inu oprauiti, nikomer sy le ne kriune sfuriti, B. Vely usem kerszhenikom ikaker shnim stannu oli oblasti so, de to lubesan pruti usem ludem iskasho, kadar tu istu deio, taku obene Sapuudi Boshye ne prelomio, Sakai Sapuudi freda inu konez ie ta lubesan. C. Opomina de terdnu ueruiemo timu Euangelii, to gnado inu milost Boshyo Veristu su usem ludem naprei postauleno suesseliem inu sprauo Vero gori usamemo. Inu de ushe naprei uti Veri stoiez h poshtenu pred Bugom inu pred ludmi hodimo, De nemamo uezh poshrehbi, ne pyanci ne Curbar ybiti, ne nida, ne souurashtua uinei sebo imeiti, Inu tu nashe tellu sma so gori dershati.

B.
Ty Vernise imajo pruti usem ludem periasnuu inu poshtenu tu ie / porih r. Sapuuidih dershati / De taku obnih dobri mi deli te hui de inu neuer ne bri prau Veri perua bio inu prauo.

Phil. ij.
Prou. xx. xxv
j. Pet. iij.
ij. Cor. viij.
Heb. xij. r.
Math. v.

A.
 Sledni kers
 zhenaf ie dolf
 hāsuis Gos-
 posshino lu-
 bite/poshro-
 uati m vpra-
 ub rizheb hi
 tipoforen i-
 nu sueistu da
 rifar m elis-
 hi/ inu sa no
 profiti.
 Sap. vij.
 Math. xvij.
 xxij.
 j. Per. ij.
 Zere. xxvij.
 Ezech. xlvj.

Vfaka dusha bodi tim vishim Oblastom poduer shena, Sakai nei Oblasti, samuzh od Buga, Inu te Oblasti kir so, so od Buga nareiene, Obru kateri rei Oblasti stoy subper, ra isti rei Boshy naredbi subper stoy, Inu ty kir subper stoye, ty isti bo- do zhes sami sebe to sodbo pryeli. Sakai ty Viudi ne so tim dobrim dellom kanimu strahu, temuzh tim hudim, Inu aku se ti nezhesi te Oblasti bati, taku sturi titu kar ie dobru, inu bosh hualo od nee imel, Sakai ona ie en Slushabnik Boshy, tebi hdobrimu. Aku ti pag hudu sturish, taku se ti bui, Sakai ona ne nossi tiga mezha sabston, Ona ie en Slushabnik Bo shy, en meszhauetz htimu serdu zhes tiga, kir hudu sturi. Satiga uolo ie potreba pokornom biti, nekar le samuzh sa uolo tiga serda, temuzh tudi sa uolo te visty. Inu sa letiga uolo vite zole plazhuiete, Sakai oni so Slushabniki Boshy, kir na tu istu gledaio. Obru daite vsakimu, tu kar ste dolshni, Komu prau do, timu prau do, komu zol, timu zol, komu strah, timu strah, komu zhasht, timu zhasht.

B.
 Radar vsafi-
 ga zhloueka
 lubimo/ Ta-
 fu sino pruti
 ofem ludem
 sturish/ kar
 sino dolshni.
 Exod. xx.
 Leuit. xx.
 Math. xxij.
 Gal. vij.
 j. Thi. j.

Ne bodite nikomer kai dolshni, samuzh letu, de se vi vmei sebo lubite. Sakai kateri tiga drugiga lu- bi, ra isti ie to Postauo dopolnil, Sakai letu, Ne pres hustuai, Ne vbyai, Ne kradi, Falsh pryzhouane ne gouori, Ne sheli, Inu ie li kaka druga Sapuuid, ta ista ie vleti befsedi sapopadena, Lubi tuiga blishniga, koker sam sebe, Ta lubesan timu blishnimu hudiga ne sturi. Obru ta lubesan ie te Postaue dopolnene.

Inu

Inu kadar mi veimo letu, tu ie leta zhash, de ie ta
vra tukaie, de se mi od tiga sna gori obudimo. (Sa-
kai tu nashe Isuelizhane, ie sdai blishe, koker tedai
simo verieli.) Ta nuzh ie minila, ta dan pag se ie per
blishal. Obtu versimo od sebe ta della te tamnote, i=
nu oblecimo tu oroshie te luzhi. Hodimo poshte=
nu, koker po dneui, nekar vposhrehzhini inu vpy
anstui, nekar vpostelah inu vnezhistostih, nekar v=
kregu inu vnidu, Temuzh oblecite tiga Gospudi
Iesusa Cristusa. Inu ne skerbite satu mesu, de bi hote
li nega lushtom sadosti sturiti,

Ta Novi Tes-
tament sas-
topnu de ko-
fer ta Strari
od Cristusa
gouori/ Sa-
tu simo dolesh
ni biti hua =
leahni inu
timu Euan-
gelu biti
pokorni.
1. Thes. v.
Luc. xxj.
Gal. v.

T A XIII. C A P.

A. Tim tudom ie bilu od Buga skusi Moiseša dosti rizhi od mesa, od
ptyz, od diuyaszhine, od ryb, od kry, od rakou, ie isti prepouedanu, inu do
sti Prasnikon prasnouati sapouedanu. Nu take Sapuudi od Spishe inu Pras-
nikou ie Kristus gori usdignil. De ty kerszheniki use rizhi kir so sdraue,
smeio inu mogo ie isti pres greha, inu usag dan, delati. Oli take kerszhans
ke fraynge inu perpuszhena, ne so usi Iudi inu ty logri tudi nekar, per-
uizh inu sdai ci sastopili. Act. 10. 11. 15. Gal. 2. Tyeni, nai si so ushe kers-
zheniki bili, so menili, oni so she dolshni takim Moiseševim Postauom od
Spishe inu Prosnikon dershati, Ty drugi pag is Aydou inu is Iudou, kir so
uti korszhanski Veri terdni inu uuzheni bil, so ieili pred usemi use shlahi
Spishe, ne so Sobot uex h prasnouati, inu so is takih shibkih preprostih kers-
zhenikou shpot delati inu shnimi dishputirali. Take presherne offertne
kerszhenike, tukai. S. Paul suari inu uuzhi, de imaio steimi shibkimi poter
plene imeiti, inu nih uisty ne smotiti inu ne reshalouati. Rauen tiga t. di te
shibke uuzhi, de nemaio te, kir use shlahi Spishe sledni zhas ieido, inu u-
seh Prasnikon ne prasnio, soditi inu ferdamnati. Sakai oni tudi per leidi i-
nu per nih dellu sprano Vero hualio Boga. B. Vely, no usem kerszheni
kom, De mi nikogar ne sydio, ne spytiem, ne sbessedo, ne sdianem, uti Ve-

vi nesmotimo, ne sblasnimo, inu utu zbiulane ne perprauimo. Sakai taku zbiulane inu sblasnene, usame istiga zbloueka serzata strah Boshy inu to Vero, de sa Buga uezh ne rodi, inu na nega ne klizhe unadlugah. Obtuen usaki, per serdammenu nega dushe gledai, de on suiga blishniga sobeno rizhio uti Veri nesmoti, Sakai kar zblouik szbiulom inu pres te Vere dei, tu istu ie Greh, inu Bogu ne dopade.

4.

Tim novim
preproslim
Kerzhenufo/
Kir se puste po
duuzhiti / ka=
dar sdaici u=
seh Stakou
te Vere nefas
ropio / inu od
suh starih na
uad inu slus
hbi kir ne so
subper Boga
nehore pusti=
ti / se ima sene
sti / inu nih
nefaslop inu
preproszhi=
na na bulehe
ialoshiti.
Jac. iij.
Col. ij.
Phil. ij.
Gal. vij.
ij. Cor. v.
Esa. xliij.
Math. xxv.

TIga shibkiga uti Veri usamite ga vi gori, nekar de bi ga vi steim disputiranem utu zbiulane perprauili. Eden veruie, de se more ieisti od useh ri zhi, En drugi pag kir ie shibag, iei seele. Kateri iei, ta ne ferahtai tiga kir ne iei. Inu kateri ne iei, ta tiga kir iei ne sodi, Sakai Bug ga ie gori usel. Dusi tikir eniga ptuiga hlapza sodish: On suimu lastnimu Gospudistoy oli pade. On more pag dobru gori postaulen biti, Sakai Bug ie mogozh nega gori postauiti. Edē dershi od eniga dne uezh koker od drugiga, En drugi pag dershi use dni glih. En vsaketeri bodi dobru saguishan vsui maningi. Kateri kai der shi od tih dni, ta dershi timu Gospudi, Inu kateri kai ne dershi od tih dni, ta timu Gospudi ne dershi. Kateri iei, ta timu Gospudi ne iei. Inu tali Boga. Inu kateri ne iei, ta t nei sam sebi shiu, inu nu fahuali Boga. Sakai oben akai smo li mi shiui, inu oben sam sebi ne vmerie. spudi, aku pag mi ui, taku smo mi shiui timu Gospudi vmeriemo. mi vmeriemo, taku mi timu Gospudi vmeriemo. Obtusmoli mi shiui, oli mi vmeriemo, taku smo tiga Gospudi. Sakai kletimu ie tudi Cristus vmerl,

vmerl, inu ie Goriustal, inu ie spet oshiuil, de on zhes te mertue inu zhes te shiue Gospoduie. Ti pag sakai sodish tuiga brata? Olitu tudi, sakai ferahdash tuiga brata? Potehmal mi vsi bomo pred ta Rihtnistol Cristuseu naprei postauleni, Sakai onu ie pissanu, Kokersem iest smu, pravi ta Gospud, meni se mora sledne kolenu pokloniti, inu sledni iesik bode sposnal Boga. Obtuen vsaketeri od nas bode od sam sebe dal raitingo Bogu. Obtuen so dimo vezh eden tiga drugiga, Temuzh veliku vezh sodite vi letu, de oben suimu bratu opotekne- na oli sblasnene ne postau.

Iest veim inu sem saguishan utim Gospudi Iesu-
 fu, de obena rezh sama na sebi nei nezhistu, samuzh
 letimukir shazha de ie kaka rezh nezhistu, timu i-
 stimu ie nezhistu. Aku pag tui brat sa volo te spische
 shalosten rata, taku ti vshe vezh ne hodish po tei
 lubesni. Ne pogubi stuio spisho tiga, sa kateriga ie
 Cristus vmerl. Obtuen gledaite, de tu vashe Dobru
 ne bode shentouanu. Sakai tu kraleustuu Boshye
 nei ta spisha inu tu pytie, temuzh ta prauiza, inu ta
 myr, inu tu vesselie vtim suetim Duhu. Kateri tedai
 vletih rizheh Cristusu slushi, taisti ie perieten Bo-
 gu, inu ty ludie nemu prou dado. Obtuen trahtamo
 po tih rizheh, kir kmyru inu hpobulshanu vmei
 nami slushio. Ne resderi tu dellu Boshye sa volo te
 spische. One so ia vse rizhi zhiste, ampag hudu ie ti-
 mu zhloueku, kir steim opoteknenem nega visty

B.

Draua Vera
 inu slushba
 Boshya/ ne
 stoy vti spi-
 shi/ na icidi/
 na pytiu / na
 dnech oli na
 guantu/ Te-
 muzh vtim
 serzu/ vti Ve-
 ri/ vtim Du-
 hu inu vtrif-
 nici.

Joh. iij.

Tit. j.

j. Cor. viij.

ij. Nach. vij.

E iij iei.

HTIM RYMLANOM.

iei. Onu ie dobru ne icisti messa, ne pyti vina, ne kaf drusiga sturiti, skusi kateru se tui brat opotakne, oli sblasne, oli shibag rata. Ti imash Vere: Imei no per sam sebi, pred Bugom. Isuelizhan ie ta kir sam sebe ne sodi, vrim kar on prou da, Kateri pag zbiula, inu na tu iei, ta isti ie ferdamnan, sakai on ne iei is te Vere. Vse tu pag kar ne gre iste Vere, ie greh.

T A X V. C A P.

A. Vely, de tih slabih kerszhenikou pomancane, grehe inu tadle imamo preter peti, nekar sdaici, koker ta Fariseus Luc. 18. nih ferdamnati, temuzh slepimi bessedami poduzhiti inu uabiti spet hti Pokuri inu hpravi terdni Veri. Sakai Kristus tudi snami ueliku terpi, nashe grehe pregleduie, Inu suemi darimi, suio moz hio inu oblastio se nei offertoual. Phi. 2. Temuzh sousem nom slushil. Potle pravi sz hemu mi imamo tu S. Pismu brati, De se is tiga nauuzhimo biti uolmi inu terpehliui, De se utih nasnih nadlugah inu teshkih iskushnauah tiga prihodniga dobriga uezhniga lebna imamo troshtati, inu stakim Troshtom te nadluge lahke inu kratke sturiti. Sakai tu S. Pismu le od tiga prihodniga lebna inu nebeskiga uestelia gouori, inu use ludi tiakai napelaua.

B. Pravi, Nai si ie Kristus le tim iudom pridigal inu slushil unega xhlouestui, steim ie on hotel Boshym Oblubom sturiti sadosti, Oli taka nega slushba inu Martra ie tudi tim Aydom skusi Euangelium ponuiena inu podilena. Satuty Iud' inu Aydi, koker Dauid tudi uely, imado hualiti Boga.

C. Prosti te Rymške Verue inde inu Ayde de ta nega Pisma inu Nauuk od nega sa dobru gori usamo. Sakai on tu dei koker en ioger, kir ima Gnado inu porozbene od Buga, Inu tak nega Vuk ie Boshy inu risnizhin, Sakai Bug ta nega Vuk steimi zaihani inu xhudesti skusi nega poteruie. Inu on so nega Euangelisko pridigo offeruie, tu ie, ner to uegsho slushbo Bogu iskashuie, De skusi to Pridigo tudiry Aydi postano en suet Offer Boshy, tu ie, De se cilu Bogu podade, Bogu, nega bessedi terdnu Veruio, ga zheste inu hualio, klizheio na nega, ne mu suesteliem sdobrouistio slushio inu so sdobro uolo pokorni.

D. Pravi od

ni od nega posledniga hoyena Vierusalem . Inu koku ie od tih Aydouskih kerszhenikon eno Almoshno sbral, to isto hozhe tim Judouskim kerszhenikom Vierusalemu sueistu dati . Sakai tedai ie bila poufod uelika dragota , Inu ty kerszheniki so bili zhestu obrupani inu pregnani , Obtusoueliko la koto terpeli . Tim so ty drugi kerszheniki , sueistu pomagali . Od take lakote , Vlezhenainu Iezhe S . Paula naidesh pissani , Act . 11 . 20 . 21 . E . Opomina te kerszhenike , de sa nega sueistu inu is serza molio , Sakai on ie ucidil , de ty neuerni Iudi so nemu bili sylu souwash , sa uolo kir ie bil od nih Vere pal , Inu kir ie poufod subper nih Vero pridgal inu pissal , Obtue potreboual Boshye pomuzhi inu uarouane .

MI pag kir simo mozhni , simo dolshni tih shib= kih slabust nesti , inu nekar nom sanu sebi dopasti . Ampag en vsaketeri od nas ima dopasti suimu blishnimu hdobrimu inu hpobulshanu . Sakai Cristus tudi nei sam sebi dopal , temuzh koker ie pif sanu , Tih Fershmaaine , kir so tebe Fershmaali , ie na me palu . Sakai use rizhi , katere so poprei sapissane , te so no hitmu Nauuku sapissane , De skusi tu uolnu terplene inu trosht tiga Pisma , imamo tu uupane . Inu Bug tiga uolniga terplena inu troshta , dai uo , de bi ene misli umei sebo bili , po Iesusu Cristusu , De bi vi sano misselio , sanemi vusti hualili Boga inu Ozheta nashiga Gospudi Iesusa Cristusa . Obtusfamite se gori vmei sebo , koker ie Cristus vas gori vsel hti huali Boshy .

Iest pag prauim , De Iesus Cristus ie bil en Slushabnik te Obrese , sa volo te risnice Boshye , de ie poterdil te Oblube , tim Ozhakom sturiene . Ty Aydi pag imaito hualiti Boga , sa tako milost ,

koker

A .

Kadar nash brat fak tadel oli greh ima na sebi / Tiga imamo skrot fimi bessedami suarir inu poduishti na prani por . Vnadlu gab se imamo tih Boshy Oblub / kir so vri Bibly sapissane / terdnu suero derzhati .

Gal . vj .
Psal . lxx .
Ko . iij .
j . Co . j .
Phil . ij .
B .

Cristus ie ta po tim shlo uestui od Judouske

shlahre roy=
en/ O li shne
ga Pridigo/
Martro/ ie
Aydom / veē
shlahrludē/
sluehil/ Vēē
Dernim do=
bil ta veshni
leben.

ij. Reg. xxij.
Psal. xvij.
cvij.
Deut. xxxij.
Esa. xj.

E.

O pomina te
Kymlane de
ta nega Duf/
kofar Boshy/
gori vsamo
sodobro volo/
Sakai on i=
ma enu suseb
porozhene od
Buga rim
Aydom pou=
sod pridigati
ta Euangeli/
inu neebri
pravi Veri
perpraniti.
Esa. liij.
Ro. j.
i. Thef. ij.

koker ie pissanu, Sa tiga volo iest hozho tebe huali=
ti vmei teimi Aydi, inu tuimu Imenu peiti, Inu su=
pet pravi, Vesselite se vi Aydi shnega Folkom. Inu
supet, Hualite tiga Gospudi vi vsi Aydi, inu zhe=
stite ga tudi shnimi red vi vsi ludie. Inu supet Esaias
pravi, Bode ta koren tiga Iessa, inu ta kir vstane Go
spodouati zhes te Ayde, na tiga bodo ty Aydi vu=
pali. Ampag Bug tiga vupane, ta napolni vas usa=
kim vesseliom inu myrom vtim uerouanu, de ui bo
te obilnu uupane imeili, skusi to muzh tiga suetiga
Duha.

Iest pag, lubi bratie, dobru ueim od uas, de ste pol
ni dobrute, napolneni usiga sposnane, de premore=
te sami eden drugiga opominati. Ampag iest sem
uom, lubi Bratie, nakuliku serzhneshe pissal, koker
ta kir sē hotel od tih rizhi uas opomeniti, sa uolo te
Gnade, katera ie meni dana od Buga, de sem en slu=
shabnik Iesusou Cristusou, umei teimi Aydi, de of=
fruiem ta Euangeli Boshy, de ty Aydi bodo en pe=
rieten offer, posuizhen skusi suetiga Duha. Obt
iest imam szhim se hualiti V cristusu Iesusu, utih ri=
zhek kir slishio Bogu, Sakai iest bi ne smel kai od
tih rizhi gouoriti, katerih bi ne bil Cristus skusi me=
ne sturil, iest sem te Ayde hti pokorszhini perpra=
uil sto bessedo inu steimi delli, skusi to muzh tih
zaihnu inu zhudesou, inu skusi to muzh tiga Du=
ha Boshyga, Taku, de sem od Ierufaleme inu undu=
kai okuli noter do te Slouenske deshele napolnil
steim

Steim Euangeliom Cristuseuim. Inu iest sem se flisal
 pridigati ta Euangelium, nekar vndu, kir ie Cristus
 popreibil imenouan, De bi na eniga drufiga grunt
 ne fidal, Temuzh koker ie pifsanu, Lety, katerim
 nei od nega ofnanenu, bodo vidili, inu ty, kateri ne
 so slishali, bodo fastopili; Inu sa letiga uolo sem iest
 zhestu bil fadershan quom priti. Ampag sdai, kadar
 nemam vletih deshelah vezh prostora, shelim vs-
 he vdostih leirih quom priti, kadar iest vto Ishpanio
 poulezhem, taku hozho quom priti. Sakai iest vu-
 pam de vtim istim skusi hoiene vas bom vidil, inu
 de bom od vas tiakai ispremlen, Oli vsai taku, de se
 vas poprei nakuliku nauelizham.

Sdai pag iest vlezhem tiakai Vierusalem, slushi-
 ti tim Suetnikom. Sakai ty is Macedonie inu is Aha-
 ie so radi eno gmain Shtiuro vkupe slushili, tim bo-
 sim Suetnikom Vierusalemu. Sakai taku ie nim do-
 bru dopalu, inu oni so nih dolshniki. Sakai so li ty
 Aydi od nih tih duhouskih rizhi dileshni ratali, Se-
 spodobi de onitudi nim slushio steimi telefnimi. Ka-
 dar tedai letu dopernessem, inu leta sapezhaten sad-
 nim isrozhim, hozho skusi vas uto lspanio vlezhi.
 Iest pag veim, de kadar quom pridem, de iest spol-
 nim shegnom tiga Euangelia pridem.

Inu iest vas, Bratie, prosim, skusi Iesusa Cristusa
 Gospudi nashiga, inu skusi to lubesan tiga Duha,
 de vi meni vmuim shtritanu pomagate steimi mo-
 lytuami pruti Bogu, de iest bom reshen od tih ne-
 G uernih

S.

famiani inu
 Schulary so
 dolshni nih
 Duzhenikom
 fir prou
 sueistu pridi
 guio inu uu-
 zhe/dati nih
 potrebo.
 Act. xx.

i. Cor. ix. xvj.
 ii. Cor. viij. ix
 Gal. vj.

E.

Eden sa dru-
 giga ner
 vezh sa Pridi
 garie imomo
 vede molyti
 Sakai tih
 Vernih Prof

hne per Bu= uernih uti ludouski desheli, Inu de ta muia slushba,
 gi velifu ve= katero iest imam sturiti Vierusalemu bode perietna
 laio. tim Suetnikom, De iest sueseliem quom pridem,
 ij. Cor. j. skufi to uolo Boshyo, inu de se suami ohladim. Ta
 Ephe. vj. Bug pag tiga Myru, ta bodiso ufemi suami, Amen.

TA XVI. CAP.

A. Huali to Sheno Febo inu uely Rymlanom, de no sa lubu imajo, ni
 uni potrebi suetnio inu pomagajo, Sa uolo kir se ie so ussem dershala koker
 eni Verni Sheni slishi, 1. Thi. 5. ona ie tudi nemu inu drugim kerszheni-
 kom stregla inu od nee blaga shnimi podilila. Inu per leti Febi ie leta lyst is
 Corinta Vrym poslal. B. Nakaterim Rymskim kerszhenikom Sdra
 ie inu use dobru profsi, Tu ie, koker mi Crainci gouorimo, Slushbo spouei-
 da, Ner uezh tim, kir so nih Vero suolnim terplenem, Slubefno, spodilenz,
 spomaganem, serperganem inu so ufemi dobrimi delli pruti Bogu inu pruti
 ludem iskafali. C. Opomina inu uely, De se ty kerszheniki uaruio
 pred Falsh perlifauskimi Vuzheniki, kir is nih lastne paneti, is Sa, is lizh-
 kakih prika sin Bogu slushiti uuzhe, Sakai taki nai siueliku, uiffoku slathu
 mi bessedami gouore od Buga, ne iszheio zhesti Boshye, ne isuelizhane sui
 ga blishniga, temuzh suo Lastno Hualo, sui nuz inu dobitag, de mogo le sia
 lastni trebub masati. Phil. 3. Col. 2. 2. Pet. 2. D. Na konz u huali Bo-
 ga utim imeni Kristusa, sa uolo kir ie utih puslednih zhashto ueliko Skri
 unust, ta Euangeli, de le skufi to Vero unega Synu, hozhe te ludi isuelizh-
 ti, pustil tudi tim Aydom po ussem suetiu pridigati inu ussem ludem osnaniti i-
 nu refodeti.

A.
 Kerszheniki
 imajo eden
 drugimu po
 magari inu
 elushiti.

B.
 Dmeiteimi

Iest vom porozhim to Febo nasho sestro, te Cen
 hreske Cerque Slushabnizo, de vi no gori ufamete
 utim Gospudi, koker se spodobi tim Suetnikom, i-
 nu stuite ni poleg useh rizheh, vkaterih ona bode
 vas potrebouala, Sakai ona ie tudi nim dostim po-
 leg stala, inu tudi meni samimu.

Poueite to slushbo od mene tei Prisci inu timu
 Aquilu

Aquilu muim pomogaucem V cristufu Iefufu , ka-
 tera fta nyu vrat fa muí shiuot bila podlushila , kate-
 rima nekar le iest sam hualo daiem , temuzh tudi use
 Aydouske Cerque , Poueite tudi slushbo tei Cer-
 qui , kir ie vnega hishi . Poueite slushbo Epenetu ,
 muimu lubefniuimu , kateri ieta Peruizhni is tih
 vti Ahai V cristufu . Poueite slusho tei Mariy , ka-
 tera ie dosti muie inu skerbi snami imeila . Poueite
 slushbo Andronicu inu Iunianu muim ftryzom ,
 kir fta smeno Viezhi bila , katera fta velika vmei tei-
 mi Iogri , inu fta tudi pred meno bila V cristufu .
 Poueite slushbo Ampliamu , muimu lubimu vtim
 Gospudi . Poueite slushbo Vrbanu nashimu po-
 mozhniku V cristufu , inu Stahimu muimu lubi-
 mu . Poueite slushbo Apellenu timu iskusheumu
 V cristufu . Poueite slushbo tim , kir fo is Aristo-
 buleue drushine . Poueite slushbo Erodionemu
 muimu ftryzu . Poueite slushbo tim kir fo is te
 Narciffoue drushine . tim kir fo vtim Gospudi . Po-
 ueite slushbo tei Tryfenami inu Tryfosami , katere
 fe muiaio vtim Gospudi . Poueite slushbo tei Per-
 fidi muí lubi , katera ie dosti muie imeila vtim Go-
 spudi . Poueite slushbo Rufu timu isuolenimu ,
 nega inu muí Materi . Poueite slushbo Aſyncritu ,
 Flegontemu , Ermanu , Patrobamu , Erme-
 nu , inu timbratom kir fo per nih . Poueite slushbo
 Filologu inu Iuliami , Nereumu inu nega ſeftri , inu
 Olympu , inu vſem Suetnihom kir fo per nih . Prof-

ferezhenift
 tedai Drymi
 nei bilu Pa=
 peahou ne
 Cardinalou/
 Temuzheni
 dobri/Pridi=
 gary / poſtre
 ni moſhie iz
 nu dobre ſhe
 ne.
 Act. xvij.

lite vtim suctim kushanu eden drugimu sdrauie.
Te Cerque Cristuseue vom sdrauie proffio.

C. Polog tiga iest vas Bratie proffim, de vi merkai=
te na te, kir reslozhena inu smote, subper ta vuk, ka=
Teriga ste se vi nauuzhili, delaio, inu dershite se vi
od nih. Sakai kir sotaki, ty isti ne slushio timu Go=
spudi Iesusu Cristusu, temuzh suimu trebuhu, Inu
oni shnih slatkimi inu perlifauskimi bessedami se=
pelauaio ta nedolshna serza. Sakai ta uasha pokors=
zhina ie kuusem vunkai prishla, Satu se iest gui=
shnu od vas vesselim, Iest pag hozho de vi bote
modri na tu dobru, ampag preprosti na tu hudu.
Ampag ta Bug tiga myru potepta vkratkim tiga
Hudizha pod vashe noge. Ta Gnada nashiga Go=
spudi Iesusa Cristusa bodi suami. Vom slushbo
spouedaio Timoteus mui pomagauetz, inu Luci=
us, inu Iason, inu Sosipater, muy itrici. Iest Tertius,
kir sem pissal leta lyst, vom muio slushbo spoueim
vtim Gospudi. Vom slushbo spoueida Gaius, kir
mene iuu to celo Cerkou erperguie, Vom sdrauie
proffi ta Erastus Meistni kamrar, inu ta brat Quar=
tus, Ta Gnada nashiga Gospudi Iesusa Cristusa,
bodi so vfemi suami, Amen.

D.
Cristus ie
ehnega sta=
num inu o=

Letimu pag, kateri vas premore poterditi po
muim Euangeliu, inu po tei pridigi od Iesusa Cri=
stusa, skusi katero ie ta Skriunust resodiuena, katera
ie bila

ie bila od vezhniga zhafa samelzhana, Ampag sdaf
 ie refodiuenta skusi tu Pismu tih Prerokou, po tei
 Sapuuidi tiga vezhniga Boga, de se ima ta pokors=
 zhina te Vere vmei vsemi Aydi gori narediti, Ti=
 mu istimu Bogu, kir iesam moder, bodi zhast
 skusi Iesusa Cristusa vko=
 ma, Amen.

pravilom bu
 le vrim E=
 uangelii/fo=
 fer vtih Pre=
 rofovih Pis=
 mih refodiu.

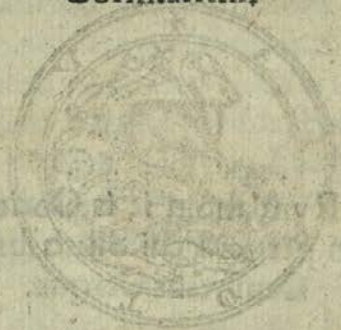
Leta lyft tim Rymlanom ie is Corinta pissan, inu
 poslan per rei Febi Slushabnici te
 Cenheske Cerque.

Zogri so pres
 proste niaske
 Ste inu legas
 te imeili.

Tiga lyftu htim Rymlanom konez.

G iij Sa

SA TEIM BOTE IMEI=
li (aku Bug hozhe skorai) te drugi ly=
sti S. Paula inutih drugih logrou
vse, Nerpoprei ta Dua htim
Corintariem.

VTIBINGI.
Na Nouiga Leita Dan,
Ie leta Lyst dokonan.
Utim Leitupo Cristuse nim Roystuu.

M. D. LX.

